

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3145

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 07 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2026

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 3

Σε εξέλιξη πάνω από 8.000 έργα και η εκπόνηση 50 Τοπικών Σχεδίων Ανάπτυξης

- Προτεραιότητα η ενίσχυση της περιφέρειας με σειρά στοχευμένων παρεμβάσεων

Σελ 1 και 4

Τα επτά ορόσημα της αγοράς ενέργειας το 2026

- Ανάμεσά τους η ολοκλήρωση της απολιγνιτοποίησης, η αποθήκευση ενέργειας και η περαιτέρω προώθηση των διασυνδέσεων

Σελ 1 και 5

Υπουργική Απόφαση τροποποίησης του Κτιριοδομικού Κανονισμού

- ΥΠΕΝ: Εκσυγχρονίζουμε τους κανόνες αδειοδότησης και κατασκευής των κτιρίων

Σελ 1 και 6

Ν. Ταγαράς: Ο χωρικός σχεδιασμός γίνεται εργαλείο ανάπτυξης, κοινωνικής ισορροπίας και περιβαλλοντικής προστασίας

Σελ 7

Εγνατία Οδός: Έναρξη λειτουργίας της παραχώρησης

Σελ 8

Στα 14,6 δις ευρώ η εκτέλεση του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων το 2025

- Ν. Παπαθανάσης: Το 2026 θα αυξηθεί στα 16,7 δις

Σελ 9

Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2026: Ορόσημα και προοπτικές

- Δ. Παπαστεργίου: Στόχος μας μια Ελλάδα πιο ψηφιακή

Σελ 10

Ρεκόρ πληρωμών για αναπτυξιακούς νόμους: Έφτασαν τα 340 εκατ. ευρώ το 2025

- Αναρτήθηκαν οι προσωρινοί πίνακες αποτελεσμάτων αξιολόγησης στα καθεστώτα Μεταποίησης και Περιοχών Ειδικής Ενίσχυσης

Σελ 10, 11, 12, 13, 14

Οδηγίες για τις απευθείας αναθέσεις: Τι αλλάζει και τι πρέπει να προσέχουν οι αναθέτουσες αρχές

- Εγκύκλιος του υπουργείου Ανάπτυξης

Σελ 15

ΥΠΑ: Συνάντηση της Ειδικής Επιτροπής για το περιστατικό στις συνθήκες του F.I.R. Αθηνών

- Αποτύπωση συμβάντος και ενεργειών

Σελ 16

Υποδομών: Επτά σημεία για την αναβάθμιση της αεροναυτιλίας

Σελ 17

Έρχονται αυξήσεις μισθών το 2026 από κλαδικές συμβάσεις και κατώτατο

Σελ 18

Euronext Athens: Τα 10+1 ρεκόρ του 2025

Σελ 19

Βελτίωση της υγείας του ελληνικού τομέα μεταποίησης το Δεκέμβριο

Σελ 20

Σημαντικό επιστημονικό γεγονός που αναμένουμε το 2026

Σελ 2

Προσεχώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 8.000 ΕΡΓΑ ΚΑΙ Η ΕΚΠΟΝΗΣΗ 50 ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Προτεραιότητα η ενίσχυση της περιφέρειας με σειρά στοχευμένων παρεμβάσεων

Την περιφέρεια τοποθετεί στον πυρήνα της εθνικής στρατηγικής ανάπτυξης η κυβέρνηση, υπογραμμίζοντας ότι η εθνική συνοχή δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς ζωντανές, βιώσιμες και ανταγωνιστικές τοπικές κοινωνίες.

Κυβερνητικές πηγές, μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, τονίζουν ότι η Ελλάδα έχει εισέλθει σε τροχιά εθνικής και περιφερειακής σύγκλισης, όπως αποτυπώνεται και στον προϋπολογισμό του 2026, χωρίς ωστόσο να αγνοούνται οι υφιστάμενες ανισότητες.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, παραμένουν αποκλίσεις τόσο μεταξύ περιφερειών όσο και εντός αυτών, ακόμη και σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας. Σε αυτό το πλαίσιο,

η κυβέρνηση παρουσιάζει έναν ολοκληρωμένο οδικό χάρτη παρεμβάσεων, με βασική αρχή τη δίκαιη, αναλογική και ισόρροπη κατανομή της ανάπτυξης σε ολόκληρη τη χώρα, αλλά και τη στήριξη του δικαιώματος των πολιτών να ζουν και να δημιουργούν στον τόπο τους.

Ο σχεδιασμός αυτός παρουσιάστηκε πρόσφατα στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής, υπό την προεδρία του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, και περιλαμβάνει σειρά οριζόντιων πολιτικών και στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της περιφέρειας. Αναλυτικά στη σελ 3

ΤΑ ΕΠΤΑ ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟ 2026

Ανάμεσά τους η ολοκλήρωση της απολιγνιτοποίησης, η αποθήκευση ενέργειας και η περαιτέρω προώθηση των διασυνδέσεων

Σειρά από σημαντικά ορόσημα θα κατακτήσει η αγορά ενέργειας το 2026, θέτοντας βάσεις για μείωση του κόστους για επιχειρήσεις και νοικοκυριά το επόμενο διάστημα. Η ολοκλήρωση της απολιγνιτοποίησης, η αποθήκευση ενέργειας και η περαιτέρω προώθηση των διασυνδέσεων είναι ορισμένα από αυτά.

Σε ό,τι αφορά την απολιγνιτοποίηση, ο προγραμματισμός της ΔΕΗ που επιβεβαιώθηκε με το νέο επιχειρησιακό σχέδιο 2026-2028 προβλέπει το «σβήσιμο» των τελευταίων λιγνιτικών μονάδων (Αγ. Δημήτριος και Πτολεμαΐδα 5) εντός του έτους και τη μετατροπή της τελευταίας σε μονάδα φυσικού αερίου, σηματοδοτώντας το τέλος μιας δραστηριότητας που ξεκίνησε το 1950

στο Αλιβέρι και επεκτάθηκε τις προηγούμενες δεκαετίες στην Κοζάνη, τη Μεγαλόπολη και τη Φλώρινα.

Εντός του έτους επίσης θα ενταχθούν στο σύστημα οι πρώτες μπαταρίες (πέρα από τα υδροηλεκτρικά συστήματα αντλησιοταμίευσης της ΔΕΗ που επίσης λειτουργούν ως αποθήκες ενέργειας). Έτσι, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για μεγαλύτερη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς η «πράσινη» ενέργεια που σήμερα απορρίπτεται καθώς δεν υπάρχει επαρκής κατανάλωση προκειμένου να απορροφηθεί, θα αποθηκεύεται για να καταναλωθεί κατά τις ώρες της ημέρας που οι ΑΠΕ δεν είναι διαθέσιμες. Αναλυτικά στη σελ 4

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΥΠΕΝ: Εκσυγχρονίζουμε τους κανόνες αδειοδότησης και κατασκευής των κτιρίων

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προχώρησε στη στοχευμένη τροποποίηση κρίσιμων διατάξεων του Κτιριοδομικού Κανονισμού, με στόχο την επικαιροποίηση και τον εξορθολογισμό του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου.

Ειδικότερα, με Υπουργική Απόφαση του αρμόδιου Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νίκου Ταγαρά, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ τροποποιούνται διατάξεις που αφορούν στην ταξινόμηση των κτιρίων, στην ασφάλεια, στην αντοχή, στα δομικά στοιχεία των κατασκευών, καθώς και στις εγκαταστάσεις ύδρευσης, θέρμανσης και ηλεκτροδότησης.

Η Υπουργική Απόφαση τροποποίησης του Κτιριοδομικού Κανονισμού περιλαμβάνει:

- βελτιώσεις στις διατάξεις για τις κλίμακες,
- αποσαφηνίσεις για τη φύτευση κτιρίων εκπαίδευσης,
- διευκολύνσεις για αλλαγές χρήσης υφιστάμενων ειδικών κτιρίων
- ρυθμίσεις για ανελκυστήρες, ενεργειακές και λοιπές τεχνικές εγκαταστάσεις.
- επικαιροποίηση της ταξινόμησης χρήσεων κτιρίων (μικροβιολογικά εργαστήρια, εργαστήρια φυσικοθεραπείας, datacenters) και
- συμπληρώσεις — αποσαφηνίσεις για την εγκατάσταση υποσταθμών. Αναλυτικά στη σελ 5

Ν. ΤΑΓΑΡΑΣ: Ο ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Τι τονίζει σε άρθρο του ο υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Έτος ορόσημο για τη Χωροταξία και την Πολεοδομία χαρακτηρίζει το 2026 σε άρθρο του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Νίκος Ταγαράς. Συγκεκριμένα, στο άρθρο τονίζεται: «Η χρονιά που ανατέλλει αποτελεί έτος ορόσημο για τη χώρα μας για τη Χωροταξία και την Πολεοδομία καθώς μεταρρυθμιστικούς τομείς που σχεδιάσαμε –και εξελίσσουμε σε όλη την Επικράτεια– λαμβάνουν σάρκα και οστά».

«Βάζουμε τέλος στη λογική των εξαιρέσεων και των πρόχειρων λύσεων και ο χωρικός σχεδιασμός παύει να είναι πεδίο ασάφειας και γίνεται εργαλείο ανάπτυξης, κοινωνικής ισορροπίας και περιβαλλοντικής προστασίας» υπογραμμίζει ο κ. Ταγαράς. Αναλυτικά στη σελ 6

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

FORWARD GREEN & RENEWABLE ENERGYTECH

Η Θεσσαλονίκη θα φιλοξενήσει στις **26 με 28 Μαρτίου 2026** τις εκθέσεις Forward Green και Renewable EnergyTech, στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Θεσσαλονίκης.

Οι εκθέσεις αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα ραντεβού για την κυκλική οικονομία, τις πράσινες τεχνολογίες και την ενεργειακή μετάβαση στη Ν.Α. Ευρώπη, με ενισχυμένο διεθνή χαρακτήρα και αναβαθμισμένο πρόγραμμα παράλληλων δράσεων με στόχο να ενισχύσουν περαιτέρω τη θέση τους ως κόμβος πράσινης επιχειρηματικότητας και καινοτομίας.

Η Forward Green Expo θα παρουσιάσει ολοκληρωμένες λύσεις κυκλικής οικονομίας, βιώσιμα υλικά, πρακτικές πράσινες παραγωγής και σύγχρονες προσεγγίσεις διαχείρισης πόρων, ενώ η Renewable EnergyTech 2026 θα εστιάσει στις τεχνολογίες ΑΠΕ, στα φωτοβολταϊκά και αιολικά συστήματα, στο υδρογόνο, στη βιομάζα, στις υποδομές φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και κυρίως στις προηγμένες λύσεις αποθήκευσης ενέργειας.

Στο πεδίο των παράλληλων εκδηλώσεων των δύο εκθεσιακών γεγονότων ξεχωρίζει το 4ο Forum Κυκλικής Οικονομίας και Έξυπνης Ενέργειας – HELEXPO Dialogues, σε συνεργασία με τη Startcom A.E., το Πράσινο Ταμείο, τη ΠΑΑΕΥ και την ΕΕΔΣΑ, με στόχο την ανάδειξη σύγχρονων πολιτικών, τεχνολογιών και εφαρμογών στους τομείς της ενέργειας και της κυκλικής οικονομίας.

Κεντρικό ρόλο στο πρόγραμμα των παράλληλων εκδηλώσεων έχει και το Πανελλαδικό Συνέδριο των ΦΟΔΣΑ, που διοργανώνεται από τον ΦΟΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας στο πλαίσιο της Forward Green Expo. Το συνέδριο φέρνει για πρώτη φορά όλους τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της χώρας σε μία κοινή εθνική πλατφόρμα διαλόγου, επικεντρώνοντας στις σύγχρονες προκλήσεις της διαχείρισης αποβλήτων, στην ανταλλαγή τεχνολογίας, στην παρουσίαση καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων κυκλικής οικονομίας και στη συζήτηση χρηματοδοτικών εργαλείων που μπορούν να υποστηρίξουν τη μετάβαση σε ένα ενιαίο, βιώσιμο και πιο αποτελεσματικό μοντέλο λειτουργίας.

Στο εκθεσιακό πρόγραμμα εντάσσεται και το συνέδριο των Γενικών Γραμματέων Δήμων “Κλεισθένης”, το οποίο θα αναδείξει σύγχρονες πρακτικές για την ανθεκτικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων, με παρουσιάσεις και ανταλλαγή καλών πρακτικών από όλη τη χώρα, σε ένα περιβάλλον που υποστηρίζει τόσο τη φυσική όσο και την υβριδική συμμετοχή. Με ισχυρές διεθνείς αποστολές, στοχευμένο επιχειρηματικό networking και αναβαθμισμένο πρόγραμμα θεματικών εκδηλώσεων, οι εκθέσεις Forward Green Expo και Renewable EnergyTech 2026 αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα πράσινης ανάπτυξης στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή, ενισχύοντας τη συνεργασία, την καινοτομία και τη μετάβαση σε ένα βιώσιμο οικονομικά και ενεργειακά μοντέλο. Πληροφορίες: <https://www.forwardgreen-expo.gr/> και <https://www.renewable-energytech-expo.gr/>

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ
28 Ιανουαρίου 2026	9ο Συνέδριο Ηλεκτροκίνησης	Ελληνική Εταιρεία Ενεργειακής Οικονομίας (ΗΑΕΕ)
27, 28 Φεβρουαρίου & 1 Μαρτίου 2026	8η διεθνής έκθεση Verde.Tec	www.verde-tec.gr
27 Φεβρουαρίου-1 Μαρτίου 2026	9η Έκθεση Patras IQ 2026	https://patrasiq.gr/

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ CHANGING CITIES VII

Το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΤΜΧΠΠΑ) ανακοίνωσε την από κοινού διοργάνωση με το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών του 7ου διεθνούς συνεδρίου με θέμα «Changing Cities VII: Spatial, Design, Landscape, Heritage and Socio-Economic dimensions», που θα πραγματοποιηθεί στις **15-19 Ιουνίου 2026**, στο Ίδρυμα Σχολής Αναργυρίου & Κοργιαλένιου Σπετσών.

Η σειρά διεθνών συνεδρίων με θέμα «CHANGING CITIES» («Οι πόλεις που αλλάζουν») έχει ως στόχο να φέρει σε επαφή πολεοδόμους και σχεδιαστές, αρχιτέκτονες, αρχιτέκτονες τοπίου, γεωγράφους και ιστορικούς αστικών περιοχών, οικονομολόγους αστικών περιοχών, κοινωνιολόγους αστικών περιοχών και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για τις πόλεις. Σκοπός της είναι να διερευνήσει τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πόλεις και το μέλλον τους και να καταστεί ένα διεθνές φόρουμ ανταλλαγής ιδεών σχετικά με τις μεταβάσεις των πόλεων.

Οι **θεματικοί άξονες της διάσκεψης** επικεντρώνονται στα εξής:

- Ανθεκτικές πόλεις,
- Έξυπνες πόλεις,
- Περιβαλλοντικός πολεοδομικός σχεδιασμός,
- Πράσινη αρχιτεκτονική, Αστικός σχεδιασμός και νέες τεχνολογίες,
- Κλιματική αλλαγή, Κυκλική οικονομία και βιώσιμη ανάπτυξη,
- Αστικός σχεδιασμός στον πολεοδομικό σχεδιασμό,
- Βιώσιμος πολεοδομικός σχεδιασμός και ανάπτυξη,
- Αστική ανασυγκρότηση, αναγέννηση και ανθεκτικότητα,

- Αστικές μορφές πολιτισμού και δημόσιοι ανοικτοί χώροι,
- Διαχείριση αρχιτεκτονικής-ακίνητης κληρονομιάς και ιστορικά κέντρα,
- Διαχείριση πολιτιστικών κληρονομιάς,
- Αστικά τοπία, σχεδιασμός και διαμόρφωση τοπίου,
- Σχεδιασμός και πολιτική μεταφορών στις πόλεις,
- Μάρκετινγκ τοποθεσίας και προώθηση της εικόνας της πόλης,
- Αστικές οικονομίες και χωρικές επιπτώσεις,
- Νόμοι πολεοδομίας και ακίνητα,
- Πολυπολιτισμικές πόλεις,
- Πόλεις σε συρρίκνωση,
- Διχοτομημένες Πόλεις

Προθεσμία υποβολής περιλήψεων: **30 Ιανουαρίου 2026**

Περισσότερες πληροφορίες:

<https://changingcities.prd.uth.gr/cc/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζιορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζαϊδίου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 8.000 ΕΡΓΑ ΚΑΙ Η ΕΚΠΟΝΗΣΗ 50 ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Προτεραιότητα η ενίσχυση της περιφέρειας με σειρά στοχευμένων παρεμβάσεων

Την περιφέρεια τοποθετεί στον πυρήνα της εθνικής στρατηγικής ανάπτυξης η κυβέρνηση, υπογραμμίζοντας ότι η εθνική συνοχή δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς ζωντανές, βιώσιμες και ανταγωνιστικές τοπικές κοινωνίες.

Κυβερνητικές πηγές, μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, τονίζουν ότι η Ελλάδα έχει εισέλθει σε τροχιά εθνικής και περιφερειακής σύγκλισης, όπως αποτυπώνεται και στον προϋπολογισμό του 2026, χωρίς ωστόσο να αγνοούνται οι υφιστάμενες ανισότητες.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, παραμένουν αποκλίσεις τόσο μεταξύ περιφερειών όσο και εντός αυτών, ακόμη και σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, η κυβέρνηση παρουσιάζει έναν ολοκληρωμένο οδικό χάρτη παρεμβάσεων, με βασική αρχή τη δίκαιη, αναλογική και ισόρροπη κατανομή της ανάπτυξης σε ολόκληρη τη χώρα, αλλά και τη στήριξη του δικαιώματος των πολιτών να ζουν και να δημιουργούν στον τόπο τους.

Ο σχεδιασμός αυτός παρουσιάστηκε πρόσφατα στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής, υπό την προεδρία του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, και περιλαμβάνει

σειρά οριζόντιων πολιτικών και στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της περιφέρειας.

Νέα αρχιτεκτονική πολιτικής

Μεταξύ αυτών ξεχωρίζουν η εκπόνηση 50 Τοπικών Σχεδίων Ανάπτυξης – ένα για κάθε περιφερειακή ενότητα της χώρας – η ανακίνηση παλαιών κατοικιών με έμφαση σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές, καθώς και ειδικά στεγαστικά μέτρα για δημόσιους υπαλλήλους, υγειονομικούς και εκπαιδευτικούς.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται και στα φορολογικά κίνητρα, όπως η μείωση ή κατάργηση του ΕΝΦΙΑ σε χιλιάδες μικρούς οικισμούς, ο μειωμένος νησιωτικός ΦΠΑ σε 25 νησιά και η ελάφρυνση των ελεύθερων επαγγελματιών σε περιοχές με πληθυσμό έως 1.500 κατοίκους. Παράλληλα, εφαρμόζονται δημογραφικά μέτρα, με επίδομα εγκατάστασης 10.000 ευρώ σε περιοχές της Βόρειας Ελλάδας που αντιμετωπίζουν έντονη πληθυσμιακή συρρίκνωση.

Σε θεσμικό επίπεδο, συστήνεται Ειδική Γραμματεία για τις Ορεινές Περιοχές στην Προεδρία της Κυβέρνησης, καθώς και Κυβερνητική Επιτροπή για τη Νησιωτικότητα, ενώ εισάγεται

ρήτρα ορεινότητας, νησιωτικότητας και απολιγνιτοποίησης στις πολιτικές των υπουργείων. Παράλληλα, δημιουργείται νέα ψηφιακή πλατφόρμα που θα λειτουργεί ως κόμβος ενημέρωσης για εργασία, στέγαση, υποδομές και επενδυτικά κίνητρα σε κάθε περιοχή της χώρας.

Η Εθνική Στρατηγική για την Περιφερειακή και Τοπική Ανάπτυξη, που αναμένεται να οριστικοποιηθεί εντός του 2026, συνδέεται άμεσα με τον ευρωπαϊκό σχεδιασμό και το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2028-2035. Στόχος είναι η αποτελεσματική αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων, μέσα από κοινό προγραμματισμό κυβέρνησης και αυτοδιοίκησης, με σαφή ορόσημα και μηχανισμούς παρακολούθησης.

Όπως επισημαίνουν κυβερνητικές πηγές, η περιφερειακή πολιτική δεν αποτελεί απλώς τεχνικό εργαλείο, αλλά στρατηγική επιλογή που αφορά την ποιότητα της ανάπτυξης, την κοινωνική δικαιοσύνη και το μέλλον της χώρας. Το στόχημα, πλέον, είναι η μετάφραση του σχεδιασμού σε απτά αποτελέσματα για τις τοπικές κοινωνίες, ώστε κανένα μέρος της Ελλάδας να μη μείνει πίσω.

ΥΠΕΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΣΤΟ ΑΙΑΝΤΕΙΟ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ

Την Πράξη ένταξης στο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Αττική 2021-2027» για τη δημιουργία δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων υδάτων στην περιοχή Αιάντειο του Δήμου Σαλαμίνας υπέγραψε τη Δευτέρα ο περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς. Το έργο αναμένεται να επιφέρει ουσιαστική βελτίωση στην ποιότητα ζωής των κατοίκων, ισχυρή περιβαλλοντική προστασία καθώς και συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές οδηγίες για τη διαχείριση αστικών λυμάτων.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο συνολικός προϋπολογισμός της κατασκευής του ανέρχεται στο ποσό των 35 εκατομμυρίων ευρώ πλέον ΦΠΑ, εκ των οποίων τα 29,56 εκατ. ευρώ θα καλυφθούν από πόρους της Περιφέρειας Αττικής, ενώ για το υπόλοιπο ποσό θα συνδράμει η ΕΥΔΑΠ, ως συμμετέχων φορέας. Την Πράξη συνυπέγραψε ο δήμαρχος Σαλαμίνας Γιώργος Παναγόπουλος, με παρόντες στην τελετή τον πρόεδρο της ΕΥΔΑΠ Γιώργο Στεργίου και τον διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας, Χάρη Σαχίνη.

Τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου

Σκοπός του έργου είναι η συγκέντρωση και μεταφορά των αστικών λυμάτων από τις πολεοδομικές ενότητες Αγίας Παρασκευής, Αγίου Αθανασίου, Αγίου Δημητρίου - Ζορμπαλά, Αιαντείου και Κακιάς Βίγλας, με τελικό αποδέκτη το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας της ΕΥΔΑΠ.

Αναλυτικότερα, προβλέπεται:

- η κατασκευή δικτύου αγωγών βαρύτητας συνολικού μήκους 66 χλμ. και διαμέτρων σωλήνων από Φ200 έως Φ600, με ανοικτό όρυγμα,
- η ολοποίηση 4.700 εξωτερικών διακλαδώσεων (ιδιωτικών συνδέσεων),
- η δημιουργία 8 αντλιοστασίων, με τα συνοδά δίδυμα δίκτυα, συνολικού μήκους 6,8 χλμ. και διαμέτρων σωλήνων

από Φ100 έως Φ450.

Το συνολικό έργο θα περιλαμβάνει 72,8 χιλιόμετρα αγωγών αποχέτευσης, ενώ στόχος της Περιφέρειας Αττικής είναι η δημοπράτησή του να έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος Φεβρουαρίου 2026. Ιδιαίτερης σημασίας είναι το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της χρηματοδότησης, οι πολίτες απαλλάσσονται από την επιβολή ανταποδοτικού τέλους, γεγονός που μειώνει σημαντικά το οικονομικό βάρος για τα νοικοκυριά και καθιστά το έργο κοινωνικά δίκαιο και καθολικά ωφέλιμο.

Όπως τόνισε ο περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς μετά την υπογραφή της Πράξης, «η ένταξη της υποποίησης του δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων στο Αιάντειο στο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Αττική 2021-2027» αποτελεί μια ουσιαστική παρέμβαση με άμεσο και μακροπρόθεσμο όφελος τόσο για τη Σαλαμίνα όσο και για τους κατοίκους της. Πρόκειται για ένα έργο που απαντά ταυτόχρονα σε ζητήματα δημόσιας υγείας, περιβαλλοντικής προστασίας και βιώσιμης ανάπτυξης, αναβαθμίζοντας συνολικά την καθημερινότητα των πολιτών.

Με την ολοκλήρωσή του, διασφαλίζεται η ασφαλής συλλογή και μεταφορά των αστικών λυμάτων, περιορίζεται δραστηκά η ρύπανση του φυσικού και θαλάσσιου περιβάλλοντος, προστατεύεται ο Σαρωνικός και ενισχύεται η συμμόρφωση της περιοχής με τις ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές οδηγίες. Παράλληλα, δημιουργούνται σύγχρονες υποδομές αποχέτευσης, αντάξιες των αναγκών ενός σύγχρονου νησιού, οι οποίες αποτελούν βασική προϋπόθεση για την ορθολογική χωρική ανάπτυξη και την προσέλκυση νέων επενδύσεων. Ιδιαίτερης σημασίας είναι το γεγονός ότι η χρηματοδότηση του έργου εξασφαλίζεται σε τέτοιο βαθμό ώστε να μην επιβαρύνονται οικονομικά οι πολίτες, ενισχύοντας τον κοινωνικό χαρακτήρα της παρέμβασης. Ως Περιφέρεια Αττικής, συνεχίζουμε να επενδύουμε με συνέπεια σε έργα υποδομής υψηλής προστι-

θέμενης αξίας, που διαμορφώνουν ένα βιώσιμο, ανθεκτικό και περιβαλλοντικά θωρακισμένο μέλλον για τη Σαλαμίνα και συνολικά για την Αττική. Θέλουμε να είμαστε δίπλα στην κοινωνία και το αποδεικνύουμε με πράξεις και όχι με λόγια». Από την πλευρά του ο δήμαρχος Σαλαμίνας Γιώργος Παναγόπουλος ανέφερε: «Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι καθώς ξεκινά σύντομα η υλοποίηση ενός έργου καίριας σημασίας για την ανάπτυξη του νησιού μας, για την οικονομία και για τη περιβάλλον. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση που έχει λάβει ποτέ ο Δήμος Σαλαμίνας για έργο. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Περιφερειάρχη Αττικής, τον κ. Νίκο Χαρδαλιά, που αφογκράστηκε τις ανάγκες μας, συμβάλλοντας καταλυτικά στην έναρξη κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης στην περιοχή του Αιαντείου».

Ο πρόεδρος της ΕΥΔΑΠ Γιώργος Στεργίου είπε: «Η κατασκευή του δικτύου αποχέτευσης στο Αιάντειο Σαλαμίνας αποτελεί έργο ουσίας, με ξεκάθαρο περιβαλλοντικό και κοινωνικό αποτύπωμα. Η ΕΥΔΑΠ συμμετέχει ενεργά σε άλλη μια πρωτοβουλία που αναβαθμίζει κρίσιμες υποδομές και προστατεύει τη δημόσια υγεία, σε στενή συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και τον Δήμο Σαλαμίνας. Πρόκειται για μια επένδυση στο μέλλον της Σαλαμίνας και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων της».

Ο διευθύνων σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ Χάρης Σαχίνης υπογράμμισε: «Το έργο αποχέτευσης στο Αιάντειο είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του πώς οι σύγχρονες υποδομές μπορούν να αλλάξουν ουσιαστικά την καθημερινότητα των πολιτών και να θωρακίσουν το περιβάλλον. Η ΕΥΔΑΠ, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία και την εμπειρία της, συμβάλλει καθοριστικά στην υλοποίηση έργων που ενισχύουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και διασφαλίζουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες για τις τοπικές κοινωνίες».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΑ ΕΠΤΑ ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟ 2026

Ανάμεσά τους η ολοκλήρωση της απολιγνιτοποίησης, η αποθήκευση ενέργειας και η περαιτέρω προώθηση των διασυνδέσεων

Σειρά από σημαντικά ορόσημα θα κατακτήσει η αγορά ενέργειας το 2026, θέτοντας βάσεις για μείωση του κόστους για επιχειρήσεις και νοικοκυριά το επόμενο διάστημα, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Η ολοκλήρωση της απολιγνιτοποίησης, η αποθήκευση ενέργειας και η περαιτέρω προώθηση των διασυνδέσεων είναι ορισμένα από αυτά.

-Σε ό,τι αφορά την απολιγνιτοποίηση, ο προγραμματισμός της ΔΕΗ που επιβεβαιώθηκε με το νέο επιχειρησιακό σχέδιο 2026-2028 προβλέπει το «σβήσιμο» των τελευταίων λιγνιτικών μονάδων (Αγ.Δημήτριος και Πτολεμαίδα 5) εντός του έτους και τη μετατροπή της τελευταίας σε μονάδα φυσικού αερίου, σηματοδοτώντας το τέλος μιας δραστηριότητας που ξεκίνησε το 1950 στο Αλιβέρι και επεκτάθηκε τις προηγούμενες δεκαετίες στην Κοζάνη, τη Μεγαλόπολη και τη Φλώρινα.

-Εντός του έτους επίσης θα ενταχθούν στο σύστημα οι πρώτες μπαταρίες (πέρα από τα υδροηλεκτρικά συστήματα αντλιοστατίων της ΔΕΗ που επίσης λειτουργούν ως αποθήκες ενέργειας). Έτσι, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για μεγαλύτερη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς η «πράσινη» ενέργεια που σήμερα απορρίπτεται καθώς δεν υπάρχει επαρκής κατανάλωση προκειμένου να απορροφηθεί, θα αποθηκεύεται για να

καταναλωθεί κατά τις ώρες της ημέρας που οι ΑΠΕ δεν είναι διαθέσιμες. Οπότε το φορτίο καλύπτουν με υψηλότερο κόστος οι θερμικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής.

-Σημαντικές θα είναι οι εξελίξεις και στον τομέα των διασυνδέσεων, εγχώριων και διεθνών. Το 2026 θα είναι το πρώτο έτος πλήρους λειτουργίας της «μεγάλης» διασύνδεσης της Κρήτης (Ηράκλειο - Αττική). Η διασύνδεση θα αποφέρει σημαντική οφέλη για την ασφαλή ηλεκτροδότηση του νησιού και για την ελάφρυνση του λογαριασμού των Υπηρεσιών Κοινής Ωφελίας, της τάξης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΑΔΜΗΕ, των 400-600 εκατ. ευρώ ετησίως. Παράλληλα αναμένεται η ωρίμανση του διαγωνισμού για την διασύνδεση των Δωδεκανήσων, ένα έργο προϋπολογισμού 1,35 δισ. για τα καλώδια που επίσης θα έχει θετικές συνέπειες για την ηλεκτροδότηση των νησιών και τον λογαριασμό των ΥΚΩ.

Στον τομέα των διεθνών διασυνδέσεων αναμένεται η λήψη της επενδυτικής απόφασης για την κατασκευή της διασύνδεσης Ελλάδας - Αιγύπτου που «υπόσχεται» πράσινη ενέργεια χαμηλού κόστους και σταθερής ροής.

-Επενδυτική απόφαση θα ληφθεί εντός του νέου έτους και για ένα ακόμη σημαντικό έργο για την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας και την πράσινη μετάβαση. Πρόκειται για την υπόγεια αποθήκη διοξειδίου του άνθρα-

κα στον Πρίνο, που «ξεκλειδώνει» επενδύσεις συνολικού ύψους 4 δισ. ευρώ για τη συλλογή του διοξειδίου από τις βιομηχανίες, τη μεταφορά και υγροποίησή του στις εγκαταστάσεις του ΔΕΣΦΑ στη Ρεβυθούσα και την μεταφόρτωσή του σε πλοία προκειμένου να διοχετευθούν στην αποθήκη.

-Στον τομέα του φυσικού αερίου, αναμένεται η ωρίμανση του «κάθετου» διαδρόμου για την τροφοδοσία των χωρών της περιοχής, μέχρι και την Ουκρανία, με υγροποιημένο φυσικό αέριο μέσω Ελλάδας. Έργο που εκτός από την αναβάθμιση των υποδομών απαιτεί και ρυθμιστικές παρεμβάσεις για τη μείωση του κόστους, ώστε να είναι ανταγωνιστικό προς τις εναλλακτικές επιλογές εισαγωγής του καυσίμου.

-Έλος για τις έρευνες υδρογονανθράκων το 2026 είναι το έτος που θα κριθεί η πραγματοποίηση της ερευνητικής γεώτρησης στο «μπλοκ 2» στο Ιόνιο, ύστερα από τη συμφωνία για είσοδο της ExxonMobil στην ερευνητική Κοινοπραξία, από κοινού με την Energean και την HelleniQ Upstream. Η αμερικανική πολυεθνική προχωρά σε επανεκτίμηση των σεισμικών δεδομένων προκειμένου να προχωρήσει στη συνέχεια στη λήψη επενδυτικής απόφασης για την ερευνητική γεώτρηση που υπολογίζεται να κοστίσει μεταξύ 50 και 100 εκατ. δολαρίων.

ΣΤ. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ: ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΝΑ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕ ΤΗ CHEVRON

Η συμφωνία με τη Chevron βρίσκεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, με στόχο «μέχρι το τέλος Ιανουαρίου» να έχει υπογραφεί η σύμβαση και να έλθει στη Βουλή για κύρωση, προκειμένου να ξεκινήσουν σεισμικές έρευνες νοτίως της Κρήτης το 2026, τόνισε ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου, μιλώντας τη Δευτέρα στην εκπομπή Newsroom της ΕΡΤ αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Για την ExxonMobil, υπογράμμισε ότι «σε 12 με 15 μήνες από τώρα θα έχουμε για πρώτη φορά υπεράκτια ερευνητική γεώτρηση στην Πατρίδα μας μετά από 40 χρόνια. Προχωράμε

στην ανάπτυξη του τομέα υδρογονανθράκων. Σε όλα τα σημεία, σε όλους τους τομείς ασκούμε στο πεδίο τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Όχι με λόγια με πράξεις. Θεσμικά, συγκροτημένα, με αυτοπεποίθηση και αποφασιστικότητα».

Σχετικά με το κόστος της ενέργειας, ο υπουργός ανέφερε ότι «υπάρχει μια σταθερότητα» στα τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος και σημείωσε πως «γίνεται προσπάθεια ώστε το κόστος της ενέργειας να παραμείνει σε επίπεδα σαφώς αποκλιμακωμένα σε σχέση με πριν από έναν χρόνο». Εν συνεχεία, τόνισε ότι «θα έχουμε το πορτοκαλί τιμολόγιο για τις επιχειρήσεις από

τον Φεβρουάριο και από τον Απρίλιο για τα νοικοκυριά που θα δώσει ακόμα μεγαλύτερη ευελιξία σε επιχειρήσεις και σε νοικοκυριά που μπορούν να προγραμματίζουν τη χρήση της ενέργειας».

Κλείνοντας, ο κ. Παπασταύρου αναφέρθηκε στον πρωτογενή τομέα και στο ζήτημα του αγροτικού ρεύματος, επισημαίνοντας ότι «η πρόθεση της κυβέρνησης είναι, μέσα στα λογισμένα δημοσιονομικά όρια, να στηρίξει τον πρωτογενή τομέα». Υπογράμμισε, ωστόσο, ότι «αυτό προϋποθέτει την ύπαρξη διαλόγου».

ΥΠΟΧΩΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

Η αγορά προσπαθεί να αποτιμήσει τις συνέπειες της επίθεσης των ΗΠΑ στη Βενεζουέλα

Οι τιμές του πετρελαίου υποχώρησαν αρχικά κατά 1% και πλέον κατά την έναρξη των συναλλαγών στην Ασία, προτού ανακτήσουν μέρος των απωλειών τους, τη μεθεπομένη τις απαγωγής του προέδρου της Βενεζουέλας Νικολάς Μαδούρο κατά τη διάρκεια στρατιωτικής επιχείρησης των ΗΠΑ, εξέλιξη που ακολουθήθηκε από την ανακοίνωση της Ουάσινγκτον πως εννοεί να εκμεταλλευτεί εκείνη τα μεγάλα αποθέματα αργού της χώρας της Λατινικής Αμερικής, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Περί τις 08:00 (ώρα Ιαπωνίας• 01:00 ώρα Ελλάδας τη Δευτέρα), η τιμή της αμερικανικής ποικιλίας αργού WTI υποχωρούσε στα 56,6 δολάρια το βαρέλι, ενώ αυτή του Brent

Βόρειας Θάλασσας στα 60. Κατά τις 08:20 (01:20), το WTI υποχωρούσε κατά 0,60% στα 56,98 δολάρια το βαρέλι και το Brent κατά 0,49% στα 60,45.

Μετά τους αεροπορικούς βομβαρδισμούς και την αιχμαλωτίση από τις αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις του Νικολάς Μαδούρο και της πρώτης κυρίας Σίλιας Φλόρες, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τραμπ είπε πως θα δώσει άδεια σε αμερικανικές πετρελαιοτικές εταιρείες να εκμεταλλευτούν τους πόρους της Βενεζουέλας.

Πρόσθεσε πως η Ουάσινγκτον θα «κυβερνά» τη χώρα ωσότου υπάρξει «ασφαλής, προσήκουσα και δίκαιη μετάβαση». Η Βενεζουέλα διαθέτει ορισμένα από τα μεγαλύτερα αποθέ-

ματα αργού στον κόσμο, πάνω από 303 εκατομμύρια βαρέλια (17-20% του συνόλου), κατά τον ΟΠΕΚ, του οποίου είναι μέλος—μεγαλύτερα από αυτά της Σαουδικής Αραβίας (267 εκατ.) και του Ιράν.

Όμως η παραγωγή ήταν ιδιαίτερα χαμηλή πριν από την αμερικανική επέμβαση, στο 1 εκατ. βαρέλια/ημέρα, έναντι 3,5 εκατ. όταν αναλάμβανε την εξουσία ο Ούγο Τσάβες, προκατόχος και μέντορας του Νικολάς Μαδούρο, το 1999. Καθώς η παγκόσμια αγορά θεωρείται ήδη επαρκώς εφοδιασμένη, οι πιθανές αναταράξεις όσον αφορά την παραγωγή της Βενεζουέλας (1% της παγκόσμιας προσφοράς) αναμένεται να είναι περιορισμένες, σύμφωνα με αναλυτές.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΥΠΕΝ: Εκσυγχρονίζουμε τους κανόνες αδειοδότησης και κατασκευής των κτιρίων

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προχώρησε στη στοχευμένη τροποποίηση κρίσιμων διατάξεων του Κτιριοδομικού Κανονισμού, με στόχο την επικαιροποίηση και τον εξορθολογισμό του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου.

Ειδικότερα, με Υπουργική Απόφαση του αρμόδιου Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νίκου Ταγαρά, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ, τροποποιούνται διατάξεις που αφορούν στην ταξινόμηση των κτιρίων, στην ασφάλεια, στην αντοχή, στα δομικά στοιχεία των κατασκευών, καθώς και στις εγκαταστάσεις ύδρευσης, θέρμανσης και ηλεκτροδότησης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η Υπουργική Απόφαση τροποποίησης του Κτιριοδομικού Κανονισμού περιλαμβάνει:

- βελτιώσεις στις διατάξεις για τις κλίμακες,
- αποσαφηνίσεις για τη φύτευση κτιρίων εκπαίδευσης,
- διευκολύνσεις για αλλαγές χρήσης υφιστάμενων ειδικών κτιρίων
- ρυθμίσεις για ανελκυστήρες, ενεργειακές και λοιπές τεχνικές εγκαταστάσεις.
- επικαιροποίηση της ταξινόμησης χρήσεων κτιρίων (микροβιολογικά εργαστήρια, εργαστήρια φυσικοθεραπείας, datacenters) και
- συμπληρώσεις – αποσαφηνίσεις για την εγκατάσταση υποσταθμών.

Σε δήλωσή του, ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νίκος Ταγαράς σημειώνει:

«Ο Κτιριοδομικός Κανονισμός αποτελεί έναν από τους βασικότερους πυλώνες του πλαισίου δόμησης στη χώρα. Με τη σημερινή τροποποίησή του, δεν αλλάζουμε απλώς τεχνικές λεπτομέρειες, αλλά εκσυγχρονίζουμε τους κανόνες με τους οποίους σχεδιάζονται, αδειοδοτούνται και κατασκευάζονται τα κτίρια.

Έτσι, βάζουμε τέλος σε αβεβαιότητες που ταλαιπωρούσαν επί χρόνια ιδιοκτήτες και μηχανικούς, δημιουργώντας καθυστερήσεις και απρόβλεπτα κόστη. Με σαφή κριτήρια διαμορφώνουμε ένα πλαίσιο σύγχρονο, λειτουργικό και ασφαλές, για την κατασκευή των κτιρίων».

Οι αλλαγές που γίνονται στον Κτιριοδομικό Κανονισμό

Οι τροποποιήσεις αφορούν σε άρθρα των ενότητων Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ και Δ' ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β':

Στην ταξινόμηση των κτιρίων κατά χρήση συμπληρώνονται χρήσεις που δεν είχαν προβλεφθεί (τροποποίηση άρθρου 3):

- τα μικροβιολογικά εργαστήρια και τα εργαστήρια φυσικοθεραπείας εντάσσονται κατ' εξαίρεση στην κατηγορία Θ Γραφεία
- τα κέντρα δεδομένων με ηλεκτρική ισχύ εξοπλισμού τεχνολογιών πληροφορικής μικρότερη των διακοσίων (200)kW εντάσσονται στην κατηγορία Θ Γραφεία
- τα κέντρα δεδομένων με ηλεκτρική ισχύ εξοπλισμού τεχνολογιών πληροφορικής ίση ή μεγαλύτερη των διακοσίων (200)kW, ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για αυτοτελή κτίρια κύριας χρήσης κέντρου δεδομένων, για τμήματα κτιρίων μικτής χρήσης ή για συνοδούς χώρους (συμπληρωματικής χρήσης) που εξυπηρετούν κτίρια άλλης δραστηριότητας, εντάσσονται στην κατηγορία Ι Βιομηχανία – Βιοτεχνία

Συμπλήρωση του άρθρου 7 για τα ελεύθερα ύψη χώρων νομίμως υφιστάμενων ειδικών κτιρίων:

- τα πραγματοποιούμενα ελεύθερα ύψη των χώρων λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού κατά παρέκκλιση τυχόν προδιαγραφών του φορέα λειτουργίας τους μετά τη σύμφωνη γνώμη του, στις περιπτώσεις επιτρεπόμενης αλλαγής χρήσης νομίμως υφιστάμενων κτιρίων, των οποίων οι οικοδομικές τους άδειες καθόριζαν κύριες χρήσεις εκτός της χρήσης κατοικία, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% της συνολικής επιφάνειας δόμησής τους (ειδικά κτίρια κατά ΝΟΚ)

Βελτίωση των διατάξεων του άρθρου 11 για τις κλίμακες:

- προστίθεται πρόβλεψη κλιμάκων τύπου ΙΙΙ, στα κτίρια ή τμήματά τους με χρήση προσωρινής διαμονής (κατηγορία Β), όταν οι θέσεις τους είναι τέτοιες ώστε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους ενοίκους των μεμονωμένων διαμερισμάτων που εξυπηρετούν
- διορθώνεται το ηλιακό όριο (< 5 ετών) στα κτίρια με χρήση, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας (κατηγορία Ε), ώστε να είναι σύμφωνα με εκείνο που καθορίζεται στην παράγραφο 1.Ε.

του άρθρου 3

Ταξινόμηση κατά χρήση

- απαλείφεται το όριο των τετραγωνικών της επιφάνειας του ορόφου των νομίμως υφιστάμενων κτιρίων που έχουν ανεγερθεί με προγενέστερες διατάξεις, για την αλλαγή της μορφής κλιμάκων, σε περίπτωση επιτρεπόμενης αλλαγής χρήσης κτιρίων ή τμημάτων αυτών, εφόσον το πλάτος τους επαρκεί για τη διαφυγή του πληθυσμού, όπως αυτός υπολογίζεται κατά τον χρόνο αλλαγής της χρήσης
- εσφαλμένως παραπομπή σε διατάξεις του ΝΟΚ για τις εσωτερικές στοές στο άρθρο 16
- Επαναδιατυπώνεται και αποσαφηνίζεται στο άρθρο 19 ο τρόπος υπολογισμού της επιφάνειας φύτευσης για τα κτίρια εκπαίδευσης

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ':

• Στο άρθρο 26 αναγράφεται ο ισχύων νόμος για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

• Στα άρθρα 27, 28 και 29 ερχονται βελτιώσεις σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς

• Στο άρθρο 30 αποσαφηνίζεται ότι στα κτίρια κατοικιών που δεν διαθέτουν κοινόχρηστους χώρους επιβάλλεται η εγκατάσταση ανελκυστήρα, όταν το δάπεδο ορόφου ή τμήματος ορόφου έχει διαφορά στάθμης μεγαλύτερη από 9μ. από την οριστική επιφάνεια του περιβάλλοντος εδάφους στη θέση από την οποία γίνεται η προσέλαση στον υπόψη όροφο.

Στο άρθρο 31 τροποποιούνται και βελτιώνονται διατάξεις για την ηλεκτροδότηση της ηλεκτρικής εγκατάστασης των κτιρίων από δημόσιο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας του Διαχειριστή Δικτύου (ΔΕΔΔΗΕ):

- αποσαφηνίζονται τα μεγέθη που υπολογίζονται κατά την έκδοση οικοδομικής άδειας στον όγκο για την απαίτηση γνώμης του ΔΕΔΔΗΕ για την ανάγκη ή μη εγκατάστασης ηλεκτρικού υποσταθμού δημόσιας χρήσης
- περιγράφονται και κατηγοριοποιούνται τα είδη των υποσταθμών
- Στο άρθρο 32 ΑΛΕΙΚΕΡΑΥΝΑ γίνεται αναφορά στα ισχύοντα πρότυπα ΕΛΟΤ
- Στο άρθρο 33 γίνεται πρόβλεψη για τις αυτοματοποιημένες ταχυδρομικές θυρίδες (postal lockers).

ΥΠΕΝ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ

Σημαντικές χρηματοδοτήσεις για θέματα στη διαχείριση αποβλήτων και αστικών λυμάτων προχώρησαν τις τελευταίες μέρες του 2025, με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος Σταύρου Παπασταύρου.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει σε ανάρτησή του στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, Μανώλης Γραφάκος:

Με 4.000.000 ευρώ από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΥΠΕΝ (ΕΠΑ), χρηματοδοτείται η επέκταση του ΧΥΤΑ Χαλκίδας, ένα σημαντικό έργο που διασφαλίζει τη

χωρητικότητα του ΧΥΤΑ μέχρι να ολοκληρωθεί η νέα Μονάδα Ανάκτησης και Ανακύκλωσης της Χαλκίδας.

Με 5.800.000 ευρώ από ΕΠΑ του ΥΠΕΝ, για την αναβάθμιση της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων που εξυπηρετεί το Άργος και το Ναύπλιο. Ένα έργο πολύ σημαντικό που θα προστατέψει σημαντικά το περιβάλλον της Με 295.300 ευρώ από το ΕΠΑ του ΥΠΕΝ, χρηματοδοτούνται οι συνδέσεις των κτιρίων με το δίκτυο αποχέτευσης στα Ψαρά, έτσι ώστε το δίκτυο αποχέτευσης να καταστεί λειτουργικό.

Με 241.000 ευρώ από το ΕΠΑ του ΥΠΕΝ, χρηματοδο-

τείται η αποκατάσταση των βλαβών που προκλήθηκαν από φυσική καταστροφή, στην Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων στο Ωραιόκαστρο, ώστε να προλάβουμε περιβαλλοντική υποβάθμιση στην περιοχή.

«Συνεχίζουμε λύνοντας καθημερινά μικρά και μεγάλα προβλήματα στη διαχείριση των αποβλήτων και των αστικών λυμάτων. Βελτιώνουμε την ποιότητα ζωής των πολιτών και προστατεύουμε το περιβάλλον», τονίζει ο κ. Γραφάκος.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Ν. ΤΑΓΑΡΑΣ: Ο ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Τι τονίζει σε άρθρο του ο υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Έτος ορόσημο για τη Χωροταξία και την Πολεοδομία χαρακτηρίζει το 2026 σε άρθρο του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Νίκος Ταγάρας. Συγκεκριμένα, ολόκληρο το άρθρο έχει ως εξής:

«Η χρονιά που ανατέλλει αποτελεί έτος ορόσημο για τη χώρα μας για τη Χωροταξία και την Πολεοδομία καθώς μεταρρυθμιστικές τομές που σχεδίασαμε -και εξελίσσουμε σε όλη την Επικράτεια- λαμβάνουν σάρκα και οστά. Παρά τα χρονίζοντα προβλήματα και τις παθογένειες δεκαετιών - που προτιμήσαμε να μην κρύψουμε κάτω από το χαλί αλλά να αντιμετωπίσουμε με όραμα για την πατρίδα και τους συμπολίτες μας- με αποφασιστικότητα, οργάνωση και προγραμματισμό κάνουμε πράξη την αρχική μας δέσμευση: να φέρουμε τάξη στον χώρο με σαφείς κανόνες και ασφάλεια δικαίου για όλους. Έτσι βάζουμε τέλος στη λογική των εξαιρέσεων και των πρόχειρων λύσεων και ο χωρικός σχεδιασμός παύει να είναι πεδίο ασάφειας και γίνεται εργαλείο ανάπτυξης, κοινωνικής ισορροπίας και περιβαλλοντικής προστασίας.

Πυρήνας αυτής της στρατηγικής μας επιλογής είναι η ολοκλήρωση ενός, άνευ προηγουμένου για τα δεδομένα της χώρας μας, πλέγματος μεταρρυθμιστικών τομών, με επίκεντρο το Πρόγραμμα Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων «Κωνσταντίνος Δοιάδης». Επανεληγμένως το έχω χαρακτηρίσει «εθνικό στοίχημα» που όλοι μαζί, Πολιτεία, Αυτοδιοίκηση και τεχνικός κόσμος καλούμαστε να κερδί-

σουμε και λόγω σπουδαιότητας και λόγω αναγκαιότητας να μπου καθαροί κανόνες για τις χρήσεις γης, τη δόμηση, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη.

Τα Πολεοδομικά Σχέδια δεν αφορούν μόνο τη δόμηση. Αφορούν το πώς κατανέμονται οι υποδομές, πού κατευθύνονται οι επενδύσεις, πώς προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον και πώς θωρακίζονται οι περιοχές απέναντι στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές. Είναι σχέδια που διαμορφώνουν όρους δικαιοσύνης στον χώρο και αποκαθιστούν τη σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ Πολιτείας και πολιτών.

Φέτος, για το Πρόγραμμα Κωνσταντίνος Δοιάδης, με τις 5 βασικές δράσεις του, τα Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, τις Ζώνες Υποδοχής Συντελεστή, την οριοθέτηση οικισμών και την καταγραφή και χαρακτηρισμό δημοτικών οδών στην εκτός σχεδίου δόμηση, έρχεται ουσιαστικά η ολοκλήρωση, το πλήρωμα του χρόνου. Τα ορόσημα του Ταμείου Ανάκαμψης είναι ως γνωστόν πολύ αυστηρά - και πρωτόγνωρα για πολεοδομικό σχεδιασμό στη χώρα μας- ωστόσο λειτουργούν και ως επιταχυντές του χωροταξικού - πολεοδομικού σχεδιασμού, άρα και του αναπτυξιακού προτύπου που οι τοπικές κοινωνίες καλούνται να αποφασίσουν σε όλη τη χώρα, με βάση πάντα την επιστημονική τεκμηρίωση. Σε αυτό το πλαίσιο, εντός του 2026 ολοκληρώνονται οι προτάσεις των προαναφερόμενων μελετών.

Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η θεσμοθέτηση του Εθνικού Οργανισμού Κτηματολογίου και Ελέγχου Δόμησης. Πρόκειται για μια βαθιά διοικητική τομή που ενισχύει τις Υπηρεσίες Δόμησης, περιορίζει τη γραφειοκρατία και ενδυναμώνει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Το κράτος αποκτά ενιαία εικόνα, καλύτερο έλεγχο και ουσιαστική εποπτεία του δομημένου περιβάλλοντος.

Παράλληλα, η μεταρρύθμιση του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού έρχεται να απλοποιήσει και να εκσυγχρονίσει τους κανόνες δόμησης. Με ξεκάθαρες διατάξεις για τα απολύτως βασικά μεγέθη της δόμησης, όπως το περίγραμμα του κτιρίου, τις πλάγιες αποστάσεις και τον όγκο, ενισχύεται η ισονομία και η ενιαία εφαρμογή και ανακτάται η εμπιστοσύνη των πολιτών και των επενδυτών στην Πολιτεία, διευκολύνοντας ταυτόχρονα το έργο των μηχανικών και των διοικητικών υπηρεσιών.

Το 2026 συνδέεται και με επιπλέον κρίσιμες επιλογές στον ευρύτερο χωρικό σχεδιασμό: κύρωση του Κώδικα Πολεοδομικής Νομοθεσίας, έναρξη της διαβούλευσης για το πρώτο Θαλάσσιο Χωροταξικό Πλαίσιο και προώθηση ειδικών πλαισίων για τον τουρισμό, τη βιομηχανία και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Όλες αυτές οι μεταρρυθμίσεις αποτυπώνουν τη σταθερή πολιτική μας κατεύθυνση: ανάπτυξη με κανόνες, διαφάνεια και σεβασμό στο περιβάλλον».

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΞΕΚΙΝΑ Η ΠΕΖΟΔΡΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ – ΠΡΟΧΩΡΑ ΚΑΙ Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Δουλειά πιάνουν από τη Δευτέρα 12 Ιανουαρίου, τα συνεργεία για τη συνέχιση της πεζοδρόμησης της Αγίας Σοφίας, στο τμήμα της από την Τσιμισκή έως και την παραλιακή Λεωφόρο Νίκης, στη Θεσσαλονίκη. Μετά τις απαραίτητες εγκρίσεις από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης, η δημοτική αρχή ξεκινά την ανάπλαση του κεντρικού οδικού άξονα, με ορίζοντα υλοποίησης τους 14 μήνες, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Την απόφαση να γίνουν οι εργασίες μετά τις γιορτές είχε ανακοινώσει ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Στέλιος Αγγελούδης, ώστε να μην υπάρξει ταλαιπωρία των επιχειρηματιών πριν και μετά τα Χριστούγεννα και για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Πλέον, ο ανάδοχος προχωρά στη σήμανση όλων των δρόμων για την ασφαλή ανάπτυξη του εργοτά-

ξίου. Θα ισχύσουν προσωρινές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στο κέντρο, ενώ αντιδρομείται η Καρόλου Ντηλ για όσο διαρκέσει το έργο.

Οι εργασίες θα αρχίσουν από το ύψος της Τσιμισκή έως και τη Μητροπόλεως, με τον αντιδήμαρχο Τεχνικών Έργων και Βιώσιμης Κινητικότητας του δήμου Θεσσαλονίκης Πρόδρομο Νικηφορίδη να δηλώνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ πως τέθηκε «ως προϋπόθεση για τη σωστή διευθέτηση των δικτύων». «Ένα σημαντικό έργο που το περιμένουμε στη Θεσσαλονίκη», συμπλήρωσε ο κ. Νικηφορίδης, με τις εργασίες από τον ανάδοχο να γίνονται τμηματικά και σε φάσεις.

Προχωράει και η ανάπλαση της Πλατείας Δημοκρατίας
Στην τελική ευθεία ώστε να δημοπρατηθεί την άνοιξη μπαί-

νει και η ανάπλαση της Πλατείας Δημοκρατίας, καθώς το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο ενέκρινε την οριστική μελέτη του έργου. Το θέμα της ανάπλασης έκλεισε από το ΚΑΣ και το Υπουργείο Πολιτισμού και πλέον «είμαστε απελευθερωμένοι ώστε να προχωρήσουμε στη μελέτη εφαρμογής και στα τεύχη δημοπράτησης», τονίζει ο αρμόδιος αντιδήμαρχος Τεχνικών Έργων.

Στόχος του δήμου Θεσσαλονίκης για την πλατεία Δημοκρατίας, που βρίσκεται στην περιοχή του Βαρδαρίου, είναι να αλλάξει η εικόνα της και να αναβαθμιστεί η δυτική είσοδος της πόλης. Με την ανάπλαση της πλατείας και των γύρω δρόμων, με χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ, θα επιχειρηθεί να μετατραπεί και πάλι το σημείο σε έναν ζωντανό δημόσιο χώρο.

ΑΥΞΗΣΗ 5,3% ΣΤΟΝ ΟΓΚΟ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ

Αύξηση 5,3% στον όγκο της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο φέτος, καθώς, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, τον συγκεκριμένο μήνα εκδόθηκαν 2.524 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 597.813 m2 επιφάνειας και 2.911.946 m3 όγκου, παρουσιάζοντας

αύξηση κατά 12,9% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, αύξηση κατά 7,9% στην επιφάνεια και αύξηση κατά 5,3% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024. Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το 9μηνιο, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει στο σύνολο της χώρας

μείωση κατά 6,3% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, μείωση κατά 13,7% στην επιφάνεια και μείωση κατά 7,1% στον όγκο, σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου- Σεπτεμβρίου 2024.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ: ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

«Αλλάζει πίστα» η Εγνατία Οδός ΑΕ, έπειτα από την ολοκλήρωση της παραχώρησης στο νέο σχήμα, το οποίο όμως θα πρέπει να λύσει προβλήματα, να κάνει επιπρόσθετες εργασίες και να εκπληρώσει υποχρεώσεις. Τα παραπάνω επισήμανε ο υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών Νίκος Ταχιάος, ο οποίος βρέθηκε στις εγκαταστάσεις των διοδίων Ωραιοκάστρου τα μεσάνυχτα της Τετάρτης 31 Δεκεμβρίου, μαζί με στελέχη της «Νέα Εγνατία Οδός Α.Ε.», προκειμένου να παραστεί στη μετάπτωση των συστημάτων, που πρακτικά σήμαναν την έναρξη λειτουργίας της παραχώρησης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στις 12 ακριβώς, με την αλλαγή του χρόνου, άρχισε η επαναλειτουργία των διοδίων και των εφαρμογών που υποστηρίζουν τα σχετικά συστήματα, ενώ τέθηκαν σε πλήρη ανάπτυξη και τα προσωρινά μέτρα που επιτρέπουν την ασφαλή χρήση των σπράγγων από το σύνολο των διερχομένων οχημάτων.

Αμέσως μετά, ο υφυπουργός επισκέφθηκε το επιχειρησιακό κέντρο της νέας εταιρείας λειτουργίας, στην περιοχή Τιτάν της Θεσσαλονίκης, όπου έκοψε την καθιερωμένη βασιλόπιτα με την ευκαιρία της νέας χρονιάς και χαιρέτησε τα παριστάμενα στελέχη και τους συνεργάτες του Παραχωρησιούχου, καθώς και της νέας εταιρείας λειτουργίας.

Ο κ. Ταχιάος τόνισε τις μεγάλες προσδοκίες από τη συντέλεση της παραχώρησης. Όπως είπε, «είναι μία πολύ μεγάλη στιγμή

γιατί η Εγνατία “ αλλάζει πίστα”. Η Εγνατία είναι ένας πολύ πολύ γερασμένος δρόμος. Όταν κατασκευάστηκε, άλλαξε όλη τη Βόρεια Ελλάδα. Από την επαγγελματική μου δραστηριότητα, γνωρίζω ότι ένα από τα έργα στα οποία δούλεψα, τελείωσε ακριβώς επειδή υπήρχε η Εγνατία, αλλιώς αυτό δεν θα μπορούσε να έχει γίνει. Ήταν και είναι όχημα ανάπτυξης για όλη τη χώρα. Σήμερα, όμως, είναι ένας δρόμος με πολλά προβλήματα. Η παραχώρηση πρέπει να τα λύσει, πρέπει να κάνει επιπρόσθετες εργασίες και πρέπει να εκπληρώσει υποχρεώσεις, οι οποίες βέβαια δεν θα ολοκληρωθούν από τη μία μέρα στην άλλη, έχουν βάθος χρόνου, αλλά είναι πάρα πολύ σημαντικές. Και κυρίως, αυτό που αποτελεί τη μεγάλη αγωνία όλων είναι η ποιότητα λειτουργίας του δρόμου και η ασφάλειά του», υπογράμμισε.

Πρόσθεσε πως όταν είδε ότι χαλάει ο καιρός, έστειλε μήνυμα, για να διερευνήσει, αν υπάρχει δυνατότητα για αποχιονισμούς αμέσως, με τη μετάβαση από το ένα σχήμα στο άλλο να τρέχει παράλληλα. «Μου το ξεκαθάρισατε: Είμαστε απολύτως έτοιμοι. Και είναι πολύ σπουδαίο αυτό», πρόσθεσε, τονίζοντας έτσι την αισιοδοξία για το μέλλον του πιο σημαντικού αυτοκινητοδρόμου της Βορείου Ελλάδας.

Ο κ. Ταχιάος δεν παρέλειψε να αναφερθεί και σε όσους έως σήμερα, είχαν το έργο της λειτουργίας της Εγνατίας Οδού, ως δημοσίου αυτοκινητοδρόμου:

«Από την ημέρα που έγινα Υφυπουργός παρακολουθούσα το κανάλι Viber που είχαν οι εργαζόμενοι της Εγνατίας που ασχολούνταν με τον αποχιονισμό. Αυτό έκλεισε και δεν κρύβω ότι είδα πως πολλοί από τους εργαζομένους της Εγνατίας αντιμετώπισαν το ζήτημα με πολλή συγκίνηση. Και αυτό είναι απολύτως φυσιολογικό. Πρέπει να πούμε ένα “μπράβο” στους ανθρώπους, που μέχρι σήμερα κράτησαν αυτόν τον δρόμο ζωντανό -έναν δρόμο με εντελώς δημόσια χαρακτηριστικά. Χαίρομαι που πολλοί από τους εργαζομένους που ασχολήθηκαν με την Εγνατία στο παρελθόν, σήμερα, θα ασχοληθούν και με την παραχώρηση και θα συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Είμαι σίγουρος ότι όλοι μαζί, από τη μία μεριά ο παραχωρησιούχος -δύο πολύ δυνατές εταιρείες η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και η ΕGIS, με πολύ μεγάλη εμπειρία στις παραχωρήσεις και στη διοίκηση των δημοσίων έργων- και από την άλλη μεριά εμείς στο Δημόσιο, θα φέρουμε το καλύτερο αποτέλεσμα για τους χρήστες του δρόμου αλλά και για τις περιοχές τις οποίες διασχίζει η Εγνατία Οδός», είπε, αναφερόμενος στον εποπτικό ρόλο, τον οποίον θα συνεχίσει να ασκεί το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών τόσο για την ασφάλεια, όσο και για την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών στον υπό παραχώρηση πλέον αυτοκινητόδρομο.

ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023: ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

Με νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση, παρατείνεται κατά ένα έτος η επιδότηση προσωρινής στέγασης (για ενοίκιο ή συγκοιτώση) σε πληγέντες από τις μεγάλες πλημμύρες του Σεπτεμβρίου 2023.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το μέτρο αφορά ιδιοκτήτες (πλήρη κυριότητα/συγκυριότητα/επικαρπία) ή χρήστες κατοικιών με δωρεάν παραχώρηση, όταν υπάρχει Πρωτόκολλο Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου (ΠΑΕΕΚ) ή χαρακτηρισμός «προσωρινά ακατάλληλο» με Δελτίο Δευτεροβάθμιου Ελέγχου ή Έκθεση Αυτοψίας.

Κομβικός όρος για να συνεχιστεί η καταβολή είναι ο δικαιούχος να έχει καταθέσει εμπρόθεσμα αίτηση για Στεγαστική Συνδρομή (επισκευή/αποκατάσταση), αλλιώς η επιδότηση

διακόπτεται αυτοδίκαια.

Οι περιοχές που αφορά

Σύμφωνα με την Απόφαση (81383/ΔΑΕΦΚΚΕ/Α36/2025 - ΦΕΚ Β' 7086/30-12-2025) την οποία υπογράφουν ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, ο υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Θάνος Πετραλιάς, ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Δημήτρης Παπαστεργίου και ο υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Κώστας Κατσαφάδος, η παράταση αφορά πλημμυρόπληκτες περιοχές των παρακάτω Περιφερειακών Ενοτήτων:

* Περιφέρεια Θεσσαλίας: Μαγνησίας, Σποράδων, Καρδίτσας,

Λάρισας, Τρικάλων.

* Περιφέρεια Στερέας Ελλάδας: Φθιώτιδας, Ευβοίας.

* Περιφέρεια Αττικής: Ανατολικής Αττικής.

Η παράταση ισχύει κατά ένα έτος σε σχέση με την προβλεπόμενη διάρκεια της αρχικής ΚΥΑ του 2023.

Για τη χορήγηση του 9ου τριμήνου προβλέπεται ειδική μεταβατική πρόβλεψη: αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά τη λήξη του 9ου τριμήνου και έως 1 μήνα από τη δημοσίευση της νέας απόφασης στο ΦΕΚ.

Κατά τα λοιπά, παραμένουν σε ισχύ οι όροι της αρχικής απόφασης (και των τροποποιήσεών της) για τα απαραίτητα δικαιολογητικά και την προβλεπόμενη διαδικασία ή τους σχετικούς ελέγχους.

ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ Ε.Ο. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΚΑΒΑΛΑΣ, ΣΤΟΝ ΚΟΜΒΟ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Εκτεταμένα έργα για την αντιπλημμυρική θωράκιση της εθνικής οδού Θεσσαλονίκης - Καβάλας, σε ένα από τα πιο επικίνδυνα σημεία της, τον κόμβο του Σταυρού, ξεκινούν μετά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης από τον αντιπεριφερειάρχη Θεσσαλονίκης Κώστα Γιουτίκα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Το συγκεκριμένο σημείο εμφανίζει πλημμυρικά φαινόμενα με μεγάλη συχνότητα, ακόμη και σε μέτριας έντασης βροχοπτώσεις, καθιστώντας επικίνδυνη τη διέλευση των οχημάτων. Επιπλέον, σοβαρά προβλήματα με πλημμύρες, αντιμετωπίζουν και οι ιδιοκτησίες που βρίσκονται στα βόρεια - βορειοδυτικά της οδού (ρεύμα κυκλοφορίας από Καβάλα προς

Θεσσαλονίκη).

Τα έργα που έχουν προγραμματιστεί και ξεκινούν από τον ανάδοχο προβλέπουν την κατασκευή νέων αντιπλημμυρικών υποδομών, ικανών να απομακρύνουν από το οδόστρωμα τον όγκο των νερών της βροχής, αλλά και των υδάτων που κατεβαίνουν από τις λεκάνες απορροής του παρακείμενου ορεινού όγκου. Ταυτόχρονα, θα κατασκευαστεί αποχετευτικό δίκτυο που αυτή τη στιγμή δεν υφίσταται, για τη συλλογή και αποχέτευση των ομβρίων υδάτων στην ευρύτερη περιοχή του κόμβου που θα καλύπτει και τη συνδετήρια επαρχιακή οδό Σταυρού - Ορίων Π.Ε. Χαλκιδικής και ειδικά το σημείο

όπου βρίσκεται ο φωτεινός σηματοδότης του κόμβου του Σταυρού με την εθνική οδό Θεσσαλονίκης - Καβάλας. Οι τεχνικές παρεμβάσεις συνολικού προϋπολογισμού 873.000 ευρώ θα ολοκληρωθούν με εκτεταμένες ασφαλτοστρώσεις.

«Εντοπίζουμε τα προβλήματα και κινούμαστε με ταχύτητα για να τα αντιμετωπίσουμε. Πρόκειται για ένα μακροχρόνιο αγώνα στον οποίο επιμένουμε με οργάνωση και μεθοδικότητα, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους προς όφελος των συμπολιτών μας και του τόπου μας», επισημαίνει ο κ. Γιουτίκας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΑ 14,6 ΔΙΣ ΕΥΡΩ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΟ 2025 Ν. Παπαθανάσης: Το 2026 θα αυξηθεί στα 16,7 δις

Οι υψηλές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας, η δυναμική της αναπτυξιακής πολιτικής με κοινωνικό πρόσημο που ακολουθείται, καθώς και η πλήρης αξιοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων που έχει στη διάθεσή της η χώρα, καταγράφονται στα επίσημα απολογιστικά στοιχεία για την εκτέλεση του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων το 2025, τα οποία παρουσίασε προ ημερών το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων εκτελέστηκε πλήρως, με συνολική δαπάνη ύψους 14,6 δις. ευρώ, ήτοι σε ποσοστό 100,08% έναντι του ψηφισμένου προϋπολογισμού. Ειδικότερα, απορροφήθηκαν:

-Στο Εθνικό σκέλος, 2,85 δις. ευρώ

-Στο Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος, 6,86 δις. ευρώ

-Στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, 4,9 δις. ευρώ.

Ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, υπογράμμισε: «Η Ελλάδα το 2025 κατέγραψε ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης σημαντικά υψηλότερους από τον μέσο όρο της ευρωζώνης, με ταυτόχρονη υλοποίηση κρίσιμων πολιτικών συνοχής. Από δείγμα της προόδου που συντελέστηκε αποτελεί η πλήρης εκτέλεση του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων- που ανήλθε στα 14,6 δις. ευρώ για το 2025, δηλαδή σε υψηλό 15ετίς, ενώ το 2026 θα αυξηθεί στα 16,7 δις. ευρώ- καθώς και η αποτελεσματική απορρόφηση ευρωπαϊκών πόρων μέσω του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας- απορρόφηση που κατατάσσει τη χώρα στις πρώτες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δυναμική μεγέθυνση της οικονομίας, που αποτυπώνεται στα επίσημα στοιχεία, συνοδεύεται από μεταρρυθμίσεις και έργα σε ολόκληρη την Επικράτεια. Μετουσιώνεται σε μέρισμα για την κοινωνία, σε νέες θέσεις εργασίας, σε αύξηση του πραγματικού εισοδήματος και σε βελτίωση της καθημερινότητας των συμπολιτών μας.

Απέναντι στις προκλήσεις αλλά και τις ευκαιρίες που έχουμε μπροστά μας, μέσα σε ένα περιβάλλον εσωτερικής πολιτικής σταθερότητας, χωρίς εφσουςασμό, με αισιοδοξία, αυτοπεποίθηση, ευθύνη, ωριμότητα και συνέπεια, μακριά από διμαγωγίες και λαϊκισμούς, επιταχύνουμε αποφασιστικά και αειόπιστα, ένα ευρύ φάσμα πολυεπίπεδων παρεμβάσεων. Ο στόχος παραμένει σταθερός: κάθε διαθέσιμο ευρώ να λειτούργησει προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας. Να δημιουργήσει εκείνο το μεταρρυθμιστικό πλεόνασμα που βελτιώνει σταθερά και μόνιμα τη ζωή των Ελληνίδων και των Ελλήνων σε κάθε γωνιά της πατρίδας. Γι' αυτό δεσμευθήκαμε απέναντι τους, αυτό κάνουμε καθημερινά πράξη.

Καλή χρονιά, με υγεία, ειρήνη, επιτυχίες και ευημερία για όλες και όλους τους συμπολίτες μας!».

Η γενική γραμματέας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΔΕ & ΕΠΑ) Κατερίνα Οικονόμου, σημείωσε: «Μέσω του ΑΠΔΕ, η αναπτυξιακή πολιτική της χώρας χρηματοδοτήθηκε το 2025 αποτελεσματικά με πόρους που ανήλθαν σε 14,611 δις. ευρώ για την υλοποίηση έργων και μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ΕΣΠΑ, Αγροτική Πολιτική, Μεταναστευτικά Ταμεία κ.ά.), του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ). Στην επίτευξη του στόχου της πλήρους αξιοποίησης όλων των ετήσιων διαθέσιμων εθνικών και ενωσιακών πόρων συνέβαλε καθοριστικά και η εφαρμογή της μεταρρύθμισης του ΑΠΔΕ του Ν. 5140/2024, που στο επίκεντρο της βρίσκεται το τρίπτυχο ταχύτητα- αποτελεσματικότητα- διαφάνεια. Παράλληλα, το 2025 εγκρίθηκε το νέο ΕΠΑ 2026- 2030, με προϋπολογισμό 16,6 δις. ευρώ για παρεμβάσεις σε όλη την Επικράτεια, ενώ πρόσθετοι πόροι εκτιμώμενου ύψους 5,8 δις. ευρώ έχουν εξασφαλιστεί για την ολοκλήρωση των έργων του ΕΠΑ 2021-2025. Ταυτόχρονα, η εφαρμογή του νέου, μεταρρυθμιστικού, θεσμικού πλαισίου που δίδει το ΕΠΑ, το οποίο υιοθετήθηκε πρόσφατα με τον Ν. 5264/2025, εγγυάται την ορθολογική, στοχευμένη και αποτελεσματική διαχείριση και αξιοποίηση των εθνικών πόρων. Συνεχίζουμε με προσήλωση και υψηλό το αίσθημα του καθήκοντος τη συλλογική προσπάθεια για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της οικονομίας και την εδραίωση μίας κοινωνικά δίκαιης ανάπτυξης».

Η γενική γραμματέας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) Βασιλική Παντελοπούλου, τόνισε: «Το 2025 αποτέλεσε καθοριστικό έτος για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021- 2027, καθώς συνδυάστηκε η επιτάχυνση της απορρόφησης των πόρων με την επιτυχή διαχείριση της ενδιάμεσης αναθεώρησης των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ. Στην κατεύθυνση αυτή η ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ 2021- 2027 μέσω προσκλήσεων ανέρχεται στο 85%, οι εντάξεις έργων ανέρχονται στο 78% και οι συμβάσεις υπερβαίνουν το 50% του συνολικού προϋπολογισμού. Επίσης, για πρώτη φορά, η αναθεώρηση των προγραμμάτων πραγματοποιήθηκε σε δύο φάσεις, επιτρέποντας την ανακατεύθυνση πόρων προς τις νέες ευρωπαϊκές στρατηγικές προτεραιότητες, όπως η βιώσιμη διαχείριση των υδάτων, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, η θωράκιση της άμυνας και της ασφάλειας της χώρας, καθώς και η διασφάλιση προσιτών και ποιοτικής στέγασης για τους πολίτες. Με την ενδιάμεση αναθεώρηση και την ανακατεύθυνση ενωσιακών πόρων ποσού άνω των

2,1 δις. ευρώ, που εξασφαλίζει τόσο την παράταση υλοποίησης έως το 2030 όσο και την πρόσθετη ρευστότητα για τη χώρα με επιπλέον προκαταβολές ύψους περίπου 600 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, η χώρα συμμετέχει ενεργά, στη διαμόρφωση του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου, προσαπίζοντας τον ρόλο και τη επαρκή χρηματοδότηση της Πολιτικής Συνοχής για τη χώρα μας».

Ο γενικός γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου Βασίλης Σιαδήμας, δήλωσε: «Η υλοποίηση των Τομεακών Προγραμμάτων εξελίσσεται με δυναμικούς ρυθμούς. Οι συνολικές δαπάνες ανέρχονται πλέον σε 3,15 δις. ευρώ εκ των οποίων το 1,68 δις. ευρώ αντιστοιχούν σε δαπάνες μόνο για το 2025. Αυτός ο υπερδιπλασιασμός της απορρόφησης αποτυπώνει τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών από το σχεδιασμό, τη χρηματοδότηση έως και την υλοποίηση των δράσεων. Η επίδοση αυτή είναι αποτέλεσμα της συστηματικής προσπάθειας των Διαχειριστικών Αρχών και της στοχευμένης υλοποίησης παρεμβάσεων σε κρίσιμους τομείς, όπως οι υποδομές, η επιχειρηματικότητα, η απασχόληση, η κοινωνική συνοχή, η πολιτική προστασία και το περιβάλλον. Συνεχίζουμε με στόχους, συνέπεια και προσήλωση, ώστε οι πόροι του ΕΣΠΑ να μεταφράζονται σε απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα για την ανάπτυξη προς όφελος της κοινωνίας».

Ο διοικητής της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης Ορέστης Καβαλάκης, σημείωσε: «Το 2025 ολοκληρώνεται με ιδιαίτερα θετικό απολογισμό για το Ταμείο Ανάκαμψης, καθώς όλοι οι δύσκολοι και φιλόδοξοι στόχοι επιτεύχθηκαν: Υποβλήθηκαν επιτυχώς τρία αιτήματα πληρωμής, συνολικού ύψους 3,27 δις. ευρώ. Εκταμιεύσεις ύψους 5,2 δις. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Ένωση εισέρευσαν στο κρατικό ταμείο, ενισχύοντας τη δημοσιονομική ανθεκτικότητα της χώρας. Δύο προτάσεις αναθεώρησης εγκρίθηκαν ταχύτητα λόγω της πληρότητας και τεκμηρίωσής τους, εκσυγχρονίζοντας και απλοποιώντας το ελληνικό σχέδιο, χωρίς να αλλάξει ο προϋπολογισμός του και ενισχύοντας κρίσιμες δράσεις. Τέλος, η χρονιά έκλεισε με υπερεπίτευξη του πολύ υψηλού ετήσιου στόχου δαπανών του Ταμείου Ανάκαμψης, ο οποίος ανερχόταν σε 4,9 δις. ευρώ, τροφοδοτώντας με αυτούς τους πόρους την πραγματική οικονομία. Η νέα χρονιά, η τελευταία χρονιά υλοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης, ξεκινά με αποφασιστικότητα για την πλήρη αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης προς όφελος της χώρας».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ 2026: ΟΡΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Δ. Παπαστεργίου: Στόχος μας μια Ελλάδα πιο ψηφιακή

Το 2026 έρχεται με υποσχέσεις και σημαντικές εξελίξεις για τον περαιτέρω Ψηφιακό Μετασχηματισμό της Ελλάδας, καθώς πλήθος έργων και προγραμμάτων που φέρουν την υπογραφή του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης προγραμματίζονται με στόχο να αναδείξουν την Ελλάδα ως πρότυπο ψηφιακής εξέλιξης στην Ευρώπη, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Με κεντρικούς άξονες τη συνδεσιμότητα, την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα, οι πρωτοβουλίες αυτές αναμένονται να αλλάξουν ριζικά το τοπίο της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα Ultra Fast Broadband (UFBB) θα φέρει επανάσταση στην ψηφιακή υποδομή, προσφέροντας ταχύτητες έως 1 Gbps σε ημιαστικές και αγροτικές περιοχές, προάγοντας τη στρατηγική της Ψηφιακής Δεκαετίας 2030. Αυτή η πρωτοβουλία δεν θα περιοριστεί μόνο στην ενίσχυση της διαδικτυακής πρόσβασης, αλλά θα δημιουργήσει ένα σύγχρονο περιβάλλον λειτουργίας για τις δημόσιες υπηρεσίες, διευκολύνοντας έτσι την καθημερινότητα των πολιτών και κάνοντάς την πιο αποτελεσματική.

Παράλληλα, θα υπάρξουν σημαντικές αναβαθμίσεις στους τομείς της δικαιοσύνης και της υγείας, με την ψηφιοποίηση δικαστικών αρχείων και την ολοκλήρωση του Εθνικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας. Οι αναπτυσσόμενες υποδομές 5G θα εξασφαλίσουν ότι οι απομακρυσμένες περιοχές της χώρας δεν θα μείνουν πίσω στην ψηφιακή επανάσταση, παρέχοντας τους την δυνατότητα πρόσβασης σε σύγχρονες επικοινωνιακές υπηρεσίες.

Με την υλοποίηση των Mission Critical Networks, υποδομών που διασφαλίζουν την επικοινωνία για τα Σώματα Ασφαλείας, η χώρα θα αποκτήσει ένα ασφαλέστερο και πιο αξιόπιστο σύστημα επικοινωνίας. Όλα αυτά τα έργα αναδεικνύουν τη δέσμευση της ελληνικής κυβέρνησης για έναν ψηφιακό μετασχηματισμό που δεν απλά βελτιώνει τις υπηρεσίες, αλλά διασφαλίζει και την κοινωνική συνοχή και την ισοτιμία για όλους τους πολίτες.

«Το 2026 είναι μια χρονιά περαιτέρω ωρίμανσης της ψηφιακής στρατηγικής που υλοποιείται με συνέχεια και συνέπεια από το 2019, στο πλαίσιο της πολιτικής της κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη. Πρόκειται για τη χρονιά κατά την οποία κρίσιμες μεταρρυθμίσεις αποδίδουν μετρήσιμα αποτελέσματα για το κράτος, την οικονομία και τους πολίτες. Κομβικές παρεμβάσεις στη Δικαιοσύνη και στην Υγεία με νέα πληροφοριακά συστήματα, αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης και ψηφιοποίηση δισεκατο-

μυρίων σελίδων, βελτιώνουν ακόμη περισσότερο την ταχύτητα, τη διαφάνεια και την ποιότητα των υπηρεσιών. Παράλληλα, η ολοκλήρωση της κτηματογράφησης και η συστηματική ενοποίηση και τακτοποίηση των βασικών μητρώων του κράτους με τον Προσωπικό Αριθμό ενισχύουν την ασφάλεια δικαίου, μειώνουν τη διοικητική αβεβαιότητα και συμβάλλουν ουσιαστικά στη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος. Το 2026 σηματοδοτεί, επίσης, την επιχειρησιακή λειτουργία εθνικών υποδομών αιχμής, όπως ο υπερυπολογιστής «ΔΑΙΔΑΛΟΣ» και το AI Factory «Pharos», ενώ μεγάλα έργα συνδεσιμότητας, όπως το Ultra Fast Broadband και η επέκταση των δικτύων 5G, μειώνουν έμπρακτα το ψηφιακό χάσμα. Στόχος μας είναι ένα κράτος πιο σύγχρονο, πιο αξιόπιστο, πιο ανθεκτικό, μια Ελλάδα πιο ψηφιακή και πιο φωτεινή», δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Δημήτρης Παπαστεργίου.

Επιγραμματικά τα ορόσημα του 2026

Η ανάπτυξη του Ultra Fast Broadband, που θα προσφέρει δίκτυα οπτικών ινών σε ημιαστικές και αγροτικές περιοχές με ταχύτητες έως 1 Gbps για περίπου 830.000 συνδέσεις, αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα ΣΔΙΤ τηλεπικοινωνιών στην Ευρώπη, με προϋπολογισμό σχεδόν 829 εκατομμυρίων ευρώ. Αυτή η πρωτοβουλία στοχεύει στη δραστηρική μείωση του ψηφιακού χάσματος και στην προώθηση της Ψηφιακής Δεκαετίας 2030.

Παράλληλα, το υπουργείο σχεδιάζει την ανάπτυξη ενός δικτύου κεραιών 5G σε απομακρυσμένες και παραμεθώριες περιοχές που δεν διαθέτουν επαρκή κάλυψη. Η δημόσια διαβούλευση για αυτό το σχέδιο θα πραγματοποιηθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2026, ενισχύοντας τη κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Σημαντική είναι επίσης η δημιουργία Mission Critical Networks για τα Σώματα Ασφαλείας, όπου μια ασφαλής και ανθεκτική υποδομή θα ενοποιήσει υφιστάμενες και νέες τεχνολογίες, όπως TETRA και 4G/5G. Ο διαγωνισμός για την υλοποίηση αυτής της υποδομής αναμένεται να ολοκληρωθεί το τρίτο τρίμηνο του 2026.

Στο πλαίσιο της διαστημικής παρακολούθησης, αναμένεται η εκτόξευση 11 ελληνικών μικροδορυφόρων, οι οποίοι θα διασυνδεθούν με τον υπερυπολογιστή «ΔΑΙΔΑΛΟΣ» για την παραγωγή γεωχωρικών δεδομένων που έχουν εφαρμογές σε τομείς όπως η γεωργία και η πολιτική προστασία. Επίσης, η συνεργασία μεταξύ της ΑΑΔΕ και του ΟΠΕΚΕΠΕ για την αξιοποίηση δορυφορικών δεδομένων

θα ενισχύσει τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των αγροτικών επιδοτήσεων.

Η ολοκλήρωση της εθνικής κτηματογράφησης (δημόσια ανάρτηση 100% δικαιωμάτων) είναι ένα άλλο καθοριστικό βήμα, με στόχο την αποκατάσταση και τη διασφάλιση των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων στην Ελλάδα έως το πρώτο τρίμηνο του 2026. Παράλληλα, η παράδοση του υπερυπολογιστή «ΔΑΙΔΑΛΟΣ» και η πλήρης λειτουργία του εντός του Β' τριμήνου θα συνεισφέρουν στη θωράκιση της ψηφιακής υποδομής της χώρας.

Η ψηφιοποίηση των δικαστικών αρχείων (300 εκατομμύρια σελίδες) και ο εκσυγχρονισμός του δικαστικού συστήματος (δημιουργία ψηφιακού αποθετηρίου και αναβάθμιση συστήματος τήρησης πρακτικών, επέκταση τηλεδιάσκεψης και ηλεκτρονικού πινακίου για απομακρυσμένη δικαστική λειτουργία κ.α.) θα επιτρέψουν μια πιο αποτελεσματική και ταχύτερη δικαστική διαδικασία.

Στον τομέα της υγείας, η ολοκλήρωση του Εθνικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας και του Συστήματος Φροντίδας Ογκολογικών Ασθενών καθώς και η επέκταση του Εθνικού Δικτύου Τηλεϊατρικής σε απομακρυσμένες περιοχές αναμένεται να βελτιώσει δραστηρικά την ποιότητα της φροντίδας και την πρόσβαση των πολιτών στις υπηρεσίες υγείας.

Ιδιαίτερη σημασία έχει δοθεί και στην ανάπτυξη ενός ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης Σχέσεων με Πολίτες και Επιχειρήσεις (CRM) για τη γενική κυβέρνηση, το οποίο θα μετασχηματίζει την αλληλεπίδραση δημόσιας διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, προσφέροντας 250 ψηφιακές υπηρεσίες στις Περιφέρειες από το πρώτο τρίμηνο του 2026 αλλά και την λειτουργία της πλατφόρμας Support.gov.gr.

Η επίτευξη αυτών των οροσήμων για το 2026 υπόσχεται να επιφέρει μια σημαντική αναβάθμιση στην ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρονται στους πολίτες, καθιστώντας το κράτος πιο λειτουργικό, διαφανές και ανταγωνιστικό. Η διασφάλιση της ψηφιακής πρόσβασης σε όλους τους πολίτες και ιδίως σε απομακρυσμένες περιοχές θα θωρακίσει την κοινωνική συνοχή και θα ενισχύσει την οικονομική ανάπτυξη. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης εντάσσονται σε μια ευρύτερη στρατηγική ψηφιακού μετασχηματισμού, που αναδεικνύει τη σημαντική αξία της τεχνολογίας στην καθημερινότητα των πολιτών. Ο ψηφιακός τομέας δεν αφορά απλά την τεχνολογία, αλλά επηρεάζει άμεσα την ποιότητα ζωής και την ευημερία των πολιτών.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΡΕΚΟΡ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ: ΕΦΤΑΣΑΝ ΤΑ 340 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΤΟ 2025

Τ. Θεοδωρικάκος: Αποτελεσματική στήριξη της επιχειρηματικότητας

Το υψηλότερο επίπεδο πληρωμών για αναπτυξιακούς νόμους από το 2008 έως σήμερα κατέγραψε το Υπουργείο Ανάπτυξης, μέσα στο 2025, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Διατέθηκαν συνολικά 337.816.495,76 ευρώ, σε επιχορηγήσεις και φοροαπαλλαγές, καταγράφοντας ρεκόρ πληρωμών για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά.

Για πρώτη φορά, το μεγαλύτερο μέρος των πόρων κατευθύνθηκε στην περιφέρεια και ειδικότερα στη Μακεδονία – Θράκη, όπου διατέθηκαν συνολικά 155.472.114,11 ευρώ, έναντι περίπου 104 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρονιά. Όσον αφορά τα ποσά ανά Περιφέρεια, την υψηλότερη χρηματοδότηση έλαβε η Θεσσαλία με 26.783.175,15 ευρώ. Ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία με 15.762.365,29 ευρώ, η Πελοπόννησος με 14.996.399,44 ευρώ και η Κρήτη με 11.912.641,77 ευρώ. Μετά από τρία χρόνια μάλιστα, εκταμιεύθηκαν και δαπάνες για αξιολογητές και ελεγκτές, γεγονός που συμβάλλει καθοριστικά στην εύρυθμη λειτουργία και την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών.

Την ίδια ώρα, ολοκληρώνονται οι αξιολογήσεις των επενδυτικών σχεδίων, εντός των προθεσμιών που προβλέπει ο

νέος Αναπτυξιακός Νόμος, με τα νέα επενδυτικά σχέδια για τα καθεστώτα της Μεταποίησης και των Περιοχών Ειδικής Ενίσχυσης να επιλέγονται έως τις 31 Ιανουαρίου. Το Υπουργείο Ανάπτυξης προετοιμάζει επίσης τα νέα καθεστώτα ενίσχυσης για το 2026, τα οποία αφορούν εκ νέου τη Μεταποίηση και τις Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης, αλλά και τις Σύγχρονες Τεχνολογίες, την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Χειροτεχνία, την Εξωστρέφεια, την Αγροδιατροφή και την Άμυνα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή τη χρονιά θα ξεκινήσουν και οι πληρωμές για τα καθεστώτα Μεταποίησης Α και Β, Τουρισμός Α και Β, Αγροδιατροφή και Γενική Επιχειρηματικότητα 360.

Ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Τάκης Θεοδωρικάκος δήλωσε: «Η ολοκλήρωση του μεγαλύτερου κύκλου πληρωμών Αναπτυξιακών Νόμων από το 2008 μέχρι σήμερα αποτυπώνει την έμπρακτη στήριξη της επιχειρηματικότητας που επενδύει, παράγει και δημιουργεί θέσεις εργασίας. Παράλληλα αποτελεί ένα μήνυμα αποτελεσματικότητας και αξιοπιστίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων. Για πρώτη φορά μάλιστα, το μεγαλύτερο μέρος των πόρων κατευθύνεται στην περιφέρεια, ενισχύοντας

έμπρακτα την ισόρροπη ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή και στηρίζοντας την παραγωγική οικονομία σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας».

Αναρτήθηκαν οι προσωρινοί πίνακες αποτελεσμάτων αξιολόγησης στα καθεστώτα Μεταποίησης και Περιοχών Ειδικής Ενίσχυσης

Στο μεταξύ, αναρτήθηκαν τη Δευτέρα από τη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων του υπουργείου Ανάπτυξης οι προσωρινοί πίνακες αποτελεσμάτων αξιολόγησης στα δύο καθεστώτα, α) Μεταποίηση και Εφοδιαστική αλυσίδα και β) Περιοχές Ειδικής Ενίσχυσης που προκηρύχθηκαν τον Οκτώβριο του 2025, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Υπενθυμίζεται, στην σχετική ανακοίνωση, ότι οι επενδυτές έχουν στη διάθεσή τους 10 ημέρες προκειμένου να υποβάλουν τις ενστάσεις τους.

Οι τελικοί πίνακες θα δημοσιοποιηθούν στις 31 Ιανουαρίου, υλοποιώντας τις προβλέψεις του νέου αναπτυξιακού νόμου που εισήγαγε στη Βουλή ο υπουργός Ανάπτυξης Τάκης Θεοδωρικάκος και προβλέπει προθεσμία 90 ημερών για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ: ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ

Εγκύκλιος του υπουργείου Ανάπτυξης

Σαφείς και αναλυτικές οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές για τη διαδικασία των απευθείας αναθέσεων προμηθειών και υπηρεσιών παρέχει νέα εγκύκλιος του υπουργείου Ανάπτυξης, με στόχο τη διασφάλιση της νομιμότητας, της διαφάνειας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η εγκύκλιος που δημοσιεύτηκε πρόσφατα στη Διαύγεια από την γενική γραμματεία Εμπορίου, αφορά στην εφαρμογή του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 και υπενθυμίζει ότι η απευθείας ανάθεση αποτελεί εξαιρετική διαδικασία, η οποία επιτρέπεται μόνο για συμβάσεις μικρής αξίας και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Όπως διευκρινίζεται, το ανώτατο όριο για προμήθειες και υπηρεσίες ανέρχεται στις 30.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, ενώ για ορισμένες συμβάσεις υπηρεσιών και έργα ΤΠΕ το όριο αυξάνεται στις 60.000 ευρώ.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην υποχρεωτική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και της εκπαιδευτικής αξίας της σύμβασης, η οποία πρέπει να βασίζεται σε προηγούμενη έρευνα αγοράς. Το υπουργείο ξεκαθαρίζει ότι απαγορεύονται οι τεχνητές καταμήσεις συμβάσεων με σκοπό την αποφυγή διαγωνιστικών διαδικασιών, ενώ υπογραμμίζεται ότι κάθε απευθείας ανάθεση πρέπει να εντάσσεται σε ορθολογικό προγραμματισμό των αναγκών του φορέα.

Η διαδικασία εκκινεί με τη δημοσίευση συγκεκριμένου αιτήματος στο ΚΗΜΔΗΣ, ενώ ακολουθεί η αποστολή πρόσκλησης υποβολής προσφορών σε έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους οικονομικούς φορείς. Όπως τονίζεται, πρόσκληση ανοικτή προς κάθε ενδιαφερόμενο δεν συνιστά απευθείας ανάθεση, αλλά ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία, με όλες τις υποχρεώσεις που αυτή συνεπάγεται.

Κρίσιμο σημείο αποτελεί η πενήνήμερη υποχρεωτική προθεσμία που πρέπει να μεσολαβεί από τη δημοσίευση της πρώτης πρόσκλησης έως την απόφαση ανάθεσης. Η μη τήρηση της προθεσμίας καθιστά την ανάθεση παράνομη και οδηγεί σε ακυρότητα της σύμβασης.

Παράλληλα, η εγκύκλιος αποσαφηνίζει τα υποχρεωτικά δικαιολογητικά που πρέπει να ζητούνται από τον ανάδοχο, όπως ποινικό μητρώο και φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα, καθώς και τα έγγραφα νόμιμης εκπροσώπησης. Για συμβάσεις έως 30.000 ευρώ δεν εφαρμόζονται οι λεγόμενοι «δυναμικοί λόγοι αποκλεισμού», περιορίζοντας έτσι τη γραφειοκρατία και, επαναβεβαιώνεται ότι η επιλογή αναδόχου εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής.

Τέλος, μέσα από ενδεικτικά ερωτήματα και απαντήσεις, η εγκύκλιος επιχειρεί να λύσει πρακτικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι υπηρεσίες, ξεκαθαρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι δεν υπάρχει όριο στον αριθμό των απευθείας αναθέσεων. Ωστόσο, στη εγκύκλιο υπογραμμίζεται ότι η ευχέρεια αυτή δεν είναι ανεξέλεγκτη, αλλά οφείλει να στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και να υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

Με την εγκύκλιο αυτή, το υπουργείο επιδιώκει να θέσει έναν «οδηγό» για τις απευθείας αναθέσεις, ενισχύοντας τη διαφάνεια και περιορίζοντας τον κίνδυνο λαθών ή καταχρήσεων στη διαχείριση δημόσιων πόρων.

Η εγκύκλιος

Εγκύκλιος προς τις αναθέτουσες αρχές σχετικά με τη διεκτέλεση της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης συμβά-

σεων προμηθειών και υπηρεσιών του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147)

Περιεχόμενα

Α. Αντικείμενο εγκυκλίου

Β. Ορισμός απευθείας ανάθεσης

Γ. Εκτιμώμενη αξία σύμβασης προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών που ανατίθεται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118 του ν. 4412/2016

Δ. Διενέργεια διαδικασίας απευθείας ανάθεσης

Ε. Στοιχεία της πρόσκλησης υποβολής προσφορών

ΣΤ. Στοιχεία απόφασης ανάθεσης της σύμβασης

Η. Αποδεικτικά στοιχεία/δικαιολογητικά ανάθεσης της σύμβασης των οποίων η υποβολή εκ μέρους του προσκληθέντα

ζητείται υποχρεωτικά από την αναθέτουσα αρχή

Θ. Αποδεικτικά στοιχεία/δικαιολογητικά ανάθεσης της σύμβασης, των οποίων η υποβολή εκ μέρους του προσκληθέντα, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής

Ι. Αποδεικτικά νόμιμης εκπροσώπησης και σύστασης

ΙΑ. Ενδεικτικά ερωτήματα και απαντήσεις

Α. Αντικείμενο εγκυκλίου

Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται οδηγίες στις αναθέτουσες αρχές σχετικά με τη διεκτέλεση της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Συνέχεια στη σελ 11

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ: ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ

Εγκύκλιος του υπουργείου Ανάπτυξης

Συνέχεια από σελ 10

Β. Ορισμός απευθείας ανάθεσης

Η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης σύμβασης ρυθμίζεται στο ν. 4412/2016, και ιδίως στα άρθρα 118 και 120 του ν. 4412/2016.

Με τον όρο «απευθείας ανάθεση» νοείται η διαδικασία ανάθεσης σύμβασης με ή χωρίς εκ των προτέρων δημοσιότητα κατά περίπτωση, στο πλαίσιο της οποίας οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν σύμβαση στον οικονομικό φορέα της επιλογής τους, κατόπιν έρευνας αγοράς (άρθρο 2 παρ. 1 περ. 31 του ν. 4412/2016).

Οι απευθείας αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων συνιστούν εξαιρετικές διαδικασίες κατά παρέκκλιση του θεμελιώδους κανόνα του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων που είναι η διενέργεια διαγωνισμού. Εντούτοις, η αναγκαιότητα τους αναγνωρίζεται από τον εθνικό νομοθέτη, ο οποίος προβλέπει ρητώς και υπό προϋποθέσεις τη δυνατότητα προσφυγής σ' αυτές, όπως όταν πρόκειται να συναφθούν συμβάσεις μικρής αξίας χωρίς το βάρος δυσανάλογων διατυπώσεων και διαδικασιών.

Γ. Εκτιμώμενη αξία σύμβασης προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών που ανατίθεται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118 του ν. 4412/2016

Η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, είναι ίση ή κατώτερη από το όριο των 30.000 ευρώ.

Ειδικά, για τις συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110 του ν. 4412/2016, το ανωτέρω ποσό ορίζεται στις 60.000 ευρώ. Υπό τις προϋποθέσεις που θέτει η παρ. 6 του άρθρου 118, το όριο των 60.000 ευρώ αφορά και στην ανάθεση συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών για υλοποίηση έργων ΤΠΕ με αντικείμενο την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των ψηφιακών υπηρεσιών ή τον εκσυγχρονισμό των ψηφιακών εργαλείων της Κεντρικής Διοίκησης κατά την έννοια της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

Όπου στην παρούσα γίνεται αναφορά σε ποσό ή αξία σύμβασης, εννοείται το ποσό ή η αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ.

Διευκρινίζεται ότι για την εκτίμηση της αξίας μιας συγκεκριμένης σύμβασης, στο άρθρο 6 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι « (...) 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιου-

δήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατίθεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιουδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους (.)».

Δ. Διενέργεια διαδικασίας απευθείας ανάθεσης

Η εφαρμογή της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης δημοσίων σύμβασης περιλαμβάνει τουλάχιστον τις κάτωθι ενέργειες της αναθέτουσας αρχής:

- Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας ανάθεσης της σύμβασης καθώς και της εκτιμώμενης αξίας αυτής.

Η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας ανάθεσης της σύμβασης, ο προσδιορισμός αλλά και η τεκμηρίωση της εκτιμώμενης αξίας (προϋπολογισμός) της σύμβασης, αφορούν στο στάδιο της προετοιμασίας της δημόσιας σύμβασης και αποτελούν υποχρεωτικά στοιχεία του φακέλου της δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 45 του ν. 4412/2016.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις ανωτέρω ενέργειες, παραπέμπονται οι αναθέτουσες αρχές στη με αρ. 43282/04-06-2025 εγκύκλιο (ΑΔΑ:911046ΝΑΣΞ-5ΔΚ) με θέμα «Οδηγίες σχετικά με την τήρηση του φακέλου δημόσιας σύμβασης προμηθειών/παροχής υπηρεσιών του άρθρου 45 του ν. 4412/2016». Η ως άνω εγκύκλιος παρέχει οδηγίες στην περίπτωση διενέργειας ανοικτών διαδικασιών ανάθεσης αλλά - λόγω της υποχρεωτικότητας τήρησης του φακέλου, ανεξαρτήτως διαδικασίας, τρόπου ανάθεσης (ηλεκτρονική/έγχαρτη κ.λπ.) και εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης - εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση διεξαγωγής της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης.

Για την απευθείας ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, οι φορείς θα πρέπει να προγραμματίζουν εγκαίρως και ορθολογικά την κάλυψη των αναγκών τους, να μην καλύπτονται αυτές αποσπασματικά προβαίνοντας σε τεχνητές καταμήσεις, και να καθορίζουν με σαφήνεια το αντικείμενο της σύμβασης. Επιπλέον ο τρόπος υπολογισμού της εκτιμώμενης δαπάνης θα πρέπει να αποδεικνύεται με προηγούμενη διενέργεια έρευνας αγοράς, όπως ορίζεται τόσο στο άρθρ. 45 περί συγκρότησης και τήρησης του φακέλου δημόσιας σύμβασης όσο και στο άρθρο 2 που αφορά στο ορισμό της απευθείας ανάθεσης του οικείου νόμου. Τούτο επιβάλλεται και από την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και την σύστοιχη αυτής αρχή της οικονομικότητας (άρθρο 33 περ. α' υποπερ. ασ' του ν. 4270/2014), ώστε, πέραν του σαφούς προσδιορισμού του οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης, να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος του τρόπου υπολογισμού της προϋπολογιζόμενης δαπάνης, της έκτασης και του εύλογου χαρακτήρα της δημοσιονομικής επιβάρυνσης και συνακόλουθα της νόμιμης διάθεσης του

δημοσίου χρήματος και της λελογισμένης χρήσης των δημοσίων πόρων.

- Έκδοση και δημοσίευση εγκεκριμένου αιτήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της με αρ. 76928/2021 (Β' 3075) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας ως εγκεκριμένα αιτήματα νοούνται «οι αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης ή οι πολυετείς εγκρίσεις του άρθρου 67 του ν. 4270/2014, κατά περίπτωση, ή οι συλλογικές αποφάσεις Έργων ή Μελετών του άρθρου 80 του ν. 4270/2014, εφόσον η δαπάνη υπάρχει στη διαδικασία του π.δ. 80/2016 (Α' 145) ή οι αποφάσεις δέσμευσης πίστωσης αρμοδίου οργάνου εφόσον η δαπάνη δεσμεύεται με άλλη ανάλογη διαδικασία. Οι πολυετείς εγκρίσεις του άρθρου 67 του ν. 4270/2014, καταχωρίζονται στην περίπτωση που η προκαλούμενη δαπάνη πρόκειται να βαρύνει αποκλειστικά και μόνον το επόμενο ή τα επόμενα οικονομικά έτη».

Η έκδοση του εγκεκριμένου αιτήματος, προκειμένου να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση της σύμβασης που θα ανατεθεί, αποτελεί στοιχείο νομιμότητας της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων και δημοσίου λογιστικού και στοιχείο ωριμότητας της σύμβασης. Η δημοσίευση του εγκεκριμένου αιτήματος λαμβάνει χώρα στο ΚΗΜΔΗΣ και ακολούθως (έως την υλοποίηση της διαλειτουργικότητας των δύο συστημάτων) στο Πρόγραμμα Διάσχυα.

- Πρόσκληση υποβολής προσφοράς στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης

Όταν εφαρμόζεται η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης της σύμβασης του αρ. 118 του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει πρόσκληση (απόφαση) για υποβολή προσφοράς στην οικεία διαδικασία σε συγκεκριμένους οικονομικούς φορείς. Η πρόσκληση δύναται να απευθύνεται και σε ένα μόνο οικονομικό φορέα. Ως εκ τούτου, ο αριθμός των οικονομικών φορέων που θα προσκληθεί εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής. Επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να καθορίζει στην οικεία πρόσκληση σαφή και αντικειμενικά κριτήρια για την επιλογή του αναδόχου, ανάλογα με τη φύση της σύμβασης ώστε να αποδεικνύεται ότι η επιλογή έγινε βάσει των κριτηρίων αυτών.

Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση της απευθείας ανάθεσης δεν νοείται πρόσκληση για υποβολή προσφοράς σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Συνέχεια στη σελ 12

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ: ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΣΕΣ ΑΡΧΕΣ

Εγκύκλιος του υπουργείου Ανάπτυξης

Συνέχεια από σελ 11

Ειδικότερα, όταν η πρόσκληση για υποβολή προσφοράς, προκειμένου να ανατεθεί σύμβαση εκπαιδευτικής αξίας έως τα όρια του αρ. 118 του ν. 4412/2016, δεν απευθύνεται σε συγκεκριμένο/ους οικονομικό/ούς φορέα/είς, αλλά είναι ανοικτή προς κάθε ενδιαφερόμενο που επιθυμεί να υποβάλει προσφορά, τότε η διαδικασία που εφαρμόζεται είναι η ανοιχτή διαδικασία του αρ. 27 του ν. 4412/2016 και όχι η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Είναι σαφές ότι στην εν λόγω περίπτωση, εφαρμόζονται όλοι οι προβλεπόμενοι στο νομοθετικό πλαίσιο κανόνες διενέργειας της ανοιχτής διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, κάτω των (ενωσιακών) ορίων (ιδίως τήρηση προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής προσφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1, περ. α του άρθρου 121 του ν. 4412/2016, υποβολή ΕΕΕΣ από τους προσφέροντες, εφαρμογή άρθρου 105 του ν. 4412/2016, περί κατακύρωσης σύμβασης κ.λπ.).

Η δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ της πρώτης πρόσκλησης που αποστέλλει η αναθέτουσα αρχή προς συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ή φορείς, αποτελεί το χρονικό σημείο εκκίνησης της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 120, παρ. 2 του ν. 4412/2016.

Εφόσον, μετά τη δημοσίευση της πρώτης πρόσκλησης, η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να αποστείλει πρόσκληση και σε άλλο ή άλλους οικονομικούς φορείς, τότε η εν λόγω πρόσκληση/πρόσκλησεις δημοσιεύονται, επίσης, στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 5 της με αρ. 76928/2021 (Β' 3075) κοινής υπουργικής απόφασης.

Οι επόμενες, της πρώτης δημοσιευθείσας, πρόσκλησεις μπορούν να έχουν ως έναυσμα εκδήλωση επιθυμίας συμμετοχής-αιτήματος στη διαδικασία κάποιου οικονομικού φορέα. Η αποδοχή των σχετικών αιτημάτων και η συνακόλουθη αποστολή πρόσκλησης εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής. Η κρίση περί της αποδοχής ή μη τέτοιων αιτημάτων βασίζεται ιδίως στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος και της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Σε κάθε περίπτωση, η αξιολόγηση των προσφορών αφορά μόνο στους προσκληθέντες οικονομικούς φορείς. Εφόσον οικονομικός φορέας, χωρίς να έχει προσκληθεί, αποστείλει με ιδία πρωτοβουλία προσφορά στην αναθέτουσα αρχή, αυτή δεν τη λαμβάνει υπόψη της.

Παράδειγμα: Η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει την εφαρμογή της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης σύμβασης προμήθειας φωτοαντιγραφικού χαρτιού, εκπαιδευτικής αξίας 15.000 ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Εκτιμώμενη τιμή μονάδας είναι τα 5 ευρώ, πλέον ΦΠΑ.

Στο πλαίσιο αυτό, απευθύνει πρόσκληση υποβολής προσφοράς σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, η οποία δημοσιεύεται στο ΚΗΜΔΗΣ.

Πριν την ανάθεση της σύμβασης, ένας άλλος οικονομικός φορέας που προσφέρει το είδος στην αγορά και είδε τη σχετική δημοσιευθείσα πρόσκληση στο ΚΗΜΔΗΣ, εκδηλώνει την επιθυμία του να συμμετέχει και ο ίδιος στη διαδικασία, ενημερώνοντας (π.χ. μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) την αναθέτουσα αρχή περί της πρόθεσής του για προσφορά του είδους/μονάδας στην τιμή των 3 ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Η αποδοχή ή μη της εν λόγω πρόθεσης συμμετοχής/αιτήματος, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής (η οποία το αξιολογεί με γνώμονα τις αρχές του δημοσίου συμφέροντος και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης). Στην περίπτωση που αυτή αποδεχτεί το σχετικό αίτημα, προκειμένου να αξιολογηθεί ο εν λόγω φορέας, απαιτείται να λάβει πρόσκληση, ώστε να καταθέσει την προσφορά του. Η πρόσκληση αυτή δημοσιεύεται, επίσης, στο ΚΗΜΔΗΣ.

- Ανάθεση της σύμβασης

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών του προσκληθέντος ή των προσκληθέντων οικονομικών φορέων, η αναθέτουσα αρχή εκδίδει απόφαση ανάθεσης της σύμβασης, βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης αυτής.

Σύμφωνα με τη ρητή νομοθετική πρόβλεψη, το απαιτούμενο χρονικό διάστημα που υποχρεωτικά μεσολαβεί μεταξύ της δημοσίευσης στο ΚΗΜΔΗΣ της πρώτης πρόσκλησης προς υποβολή προσφοράς και της κοινοποίησης/ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ της σχετικής απόφασης ανάθεσης της σύμβασης είναι, τουλάχιστον, 5 ημέρες. Μη συμμόρφωση της αναθέτουσας αρχής με την εν λόγω υποχρέωση συνιστά παράνομη ενέργεια και κωλύει την ανάθεση της σύμβασης.

Συνεπώς, ο νόμος επιβάλλει στις αναθέτουσες αρχές την τήρηση μιας ελάχιστης προθεσμίας πέντε ημερολογιακών ημερών, η οποία εκκινεί από την επόμενη της δημοσίευσης στο ΚΗΜΔΗΣ της πρώτης (αρχικής) πρόσκλησης υποβολής προσφοράς. Μόνο εφόσον παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία, η αναθέτουσα αρχή επιτρέπεται να κοινοποιήσει στον ανάδοχο και να δημοσιεύσει στο ΚΗΜΔΗΣ την απόφαση ανάθεσης της σύμβασης. Σε περίπτωση παράλειψης της υποχρέωσης δημοσίευσης της απόφασης ανάθεσης στο ΚΗΜΔΗΣ, η σχετική σύμβαση, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, καθίσταται αυτοδικαίως άκυρη. Είναι σαφές, ότι η απόφαση ανάθεσης της σύμβασης μπορεί - κατά τα ανωτέρω - να αφορά όχι τον πρώτο προσκληθέντα στη διαδικασία αλλά κάποιον από τους μετέπειτα προσκληθέντες. Σε κάθε περίπτωση, η (ελάχιστη) προθεσμία των πέντε ημερολογιακών ημερών για την ανάθεση της σύμβασης αφορά στην πρώτη πρόσκληση και όχι τυχόν επόμενες δημο-

σιευθείσες προσκλήσεις.

Με την κοινοποίηση στον ανάδοχο και τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ της απόφασης ανάθεσης, η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα.

Ε. Στοιχεία της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην πρόσκληση υποβολής προσφοράς είναι ιδίως τα κάτωθι:

- Επωνυμία, αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) και κωδικός ηλεκτρονικής τιμολόγησης της αναθέτουσας αρχής.
- Επισημαίνεται ότι στη με αρ. 52445 ΕΞ 2023 (Β' 2385) κοινή υπουργική απόφαση, ως ισχύει, περιγράφονται οι όροι και ο χρόνος έναρξης της σταδιακής υποχρέωσης υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου από τους οικονομικούς φορείς. Η υποχρέωση των οικονομικών φορέων για υποβολή ηλεκτρονικού τιμολογίου προβλέπεται ρητά στην οικεία πρόσκληση.
- Προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών, τρόπος υποβολής τους και διάρκεια ισχύος τους.

Η προθεσμία για την παραλαβή της προσφοράς προβλέπεται στην οικεία απόφαση της αναθέτουσας αρχής που απευθύνεται στον (κάθε) προσκληθέντα οικονομικό φορέα (αρχικό ή επόμενο). Ο καθορισμός της εν λόγω προθεσμίας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής.

Για συμβάσεις, που ανατίθενται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, ο τρόπος υποβολής των προσφορών (π.χ. μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στο πρωτόκολλο της αναθέτουσας αρχής ή με χρήση του Υποσυστήματος ΕΣΗΔΗΣ), εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής. Επισημαίνεται ότι για τις διαδικασίες ανάθεσης, που προβλέπονται στο άρθρο 118 του ν. 4412/2016, περί απευθείας ανάθεσης, οι αναθέτουσες αρχές δεν υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ (παρ. 1 αρ. 36 του ν. 4412/2016).

Η διάρκεια ισχύος της προσφοράς/ών καθορίζεται, επίσης, στην οικεία πρόσκληση, κατ' ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής. Σε κάθε περίπτωση αυτή δε δύναται να υπερβαίνει δώδεκα (12) μήνες από την επόμενη της καταληκτικής ημερομηνίας που ορίζεται στην πρόσκληση (αρ. 97 του ν. 4412/2016).

- Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για την υποβολή προσφορών/Ταχυδρομική διεύθυνση αναθέτουσας αρχής ή αριθμός διαδικασίας ανάθεσης στο ΕΣΗΔΗΣ (εφόσον η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει, κατά τη διακριτική της ευχέρεια, να κάνει χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για να διεξάγει τη διαδικασία), καθώς και αρμόδιο υπάλληλος/χειριστής της διαδικασίας.

- Περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης.

Συνέχεια στη σελ 13

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ: ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ

Εγκύκλιος του υπουργείου Ανάπτυξης

Συνέχεια από σελ 12

- Εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ποσότητες, πηγή χρηματοδότησης, εγκεκριμένο αίτημα (όπου απαιτείται) τρόπος και όροι πληρωμής του αναδόχου.
- Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης.
- Διάρκεια ισχύος της σύμβασης.
- Οι υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού της παρ. 3 του αρ. 73 του ν. 4412/2016
- Όροι που πρέπει να πληροί η προσφορά (τυχόν τεχνικοί όροι, κριτήρια επιλογής κ.λπ.) καθώς και απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δικαιολογητικά, έγγραφα) πλήρωσης των προβλεπόμενων όρων.
- Όροι εκτέλεσης (αρ. 18 του ν. 4412/2016), χρόνος παράδοσης και τόπος εκτέλεσης της σύμβασης

ΣΤ. Στοιχεία απόφασης ανάθεσης της σύμβασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στην απόφαση ανάθεσης και στο συμφωνητικό (σύμβαση) είναι τουλάχιστον η επωνυμία και τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, συμπεριλαμβανομένου και του κωδικού ηλεκτρονικής τιμολόγησης, η περιγραφή του αντικείμενου της σύμβασης και η αξία της, καθώς και η επωνυμία και τα στοιχεία του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση (ιδίως ΑΦΜ). Χρήσιμο είναι στο συμφωνητικό να αναφέρονται και οι κύριοι συμβατικοί όροι, ως αυτοί είχαν προβλεφθεί στην οικεία πρόσκληση (ιδίως χρόνος παράδοσης συμβατικού είδους και διάρκεια σύμβασης).

Η. Αποδεικτικά στοιχεία/δικαιολογητικά ανάθεσης της σύμβασης των οποίων η υποβολή εκ μέρους του προσκληθέντα ζητείται υποχρεωτικά από την αναθέτουσα αρχή

Τα δικαιολογητικά που υποχρεωτικά ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή και υποβάλλονται από τον προκληθέντα οικονομικό φορέα, είναι εκείνα που προβλέπονται στις διατάξεις των περ. α και β της παρ. 2 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 και αφορούν στην απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, ήτοι:

- Προσκόμιση αποσπάσματος σχετικού μητρώου από το οποίο προκύπτει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016. Για οικονομικούς φορείς, που είναι Έλληνες πολίτες, υποβάλλεται απόσπασμα ποινικού μητρώου. Ειδικότερα, το απόσπασμα ποινικού μητρώου υποβάλλεται:

- α) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), από τους διαχειριστές, β) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), από τον διευθύνοντα σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητι-

κού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας,

γ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών, από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,

δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, από τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

Εναλλακτικά, είναι επιτρεπτή η υποβολή σχετικής υπεύθυνης δήλωσης στην οποία δηλώνεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού.

- Πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους ή χώρας από το οποίο προκύπτει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, δηλαδή ότι ο οικονομικός φορέας δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Για οικονομικούς φορείς, που είναι Έλληνες πολίτες ή έχουν την εγκατάστασή τους στην Ελλάδα, το πιστοποιητικό που υποβάλλεται από τον οικονομικό φορέα είναι το αποδεικτικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας που εκδίδεται από την Α.Α.Δ.Ε. και τον e-ΕΦΚΑ, αντίστοιχως.

Θ. Αποδεικτικά στοιχεία/δικαιολογητικά ανάθεσης της σύμβασης, των οποίων η υποβολή εκ μέρους του προσκληθέντα, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής

Η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητά από τον προκληθέντα οικονομικό φορέα, δικαιολογητικά απόδειξης πλήρωσης των όρων που έχει θέσει στη σχετική πρόσκληση υποβολής προσφοράς, όπως ενδεικτικά την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 75 του ν. 4412/2016.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, για δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη από 2.500 ευρώ μέχρι και 30.000 ευρώ, δεν εφαρμόζεται η παρ. 4 του οικείου άρθρου, και ως εκ τούτου, οι αναθέτουσες αρχές δεν προβλέπουν στην πρόσκληση υποβολής προσφοράς απαίτηση περί μη συνδρομής των λεγόμενων δυνητικών λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπο των προσκληθέντων οικονομικών φορέων.

Ι. Αποδεικτικά νόμιμης εκπροσώπησης και σύστασης

Σε περίπτωση που η προσφορά υποβάλλεται από οικονομικό φορέα που έχει υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ, ζητείται να προσκομιστεί:

- i) για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης που εκδίδεται από το ΓΕΜΗ
- ii) για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών του νομικού προσώπου, προσκομίζει γενικό πιστοποιητικό μεταβολών του ΓΕΜΗ.

Στις λοιπές περιπτώσεις, ο οικονομικός φορέας προσκομίζει τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νό-

μιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους.

ΙΑ. Ενδεικτικά ερωτήματα και απαντήσεις

1. Μετά την δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ μιας πρόσκλησης υποβολής προσφοράς με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, ένας οικονομικός φορέας, που δεν είχε προσκληθεί, απέστειλε στην αναθέτουσα αρχή προσφορά για το είδος. Οφείλει η αναθέτουσα αρχή να την λάβει υπόψη της;

Όχι, η αναθέτουσα αρχή δεν λαμβάνει υπόψη της προσφορές μη προσκληθέντων οικονομικών φορέων.

Ωστόσο, εάν μετά την αρχικά δημοσιευθείσα στο ΚΗΜΔΗΣ πρόσκληση και σε κάθε περίπτωση πριν την ανάθεση της σύμβασης, ένας οικονομικός φορέας εκδηλώσει επιθυμία συμμετοχής του στη διαδικασία, επικαλούμενος τη δυνατότητα προσφοράς του είδους με καλύτερους όρους, ιδίως χαμηλότερη τιμή, η αναθέτουσα αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια να εξετάσει το αίτημά του και τελικά να αποφασίσει να τον προσκαλέσει.

Εάν αποδεχτεί το αίτημα αποστέλλει και στον αιτούντα σχετική πρόσκληση συμμετοχής του στη διαδικασία, ήτοι πρόσκληση υποβολής προσφοράς. Άλλως, το απορρίπτει σιωπηρώς και τυχόν υποβληθείσα προσφορά δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η απόφαση ανάθεσης της σύμβασης μπορεί να αφορά διαφορετικό οικονομικό φορέα από εκείνον στον οποίο υποβλήθηκε η (πρώτη) πρόσκληση για υποβολή προσφοράς;

Ναι, στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να αποστείλει πρόσκληση και τελικά να αναθέσει (κατόπιν αξιολόγησης της προσφοράς του) τη σύμβαση σε διαφορετικό οικονομικό φορέα από εκείνον τον οποίο είχε προσκαλέσει αρχικά.

3. Αν η αναθέτουσα αρχή προσκαλέσει και αναθέσει τελικά τη σύμβαση σε διαφορετικό από τον αρχικά προσκληθέντα οικονομικό φορέα, παραβιάζει το νομοθετικό πλαίσιο και την αρχή του ανταγωνισμού και συνεπώς ο αρχικά προσκληθείς μπορεί να προσφύγει κατά της πράξης ανάθεσης;

Όχι. Η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης αποτελεί μια (εθνική) διαδικασία ανάθεσης σύμβασης, κάτω των ενωσιακών ορίων, που έχει ως αποτέλεσμα την ανάθεση σύμβασης στον οικονομικό φορέα της επιλογής της αναθέτουσας αρχής. Πρόκειται για μια εξαιρετική διαδικασία, δηλαδή για μια διαδικασία κατ' εξαίρεση (νόμιμη) της κανονικής, που είναι η διαγωνιστική διαδικασία.

Συνέχεια στη σελ 14

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ: ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΣΕΣ ΑΡΧΕΣ

Εγκύκλιος του υπουργείου Ανάπτυξης

Συνέχεια από σελ 13

Η τελευταία αναφέρεται ως κανονική διότι αποτελεί τον κανόνα για την ανάθεση συμβάσεων διασφαλίζοντας ιδίως την αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού. Αντιθέτως, η απευθείας ανάθεση σύμβασης επιτρέπεται από το νόμο, κατά παρέκκλιση της αρχής του ανταγωνισμού, λόγω του χαμηλού χρηματικού αντικειμένου της (εκτιμώμενη αξία).

Η δυνατότητα (διακριτική ευχέρεια) της αναθέτουσας αρχής να μπορεί να προσκαλέσει όσους οικονομικούς φορείς αποφασίζει (είτε με μία αρχική πρόσκληση, είτε με επόμενες προσκλήσεις) έχει ως στόχο την καλύτερη προστασία της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και του δημοσίου συμφέροντος.

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών και τη κοινοποίηση-δημοσίευση της απόφασης ανάθεσης, η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα και παράγει τα έννομα αποτελέσματά της. Λοιποί οικονομικοί φορείς, που είχαν προσκληθεί, έχουν δικαίωμα έννομης προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 127 του ν. 4412/2016.

4. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης που σχεδιάζει η αναθέτουσα αρχή να αναθέσει με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, είναι 10.000 ευρώ. Είναι υποχρεωτική η διενέργεια έρευνας αγοράς, για τον εν λόγω χρηματικό όριο;

Ναι. Η έρευνα αγοράς είναι υποχρεωτική διενεργούμενη διαδικασία κατά το στάδιο της προετοιμασίας της σύμβασης της απευθείας ανάθεσης, δηλαδή πριν την αποστολή της πρόσκλησης για υποβολή προσφοράς.

Τούτο προκύπτει ρητά από το νομοθετικό πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων. Ειδικότερα, αφενός στον ορισμό της απευθείας ανάθεσης (περ. 31, παρ. 1 αρ. 2 του ν. 4412/2016) προβλέπεται η ανάθεση της σύμβασης, κατόπιν διεξαγωγής έρευνας αγοράς. Αφετέρου, η τεκμηρίωση της εκτιμώμενης αξίας (προϋπολογισμού) της σύμβασης, αποτελεί υποχρεωτικό στοιχείο του φακέλου σύμβασης, ανεξαρτήτως διαδικασίας ανάθεσης και εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Άλλωστε η σχετική διαδικασία προστατεύει το δημόσιο συμφέρον. Κάθε σύμβαση που ανατίθεται για την ικανοποίηση αναγκών του δημοσίου συνεπάγεται την καταβολή αντιτίμου στον ανάδοχο και επομένως τη δαπάνη δημοσίων πόρων. Η τεκμηρίωση της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, δια της έρευνας αγοράς διασφαλίζει τη βέλτιστη σχέση κόστους-οφέλους.

5. Όλες οι προσκλήσεις υποβολής προσφοράς αναρτώνται στο ΚΗΜΔΗΣ;

Ναι. Πέραν της πρώτης πρόσκλησης, η οποία υποχρεωτικά αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ, χρονικά μεταγενέστερες προσκλή-

σεις υποβολής προσφοράς προς λοιπούς οικονομικούς φορείς αναρτώνται επίσης στο ΚΗΜΔΗΣ. Τούτο προβλέπεται στο άρθρο 5 της με αρ. 76928/2021 (Β' 3075) κοινής υπουργικής απόφασης.

6. Προβλέπονται συγκεκριμένες προθεσμίες που πρέπει να τηρεί μια αναθέτουσα αρχή για την υποβολή προσφορών εκ μέρους των οικονομικών φορέων;

Όχι. Η πρόβλεψη προθεσμίας υποβολής προσφοράς στην οικεία πρόσκληση είναι στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής. Η μοναδική προϋπόθεση που υποχρεούται να τηρεί η αναθέτουσα αρχή είναι εκείνη που προβλέπεται στο αρθρ. 120 του ν. 4412/2016, ήτοι η τήρηση της πενήθμερης προθεσμίας από την δημοσίευση της πρώτης πρόσκλησης στο ΚΗΜΔΗΣ έως την κοινοποίηση και δημοσίευση της απόφασης ανάθεσης της σύμβασης.

7. Μια αναθέτουσα αρχή έχει κατεπείγουσες ανάγκες. Μπορεί να τις ικανοποιήσει δια της προσφυγής στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, ανεξαρτήτως χρηματικού ορίου της προς ανάθεσης σύμβασης;

Όχι. Η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης μιας σύμβασης είναι εξαιρετική διαδικασία, υπό την έννοια ότι επιτρέπεται η χρήση της, κατ' εξαίρεση της κανονικής διαδικασίας, που είναι η διαγωνιστική, αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που τούτο επιτρέπεται ρητά από το θεσμικό πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων. Ειδικότερα, είναι δυνατή η προσφυγή σε αυτήν, όταν το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης (εκτιμώμενη αξία) είναι εντός των ορίων που προβλέπονται ρητά στο άρθρ. 118 του ν. 4412/2016. Η εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας δεν γίνεται λόγω επείγουσων αναγκών αλλά διότι το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης είναι μικρό και η διεξαγωγή διαγωνισμού ενδεχομένως να συνεπαγόταν δυσανάλογο διοικητικό κόστος για το Δημόσιο. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει διαχωρισμός σε επείγουσες και μη ανάγκες που ικανοποιούνται δια της προσφυγής στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Για περιπτώσεις κατεπείγουσων αναγκών (που δεν προκύπτουν από υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής), ανεξαρτήτως χρηματικού ορίου, εφαρμογή έχει η περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση).

8. Μια αναθέτουσα αρχή έχει κατεπείγουσες ανάγκες. Μπορεί να τις ικανοποιήσει δια της προσφυγής στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης χωρίς να τηρηθούν οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 120 του ν. 4412/2016;

Όχι. Ισχύει η απάντηση στην ερώτηση 7. Δεν υπάρχει διαχωρισμός σε επείγουσες και μη ανάγκες που ικανοποιούνται δια της προσφυγής στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Για όλες τις ανάγκες που καλύπτονται, μέσω σύμβασης που ανα-

τίθεται με τη διαδικασία του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 120 του οικείου νόμου, και συνεπώς η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να τηρεί τις οριζόμενες σε αυτό προθεσμίες.

9. Υπάρχει όριο στον αριθμό των συμβάσεων ιδίου αντικείμενου που μπορεί η αναθέτουσα αρχή να αναθέσει με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης εντός του ίδιου έτους;

Όχι. Δεν υπάρχει ποσοτικό όριο στον αριθμό των συμβάσεων. Ο περιορισμός αφορά στο οικονομικό αντικείμενο/αξία των συμβάσεων. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναθέσει όσες συμβάσεις κρίνει αναγκαίο, υπό την προϋπόθεση ότι η εκτιμώμενη αξία αυτών δεν υπερβαίνει αθροιστικά, εντός του ίδιου έτους, τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 118 του ν. 4412/2016. Για τον υπολογισμό λαμβάνεται υπόψη η ημερολογιακό έτος, ήτοι από 1/1 έως 31/12. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην εφαρμογή του άρθρ. 6 του ν. 4412/2016 αναφορικά με την επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης και την αποφυγή κατατμήσεων.

10. Η αναθέτουσα αρχή επιθυμεί να αναθέσει σύμβαση εκτιμώμενης αξίας 28.000 ευρώ για την προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών. Στοχεύοντας στο μέγιστο δυνατό ανταγωνισμό αποφασίζει να απευθύνει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προσφορών. Επιτρέπεται αυτή η ενέργεια και με ποια διαδικασία διενεργείται;

Ναι, η ενέργεια αυτή είναι καθ' όλα νόμιμη και επιτρεπτή. Ο ν. 4412/2016 προβλέπει (κατά κανόνα) ανώτατο χρηματικό όριο τις 30.000 ευρώ, προκειμένου να εφαρμοστεί η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν απαγορεύεται για την ανάθεση συμβάσεων, εκτιμώμενης αξίας ως το όριο αυτό, η διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας. Μολαταύτα, σε περίπτωση που η πρόσκληση για υποβολή προσφοράς απευθύνεται προς κάθε ενδιαφερόμενο και όχι προς συγκεκριμένους οικονομικούς φορείς, τότε η διαδικασία που επιλέγεται να εφαρμοστεί είναι εκείνη του ανοικτού διαγωνισμού για ανάθεση σύμβασης, κάτω των ορίων. Με άλλα λόγια, η αναθέτουσα αρχή προκηρύσσει σύμβαση κάτω των ορίων και εφαρμόζει τις διατάξεις του ν. 4412/2016 που αφορούν στην ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/2016 για την εν λόγω σύμβαση.

Αναφέρεται ότι η διαδικασία με τίτλο «Διαδικασία απευθείας ανάθεσης σύμβασης προμηθειών ή υπηρεσιών» έχει καταχωριστεί στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «ΜΙΤΟΣ» (<https://mitos.gov.gr>) με Μοναδικό Αριθμό Κατάχωρησης 383146.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΑ: ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΙΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ F.I.R. ΑΘΗΝΩΝ

Αποτύπωση συμβάντος και ενεργειών

Με τη διοίκηση και τα αρμόδια στελέχη της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), συναντήθηκε στο Κέντρο Ελέγχου Περιοχής Αθηνών & Μακεδονίας (ΚΕΠΑΘΜ), η Ειδική Επιτροπή έργο της οποίας είναι να αποσαφηνιστούν τα ακριβή αίτια του προβλήματος που παρουσιάστηκε την Κυριακή 4 Ιανουαρίου 2026 στις συχνότητες του F.I.R. Αθηνών.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με ανακοίνωση της ΥΠΑ, στη συνάντηση έγινε ενδελεχής συζήτηση επί των τεχνικών παραμέτρων του συμβάντος ώστε να καταγραφούν όλες οι πτυχές του θέματος, οι ενέργειες που έγιναν, και εν τέλει να φωτιστούν οι γενεσιουργές αιτίες.

Στην ίδια ανακοίνωση της ΥΠΑ γίνεται αποτύπωση του συμβάντος και των ενεργειών.

Συγκεκριμένα αναφέρεται :

Στις 4-1-2026 και ώρα 08:59 τοπική, η ΥΠΑ αντιμετώπισε τεχνικό πρόβλημα με τη μορφή συνεχούς παρεμβολής «θορύβου» στην ακρόαση των συχνοτήτων, προερχόμενη από διεγέρσεις (ακούσιες εκπομπές σήματος) των πομπών της Υπηρεσίας, όπως προέκυψε κατά την αρχική διερεύνηση. Αυτό επηρέασε ταυτόχρονα πολλαπλές συχνότητες που εξυπηρετούν το F.I.R. Αθηνών, ενώ παράλληλα υπήρξε δυσλειτουργία στις γραμμές τηλεφωνικής διασύνδεσης και στα κυκλώματα δεδομένων HELLASCOM.

Διαθεσιμότητα Συστημάτων

Τόσο τα πρωτεύοντα όσο και τα δευτερεύοντα (backup) Συστήματα Επικοινωνίας Φωνής (VCS) και Πομποδεκτών Βρίσκονταν σε λειτουργία καθ' όλη τη διάρκεια του συμβάντος. Ωστόσο, η παρεμβολή «θορύβου» μπλόκαρε τις συχνότητες.

Επιχειρησιακή Διαχείριση και Διερεύνηση

Με εντολή του Διοικητή της ΥΠΑ συγκλήθηκε άμεσα η Ομάδα Αντιμετώπισης Κρίσεων στο Κέντρο Ελέγχου Περιοχής Αθηνών (ΚΕΠΑΘΜ), με τη συμμετοχή του Υποδιοικητή Αεροναυτιλίας, του Γενικού Διευθυντή Αεροναυτιλίας και των Προϊσταμένων όλων των αρμόδιων Διευθύνσεων. Η Ομάδα ήταν σε διαρκή συντονισμό και επικοινωνία με εξωτερικούς φορείς και την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Με γνώμονα την ασφάλεια των πτήσεων και σε στενή συνεργασία με το EUROCONTROL για τη βέλτιστη διαχείριση της κυκλοφορίας στο F.I.R. Αθηνών, ο Έλεγχος Εναέριας Κυκλοφορίας προχώρησε αρχικά σε εκκένωση του F.I.R. Αθηνών. Μετά τις 12:00, η επιχειρησιακή λειτουργία του F.I.R. Αθηνών άρχισε να αποκαθίσταται σταδιακά ανάλογα με τις επιχειρησιακές συνθήκες και τη διαθεσιμότητα συχνοτήτων, προκειμένου να μειωθούν οι επιπτώσεις στα αεροδρόμια και το επιβατικό κοινό. Προς τούτο, εκδόθηκαν σχετικές αγγελίες NOTAM

για την επίσημη ενημέρωση της αεροπορικής κοινότητας.

Από την εκδήλωση του περιστατικού, πραγματοποιήθηκαν συντονισμένες ενέργειες διερεύνησης και αποκατάστασης, τόσο εντός του δικτύου της ΥΠΑ και των συστημάτων του ΚΕΠΑΘΜ, και ειδικότερα του VCS και Remote Control System (RCS), όσο και στις τηλεπικοινωνιακές υποδομές του παρόχου (ΟΤΕ). Οι ηλεκτρονικοί της ΥΠΑ κινητοποιήθηκαν σε όλους τους αναμεταβιβαστικούς σταθμούς, μεταξύ άλλων στον Υμηττό, Πήλιο, Θάσο, Ακαρνανικά, Μοναστήρι, Κέρκυρα, Ρόδο και Γεράνεια, προκειμένου να πραγματοποιηθεί επιτόπιος έλεγχος των συστημάτων. Οι έλεγχοι ολοκληρώθηκαν αργά το βράδυ της Κυριακής, δίχως να προκύψει κάποιο σχετικό στοιχείο που να συνδέεται άμεσα με το συμβάν.

Επιπρόσθετα, δόθηκε εντολή από τον Διοικητή να απογειωθεί το ειδικά εξοπλισμένο αεροσκάφος της ΥΠΑ, με τη συμμετοχή ηλεκτρονικών της Υπηρεσίας και ειδικού τεχνικού της ΕΕΤΤ, για τη στοχευμένη διερεύνηση του φάσματος συχνοτήτων από αέρος. Δεν καταγράφηκαν ενεργές εκπομπές που να συνδέονται με το τεχνικό πρόβλημα.

Για τη σε βάθος ανάλυση της αιτίας του προβλήματος (root cause), η ΥΠΑ παραμένει σε στενή συνεργασία με τον ΟΤΕ, σε όλα τα επίπεδα, στο πλαίσιο διασταύρωσης της αιτίας του συμβάντος και της συντονισμένης τεχνικής επεξεργασίας. Η μέχρι στιγμής διερεύνηση, φαίνεται να εντοπίζει το πρόβλημα σε τηλεπικοινωνιακές υποδομές και δεν ανέδειξε στοιχεία κυβερνοεπίθεσης στα συστήματα της ΥΠΑ.

Αποκατάσταση Συμβάντος

Οι συχνότητες του F.I.R. Αθηνών και τα συστήματα τηλεφωνικών γραμμών επιχειρησιακής επικοινωνίας επανήλθαν σε πλήρη λειτουργία από τις 17:00. Η χωρητικότητα του εναερίου χώρου και η ροή της εναέριας κυκλοφορίας επανήλθε στα κανονικά επίπεδα από 17:45.

Η ταυτόχρονη εμφάνιση και αποκατάσταση των βλαβών σε διαφορετικά τεχνικά πεδία και διακριτά συστήματα, που δεν συνδέονται μεταξύ τους (π.χ. VCS, τηλεφωνικές και αναλογικές γραμμές, γραμμές HellasCom), χαρακτηρίζει την πρωτοφανή διάσπαση του φαινομένου.

Εν εξελίξει Εκσυγχρονισμός Συστημάτων σχετικών με το Συμβάν

Αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε εξέλιξη η προμήθεια νέων συστημάτων πομποδεκτών και συστημάτων VCS. Πιο συγκεκριμένα:

* Προμήθεια 495 νέων Πομποδεκτών VHF VoIP από την «ROHDE & SCHWARZ HELLAS A.E.», με κόστος Σύμβασης 4.2εκ. ευρώ. Το έργο συμβασιοποιήθηκε ήδη στις 20-10-2025, και εντός των δύο πρώτων μηνών του 2026 αναμέ-

νεται η παράδοση των πρώτων συστημάτων, τα οποία εν συνέχεια θα εγκατασταθούν από ηλεκτρονικούς μηχανικούς της ΥΠΑ.

* Νέο VCS/RCS για το ΚΕΠΑΘΜ, με ανάδοχο την εταιρεία SPACE HELLAS και κόστος σύμβασης 4.7εκ. ευρώ. Αναμένεται έκδοση απόφασης από το Ελεγκτικό Συνέδριο στις 13.01.2026 για την τροποποίηση της Σύμβασης.

Επισημαίνεται, αναφορικά με το περιστατικό της 4ης Ιανουαρίου 2026, ότι η άμεση τεχνική και επιχειρησιακή ανταπόκριση και ο επαγγελματισμός του προσωπικού της ΥΠΑ, και ιδιαίτερα των Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας και των Ηλεκτρονικών, επέτρεψαν τη διατήρηση της ασφάλειας των πτήσεων και την άρτια επιχειρησιακή και τεχνική διαχείριση.

Χρ. Δήμας: Συστηματική προσπάθεια επιτάχυνσης των έργων αεροναυτιλίας

«Από την πρώτη στιγμή, το βασικό ζήτημα ήταν η ασφάλεια των πτήσεων και σύμφωνα με την ΥΠΑ και τους ειδικούς δεν επηρεάστηκε σε κανένα στάδιο. Αντιμετωπίστηκε με βάση τα προβλεπόμενα πρωτόκολλα, σε συνεργασία με το EUROCONTROL, και με εκτεταμένους ελέγχους από τα στελέχη της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και της ΕΕΤΤ.» δηλώνει ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρίστος Δήμας, στο Αθηναϊκό - Μακεδονικό Πρακτορείο, ερωτηθείς για το τεχνικό πρόβλημα που παρουσιάστηκε στις συχνότητες στο FIR Αθηνών.

Ταυτόχρονα, όπως επισημαίνει ο υπουργός, συνεχίζεται η πλήρης διερεύνηση των αιτιών από ειδική Επιτροπή, ώστε να υπάρξει σαφής εικόνα και να ενσωματωθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

«Για εμάς, όμως, τονίζει, το ζήτημα προφανώς δεν εξαντλείται στη διαχείριση ενός περιστατικού. Τους τελευταίους εννέα μήνες κάνουμε μια συστηματική προσπάθεια επιτάχυνσης των έργων αεροναυτιλίας.

Παράλληλα, υλοποιούμε ήδη ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης, σε συνεννόηση με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αεροπορική Ασφάλεια, το EUROCONTROL και τη Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο περιλαμβάνει 364 συγκεκριμένες δράσεις έως το 2028 για τον πλήρη εκσυγχρονισμό των υποδομών αεροναυτιλίας».

Τέλος ο υπουργός δηλώνει: «Ο στόχος μας είναι σαφής: να ενισχύσουμε την ανθεκτικότητα του συστήματος και να προσφέρουμε στους πολίτες αξιόπιστες υπηρεσίες σε μόνιμη βάση».

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ: ΕΠΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Επτά σημεία για την αναβάθμιση της αεροναυτιλίας προωθεί το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, όπως προκύπτει από ενημερωτικό σημείωμα που δόθηκε στην δημοσιότητα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Συγκεκριμένα αυτά αφορούν «Σχέδιο Δράσης (Action Plan) για τις Παραβάσεις (infringements) και τη Συμμόρφωση με το Ενωσιακό Δίκαιο στον τομέα της Διαχείρισης Εναέριας Κυκλοφορίας (ATM)» - Πρόσδος Υλοποίησης. Αναλυτικότερα απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις αναφέρονται τα εξής:

1. **Ερ.: Τι είναι το Σχέδιο Δράσης για τη Διαχείριση Εναέριας Κυκλοφορίας (ATM);**

Απ.: Το Σχέδιο Δράσης για τη Συμμόρφωση με το Δίκαιο της ΕΕ στον Τομέα της Διαχείρισης Εναέριας Κυκλοφορίας (ATM), το οποίο υλοποιείται με πρωτοβουλία του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών κ. Χρίστου Δήμα, αποτελεί μια κρίσιμη στρατηγική και ρυθμιστική παρέμβαση για την Ελλάδα. Απαντά σε επίσημες διαδικασίες παραβάσεων (infringements) και, ταυτόχρονα, λειτουργεί ως οδικός χάρτης για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εναέριας κυκλοφορίας, την αναβάθμιση βασικών υποδομών και την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας.

2. **Ερ.: Ποια είναι η βασική δομή και το χρονοδιάγραμμα του Σχεδίου και ποια η πρόσδος στον πυλώνα του συντονισμού και της παρακολούθησης;**

Απ.: Το Σχέδιο περιλαμβάνει 364 δράσεις, οργανωμένες σε επτά διακριτούς πυλώνες, με συγκεκριμένα ορόσημα και μηχανισμό παρακολούθησης. Προβλέπεται η υποβολή έκθεσης προόδου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε έξι εβδομάδες. Επί του παρόντος έχει ήδη υποβληθεί η 5η Έκθεση Προόδου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 31 Δεκεμβρίου. Η υλοποίηση ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2025 και ολοκληρώνεται τον Δεκέμβριο του 2028. Το Σχέδιο σχεδιάστηκε σε συνεννόηση με τη DG MOVE, την EASA και τον EUROCONTROL.

3. **Ερ.: Ποια είναι η πρόσδος στην ανάπτυξη των υπηρεσιών Data Link;**

Απ.: Έχει επιταχυνθεί η υλοποίηση του έργου με παράλληλες εργασίες σε τρεις απομακρυσμένες τοποθεσίες (Μερέντα, Μουσάκος, Ακαρνανικά), καθώς και στην αίθουσα εξοπλισμού του Κέντρου Ελέγχου Περιοχής Αθηνών και Μακεδονίας (ΚΕΠΑΘΜ), όπου οι εργασίες βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο. Εργασίες έχουν επίσης ξεκινήσει στη Λήμνο και στο Μάρε.

Σε σχέση με τη Σύμβαση VCS (03/2019), που αφορά στο σύστημα επικοινωνιών και καταγραφής φωνής, έχει κατατεθεί προσφυγή ενώπιον του έδρου τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά της αρνητικής Πράξης 300/2025 του ΣΤ' Κλιμακίου. Η απόφαση αναμένεται εντός Ιανουαρίου 2026 και, σε περίπτωση θετικής έκβασης, η υπογραφή της τροποποίησης της Σύμβασης και οι εργασίες θα ξεκινήσουν άμεσα.

4. **Ερ.: Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αναβάθμιση του συστήματος ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας (TopSky ATC One);**

Απ.: Μετά την έγκριση της ΕΑΔΗΣΥ για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού με την THALES LAS France, ενεργοποιήθηκαν οι διαδικασίες επιτάχυνσης της έναρξης του έργου. Τον Ιανουάριο 2026 θα αποσταλεί η επίσημη πρόσκληση για διαπραγμάτευση στην εταιρεία, με στόχο την οριστικοποίηση της προσφοράς και την υποβολή του φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Το χρονικό ορόσημο για την υπογραφή της σύμβασης είναι η 31η Μαρτίου 2026. Η πλήρης ενσωμάτωση υλικού και λογισμικού προβλέπεται έως την 1η Νοεμβρίου 2028.

5. **Ερ.: Ποια είναι η κατάσταση στον πυλώνα εφαρμογής Πλοήγησης Βάσει Απόδοσης (PBN);**

Απ.: Έχει ολοκληρωθεί το επικαιροποιημένο PBN Transition Plan, το οποίο εγκρίθηκε από την ΑΠΑ και προβλέπει την ολοκλήρωση του σχεδιασμού, της πιστο-

ποίησης και της δημοσίευσης των «2020 runways» έως το τέλος του 2026. Εργασίες βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη σε κρίσιμα αεροδρόμια. Αναφορικά με τον διεθνή διαγωνισμό για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση διαδικασιών PBN σε 31 αεροδρόμια, με την Απόφαση 2681/2025 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (31.12.2025) ακυρώθηκε εν μέρει προγενέστερη απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ και η υπόθεση αναπέμφθηκε στην ΥΠΑ για επανέλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

6. **Ερ.: Ποια είναι η πρόσδος στην ανάπτυξη ραντάρ Mode S;**

Απ.: Στο πλαίσιο του προγράμματος «Pallas T1» έχουν ξεκινήσει οι προπαρασκευαστικές μελέτες για τη νέα εγκατάσταση στην Αίγινα, ενώ ενεργοποιούνται μεταβατικές αναβαθμίσεις (Pallas 3G) που επιτρέπουν την αξιοποίηση δεδομένων Mode S και ADS-B. Παράλληλα, προκηρύχθηκε ο Διαγωνισμός 62/2025 για την προμήθεια και εγκατάσταση οκτώ νέων συστημάτων ραντάρ Mode S σε αεροδρόμια και σταθμούς περιοχής, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 31η Ιανουαρίου 2026.

7. **Ερ.: Ποια είναι η πρόσδος στον μετασχηματισμό της ΥΠΑ;**

Απ.: Η ΥΠΑ μετατράπηκε σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με τον Ν. 5240/2025 (ΦΕΚ 184/Α/24-10-2025). Με τον ορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου (ΥΑ 182209, ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 1484/12-11-2025) διατέθηκε πλέον πλήρη νομική εξουσιοδότηση. Παράλληλα, βρίσκεται στο τελικό στάδιο η πρόσληψη 43 επιστημόνων ATSEP και 28 υπαλλήλων AFISO, ενώ για το 2026 έχει εγκριθεί η πρόσληψη επιπλέον 100 υπαλλήλων μέσω ΑΣΕΠ, συμπεριλαμβανομένων 72 Ελεγκτών Εναέριου Κυκλοφορίας που θα αντληθούν κατευθείαν από τη δεξαμενή που δημιουργήθηκε από τον διαγωνισμό που ολοκληρώθηκε στις 4 Απριλίου 2025, επιλύοντας ένα χρόνιο ζήτημα στελέχωσης του εν λόγω κλάδου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΝΩΣΕΙ ΤΩΝ ΕΝΤΟΝΩΝ ΚΑΙΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΣΕ «RED CODE» παραμένουν οι περιφέρειες και οι δήμοι Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων

Συνεδρίασε εκ νέου χθες η Επιτροπή Εκτίμησης Κινδύνου της Πολιτικής Προστασίας λόγω των ισχυρών βροχών και καταιγίδων που προβλέπονται έως και τις πρωινές ώρες της Πέμπτης 8 Ιανουαρίου στις περισσότερες περιοχές της δυτικής και βορειοανατολικής χώρας.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με τους επιστήμονες της Επιτροπής, την οποία συγκάλεσε ο γγ Πολιτικής Προστασίας, Νίκος Παπαευσταθίου, οι βροχοπτώσεις εκτός της μεγάλης έντασης θα έχουν και μεγάλη διάρκεια. Τα ισχυρά φαινόμενα σε πολλές περιοχές θα συνοδεύονται

πιθανώς από τοπικές χαλαζοπτώσεις και κατά διαστήματα από ισχυρούς ανέμους εντάσεως 8 με 9 μποφόρ.

Αναλυτικά, ισχυρές βροχές και σποραδικές καταιγίδες προβλέπονται στην Ήπειρο, το Βόρειο Ιόνιο, την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη και την Αιτωλοακαρνανία.

Σε κατάσταση ετοιμότητας «RED CODE» παραμένουν οι περιφέρειες και οι δήμοι των Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου και Ιονίων Νήσων.

Το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δ.Ι.Κ.), όπως τονίζει το υπουργείο

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας σε ανακοίνωσή του, ήδη βρίσκεται σε επικοινωνία με τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, καθώς και με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να έχουν πλήρη ενημέρωση για τα επικείμενα καιρικά φαινόμενα ώστε να τεθούν σε επιχειρησιακή δράση εφόσον απαιτηθεί.

Σημειώνεται ότι η Επιτροπή Εκτίμησης Κινδύνου θα συνεδριάσει ξανά εφόσον κριθεί αναγκαίο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΝ ΤΟ 2026 ΑΠΟ ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΑΤΟ

Σημαντικές αυξήσεις στους μισθούς στον ιδιωτικό τομέα που εκτιμάται ότι μπορεί να φτάνουν και το 15-20% για μεγάλες κατηγορίες εργαζομένων αναμένεται να φέρει το 2026, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Οι προσδοκίες από τη συμφωνία κυβέρνησης - κοινωνικών εταίρων για την επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων με στόχο την επέκταση των Συλλογικών Συμβάσεων σε όσο το δυνατόν περισσότερους κλάδους είναι υψηλές και εκτιμάται ότι θα αρχίσουν να μετατρέπονται σε αυξήσεις αποδοχών τους επόμενους μήνες.

Δυναμική στις μισθολογικές αυξήσεις θα δώσει και η νέα αύξηση του κατώτατου μισθού από την 1η Απριλίου πάνω από τα 880 ευρώ που βρίσκεται σήμερα. Υπενθυμίζεται ότι η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί για αύξηση του κατώτατου μισθού στα επίπεδα των 950 ευρώ στο σύνολο της τετραετίας, ποσό που εκτιμάται ότι μπορεί να υπερκαλυφθεί έως το 2027.

Σήμερα μόνο το 24% των εργαζομένων καλύπτεται από συλλογική σύμβαση εργασίας, ενώ ο στόχος του νέου πλαισίου συλλογικών διαπραγματεύσεων, που προωθεί η κυβέρνηση, είναι η κάλυψη να φτάσει στο 80% σταδιακά τα επόμε-

να χρόνια. Είναι ενδεικτικό ότι μόνο 25 κλαδικές συμβάσεις βρίσκονται σήμερα σε ισχύ, οι περισσότερες εκ των οποίων λήγουν το 2026. Αντίθετα στο πρώτο εξάμηνο του 2025 είχαν υπογραφεί 170 επιχειρησιακές συμβάσεις.

Μεταξύ άλλων, οι κλαδικές συμβάσεις που βρίσκονται σήμερα σε ισχύ αφορούν τις ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τις τράπεζες και τα ξενοδοχεία. Με τη νέα νομοθετική ρύθμιση της υπουργού Εργασίας Νίκης Κεραμέως - η οποία πρόκειται να ψηφιστεί τους πρώτους μήνες του έτους - οι συμβάσεις στις περιπτώσεις που προσφέρουν περιορισμένη κάλυψη αναμένεται να επεκταθούν στο σύνολο επιχειρήσεων και των εργαζομένων του κλάδου. Επίσης εκτιμάται ότι θα υπογραφούν συλλογικές συμβάσεις σε κλάδους που σήμερα είναι πλήρως ακάλυπτοι, όπως αυτός των ιδιωτικών υπαλλήλων που αφορά περίπου 700.000 εργαζόμενους.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, οι αυξήσεις που θα φέρουν συλλογικές συμβάσεις, μαζί με τα επιδόματα, μπορεί να φτάνουν έως 15 - 20% πάνω από τον εκάστοτε κατώτατο μισθό, με βάση τον οποίο αμείβονται σήμερα πολλοί εργαζόμενοι. Είναι

χαρακτηριστικό ότι πριν τα μνημόνια με τον κατώτατο μισθό αμείβονταν περίπου 150.000 εργαζόμενοι. Σήμερα λόγω της ραγδαίας αύξησης των επιχειρησιακών συμβάσεων τα προηγούμενα χρόνια οι μισθωτοί που αμείβονται με τον κατώτατο έχουν εκτιναχθεί στους 600.000

Η αναστροφή αυτής της τάσης αποτελεί διακηρυγμένη πρόθεση και βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης στη μάχη για την προστασία των εισοδημάτων από τον πληθωρισμό. Στην επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και στις αυξήσεις μισθών που θα προκύψουν από αυτές θα πρέπει να προστεθεί και η αύξηση των εισοδημάτων των μισθωτών από τις φορολογικές ελαφρύνσεις που ισχύουν ήδη από την Πρωτοχρονιά. Πρόκειται για αυξήσεις που είναι αποτέλεσμα της μειωμένης παρακράτησης φόρου εισοδήματος που θα φανεί στα εκκαθαριστικά των αποδοχών τον Ιανουάριο λόγω της μείωσης των φορολογικών συντελεστών και των πρόσθετων σημαντικών μειώσεων φόρου για τις οικογένειες με παιδιά.

ΑΑΔΕ: ΣΤΟΧΟΣ ΓΙΑ 72.800 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΤΟ 2026

Στο στόχαστρο δηλώσεις εισοδήματος, ΦΠΑ και ακινήτων της τελευταίας τριετίας

Στο μικροσκόπιο χιλιάδες υποθέσεις φορολογίας ακινήτων, ΦΠΑ και δηλώσεις φόρου εισοδήματος βάσει για το 2026 η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, προγραμματίζοντας τους ελέγχους της νέας χρονιάς.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, με νέα απόφαση (Α.1190/2025) του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίστηκε ο συνολικός αριθμός των φορολογικών ελέγχων και ερευνών που θα διενεργηθούν κατά τη διάρκεια του 2026. Σύμφωνα με την απόφαση, το βάρος των ελέγχων του νέου έτους πέφτει κατά κύριο λόγο σε δηλώσεις εισοδήματος, ΦΠΑ και μεταβιβάσεων ακινήτων της τελευταίας τριετίας.

Και συγκεκριμένα:

- οι ελεγκτικές υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Λειτουργιών (Γ.Δ.Φ.Λ.) θα διενεργήσουν 26.000 πλήρεις

και μερικούς φορολογικούς ελέγχους. Εξ αυτών, τουλάχιστον το 80% των υποθέσεων θα αφορά φορολογικά έτη, χρήσεις, υποθέσεις, περιόδους ή υποχρεώσεις της τελευταίας πενταετίας. Ενώ ποσοστό τουλάχιστον 75% των παραπάνω ελέγχων θα αφορούν, καταρχήν, ελέγχους της τελευταίας τριετίας.

- επιπλέον 25.400 μερικοί επιτόπιοι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τα Ελεγκτικά Κέντρα (ΕΛ.ΚΕ.) Αττικής και Θεσσαλονίκης, τις Δ.Ο.Υ., το ΚΕ.ΦΟ.Δ.Ε. Αττικής, τα ΚΕ.Β.ΕΙΣ. Αττικής και Θεσσαλονίκης, τα ΚΕ.ΦΟ.Κ. Αττικής και Θεσσαλονίκης και λοιπές υπηρεσίες, με στόχο τη διαπίστωση της ορθής εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων, που σχετίζονται κυρίως με την έκδοση αποδείξεων και την αποστολή τους στο Τaxis.
- άλλοι 2.500 έλεγχοι θα διεξαχθούν για τη διαπίστωση της ορθής εκπλήρωσης των υποχρεώσεων στη φορολογία με-

ταβίτσας ακινήτων, κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών (Φορολογία Κεφαλαίου).

Επιπλέον αυτών, οι Υπηρεσίες Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.) επιφορτίζονται να διενεργήσουν:

- τουλάχιστον 18.000 στοχευμένους μερικούς επιτόπιους ελέγχους και

- τουλάχιστον 900 ελέγχους και έρευνες φοροδιαφυγής.

Οι φορολογικοί έλεγχοι αυτοί μαζί με τους τελωνειακούς, των οποίων επίκειται η ανακοίνωση και εφαρμογή, θα αποτελέσουν τον βασικό κορμό του νέου επιχειρησιακού σχεδίου που θα ανακοινώσει η ΑΑΔΕ, με στόχο την περαιτέρω μείωση της φοροδιαφυγής και των απωλειών εσόδων ΦΠΑ της χώρας μας, κοντά στα μέσα επίπεδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΥΠΟΧΩΡΗΣΕ ΣΤΟ 8,2% ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2025

Στο 8,2% υποχώρησε το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα τον Νοέμβριο του 2025, έναντι του αναθεωρημένου προς τα πάνω 9,7% τον Νοέμβριο του 2024 και του 8,6% τον Οκτώβριο του 2025. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 395.436 άτομα, σημειώνοντας μείωση κατά 62.458 άτομα σε σχέση με τον Νοέμβριο 2024 (13,6%) και μείωση κατά 13.900 άτομα σε σχέση με τον Οκτώβριο 2025 (3,4%).

Στις γυναίκες το ποσοστό της ανεργίας ανήλθε σε 10,6% από 12,3% τον Νοέμβριο 2024 και στους άνδρες σε 6,3%

από 7,5%.

Κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών, στην ομάδα 15- 24 ετών το ποσοστό της ανεργίας ανήλθε σε 16,6% από 21,2% τον Νοέμβριο 2024 και στις ηλικίες 25- 74 ετών σε 7,7% από 9%. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρεται επίσης στην έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, οι απασχολούμενοι ανήλθαν σε 4.406.148 άτομα, σημειώνοντας αύξηση κατά 121.939 άτομα σε σχέση με τον Νοέμβριο 2024 (2,8%) και αύξηση κατά 38.600 άτομα σε σχέση με τον Οκτώβριο

2025 (0,9%).

Ενώ, τα άτομα κάτω των 75 ετών που δεν περιλαμβάνονται στο εργατικό δυναμικό, ή «άτομα εκτός του εργατικού δυναμικού» (δηλαδή τα άτομα που δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία), ανήλθαν σε 2.937.797 άτομα, σημειώνοντας μείωση κατά 86.848 άτομα σε σχέση με τον Νοέμβριο 2024 (2,9%) και μείωση κατά 26.982 άτομα σε σχέση με τον Οκτώβριο 2025 (0,9%).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

EURONEXT ATHENS: ΤΑ 10+1 ΡΕΚΟΡ ΤΟΥ 2025

Το 2025 υπήρξε μια χρονιά ορόσημο για το Χρηματιστήριο Αθηνών, με εξαιρετικές οικονομικές επιδόσεις, ισχυρή δυναμική της αγοράς. Τα κέρδη υποστηρίχθηκαν από την ισχυρή οικονομική ανάπτυξη, τη δημοσιονομική σταθερότητα και την αυξανόμενη εμπιστοσύνη των επενδυτών, κατατάσσοντας την Ελλάδα μεταξύ των αγορών μετοχών με τις καλύτερες επιδόσεις στον κόσμο το 2025.

Όπως υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το χρηματιστηριακό γεγονός της χρονιάς ήταν η απόκτηση του πλειοψηφικού ελέγχου της EXAE από το Euronext.

Με εξαγορά του Χ.Α από το Euronext αλλάζει πίστα η ελληνική χρηματιστηριακή αγορά και επιτρέπει στους συμμετέχοντες στις ελληνικές χρηματοπιστωτικές αγορές να ενταχθούν σε ένα δίκτυο άνω των 1.800 εισηγμένων εταιρειών με συνολική κεφαλαιοποίηση αγοράς που υπερβαίνει τα 6 τρισεκ. ευρώ. Το Χρηματιστήριο Αθηνών θα αποτελέσει σύντομα μέρος του Euronext, μίας αγοράς που έχει πλέον διπλάσιο μέγεθος από την κεφαλαιαγορά του Λονδίνου (περίπου 12 δισ. ημερησίως).

Τη χρονιά που πέρασε το ελληνικό χρηματιστήριο κατέγραψε μία σειρά από σημαντικές επιδόσεις:

-Το μέγεθος της ανόδου του Γενικού Δείκτη Τιμών κατά 44,30% το 2025 είναι το δεύτερο μεγαλύτερο από το 1998 (+102,2%) (το 2019 είχε κερδίσει 49,47%)

-Το ελληνικό χρηματιστήριο βρέθηκε στην έκτη θέση της παγκόσμιας κατάταξης των χρηματιστηριακών αγορών, μετά τα χρηματιστήρια της Σεούλ, του Τελ Αβίβ, του Βιετνάμ, της Μαδρίτης και της Βιέννης.

- Η χρηματιστηριακή αγορά σημείωσε την πέμπτη συνεχόμενη θετική χρονιά αποδόσεων η οποία είναι μια από τις καλύτερες για το 2025 στην Ευρώπη. Στη διάρκεια των τελευταίων πέντε κερδοφόρων ετών ο βασικός χρηματιστηριακός δείκτης καταγράφει κέρδη 162,14 % (+44,30% το 2025, + 13,65% το 2024, +39,08% το 2023, +4,08% το 2022 και +10,43% το 2021).

-Ο Τραπεζικός Τομέας ήταν ο κύριος μοχλός αυτής της απόδοσης, με τον δείκτη του να αυξάνεται κατά 78,37% το 2025, φτάνοντας στο υψηλότερο επίπεδο του σε περισσότερο από μια δεκαετία. Την τελευταία πενταετία ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε αύξηση 341,98%.

- Ένας επώδυνος χρηματιστηριακός κύκλος έκλεισε το 2025 για τη χρηματιστηριακή αγορά επιστρέφοντας στα προ κρίσης επίπεδα του 2010, κλείνοντας κοντά σε υψηλά 16 ετών.

-Η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς έπιασε τα επίπεδα που είχε να «δει» από τον Σεπτέμβριο του 2008. Η συνολική κεφαλαιοποίηση αυξήθηκε το 2025 κατά 43,108 δισ. ευρώ και διαμορφώθηκε στα 146,253 δισ. ευρώ.

-Η μέση ημερήσια συναλλακτική δραστηριότητα εκτοξεύθηκε σε επίπεδα του 2009. Η Μέση Ημερήσια Αξία Συναλλαγών ξεπέρασε τα 200 εκατ. ευρώ για πρώτη φορά από το 2009, φτάνοντας τα 210 εκατ. ευρώ το 2025.

Το 2025 βελτιώθηκε η ρευστότητα των συναλλαγών κατά 57% σε σχέση με το 2024 ενώ και η συμμετοχή των ενεργών κωδικών αυξήθηκε κατά 20% παραμένοντας ωστόσο αισθητά χαμηλότερα (-40%) από τα προ κρίσης επίπεδα.

-Ρεκόρ 17 και πλέον ετών καταγράφεται και στην διανομή με-

ρισμάτων που κινείται στα επίπεδα των τα 5 δισ. ευρώ κοντά στο ιστορικό υψηλό των 5,4 δισ. ευρώ του 2007.

-Η συμμετοχή των διεθνών επενδυτών αυξήθηκε σε επίπεδο ρεκόρ 69%. Για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά, οι ξένοι επενδυτές έχουν ενισχύσει τη θέση τους στην ελληνική χρηματιστηριακή αγορά, με την συμμετοχή των ξένων στην κεφαλαιοποίηση του Χ.Α, στα τέλη Σεπτεμβρίου να φθάνει στο 69,3% που αποτελεί ιστορικό υψηλό, που ισοδυναμεί με 82,8 δισ. ευρώ, το υψηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί ποτέ.

Η συμμετοχή των ξένων στη συναλλακτική Δραστηριότητα αυξήθηκε στο 63,0% το 2025, από 50,8% το 2020, ενώ οι ξένες καθαρές εισροές ανήλθαν σε 1,3 δισ. ευρώ κατά την περίοδο 2021-2025, με 312 εκατ. να καταγράφονται στο 9μηνο 2025.

-Ένα ακόμη ρεκόρ είναι η καταγραφή κερδών για 11 συνεχόμενους μήνες (Οκτώβριος 2024- Σεπτέμβριος 2025 με συνολικά κέρδη 38,4% για τον Γενικό Δείκτη Τιμών), τη μεγαλύτερη σε διάρκεια τέτοια ακολουθία από το 1987, ξεπερνώντας σε απόδοση τόσο τους παγκόσμιους όσο και τους περιφερειακούς δείκτες.

-Το 2025 απετέλεσε σταθμό για την επαναφορά της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς στις ανεπτυγμένες αγορές.

Το ελληνικό χρηματιστήριο ήταν το μόνο χρηματιστήριο της Ευρωζώνης που ήταν υποβαθμισμένο από το 2013.

Ο οίκος FTSE Russell αναβάθμισε, για τον Σεπτέμβριο του 2026, την ελληνική κεφαλαιαγορά από την κατηγορία των Προηγμένων Αναδυόμενων Αγορών στην κατηγορία των Ανεπτυγμένων Αγορών (Developed Markets).

Η κίνηση αυτή αναμένεται να διευρύνει σημαντικά τη δεξαμενή των διεθνών επενδυτών που θα μπορούν πλέον να επενδύσουν στην ελληνική αγορά, προσελκύοντας σημαντικές εισροές κεφαλαίων που παρακολουθούν τους παγκόσμιους δείκτες Ανεπτυγμένων Αγορών.

Οι αποδόσεις των μετοχών το 2025

Τη μεγαλύτερη άνοδο το 2025 σημείωσαν οι μετοχές: Ίλυδα (+303,51%), Αττικές Εκδόσεις (+209,52%), Foodlink (+185,23%), Vidavo (+154,73%), Trek Development (+140,71%) και Crediabank (+132,46%).

Αντιθέτως, τις μεγαλύτερες απώλειες κατέγραψαν οι μετοχές: Ελλάκτωρ (-39,55%), Λεβεντέρς (-23,08%), Mermeren (-15,50%), Attica Holdings (-15,07%), Mermeren (-13,00%).

Από την υψηλή κεφαλαιοποίηση τη μεγαλύτερη άνοδο το 2025 κατέγραψαν οι μετοχές: Alpha Bank (+121,40%), Viohalco (+118,75%), Aktor (+10,103%), Elvalhalcor (+95,83%), Optima Bank (+78,80%), Πειραιώς (+76,47%), Κύπρου (+72,61%), Εθνική (+69,71%), Eurobank (+53,59%) και Motor Oil (+52,13%).

Μικρότερη άνοδο σημείωσαν οι τίτλοι: ΔΕΗ (+47,49%), Aegean Airlines (+40,91%), ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (+37,55%), ΟΛΠ (+36,00%), ΔΑΑ (+34,25%), Coca Cola HBC (+34,21%), ΕΥΔΑΠ (+32,99%), Τιτάν (+30,60%), Σαράντης (+25,92%), ΟΠΑΠ (+21,66%), ΟΤΕ (+13,31%), ΕΛΠΕ (+10,58%) και Jumbo (+9,15%). Αντιθέτως με πτώση έκλεισε η μετοχή της Lamda Development (-2,60%).

Οι μετοχές του δείκτη υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισαν το

2025, ως εξής:

AKTOR: 9,8000 +101,03%
ΚΥΠΡΟΥ: 7,9400 +72,61%
OPTIMA: 7,7100 +78,80%
TITAN: 52,5000 +30,60%
ALPHA BANK: 3,5800 +121,40%
AEGEAN AIRLINES: 14,2600 +40,91%
VIOHALCO: 11,9000 +118,75%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ: 25,4200 +37,55%
ΔΑΑ: 10,7400 +34,25%
ΔΕΗ: 18,2000 +47,49%
COCA COLA HBC: 44,7200 +34,21%
ΕΛΠΕ: 8,3600 +10,58%
ELVALHALCOR: 3,7600 +95,83%
ΕΘΝΙΚΗ: 13,0000 +69,71%
ΕΥΔΑΠ: 7,8600 +32,99%
EUROBANK: 3,4250 +53,59%
LAMDA DEVELOPMENT: 7,1200 -2,60%
MOTOR OIL: 31,4000 +52,13%
JUMBO: 27,9000 +9,15%
ΟΛΠ: 40,8000 +36,00%
ΟΠΑΠ: 19,1000 +21,66%
ΟΤΕ: 16,8600 +13,31%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 6,7940 +76,47%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ: 13,7000 +25,92%

ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

2025 +44,30%
2024 +13,65%
2023 +39,08%
2022 +4,08%
2021 +10,43%
2020 -11,75%
2019 +49,47%
2018 -24,74%
2017 +24,66%
2016 +1,95%
2015 -23,58%
2014 -28,94%
2013 +28,06%
2012 +33,43%
2011 -51,88%
2010 -35,62%
2009 +22,93%
2007 +17,86%
2006 +19,93%
2004 +31,5%
2003 +23,10%
2002 +29,5%
2001 -32,5%
2000 -23,5%
1999 -38,8%
1998 +102,2%
1997 +85,1%
1996 +58,5%
1995 +2,1%.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ

Στις 52,9 μονάδες έκλεισε τον Δεκέμβριο ο εποχικά προσαρμοσμένος Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών της S&P Global για τον τομέα μεταποίησης στην Ελλάδα (Purchasing Managers Index - PMI), ελαφρώς υψηλότερα από τις 52,7 μονάδες του Νοεμβρίου.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με την έρευνα της S&P Global, τα τελευταία στοιχεία υπέδειξαν σταθερή ανάκαμψη των λειτουργικών συνθηκών στα εργοστάσια των παραγωγών αγαθών, η οποία ήταν ιστορικά υψηλή.

Η εντονότερη αύξηση των νέων παραγγελιών κατά τη διάρκεια του Δεκεμβρίου συνέβαλε στην άνοδο της τιμής του κύριου δείκτη. Ο ρυθμός αύξησης επιταχύνθηκε από την πρόσφατη χαμηλή τιμή του Νοεμβρίου και ήταν σε γενικές γραμμές μέτριος. Οι εταιρείες που συμμετείχαν στην έρευνα απέδωσαν τις αυξημένες νέες πωλήσεις στις ανταγωνιστικές τιμές των αγαθών και στην άνοδο της δυναμικής της ζήτησης. Επιπλέον, τον Δεκέμβριο καταγράφηκε οριακή αύξηση των νέων πωλήσεων στο εξωτερικό. Στις περιπτώσεις που καταγράφηκε αύξηση των νέων εργασιών εξαγωγών, η άνοδος συνδέθηκε με μεγαλύτερη ζήτηση από την πλευρά των πελατών στην Ευρώπη.

Τα στοιχεία του Δεκεμβρίου υπέδειξαν περαιτέρω άνοδο των επιπέδων παραγωγής στα εργοστάσια των κατασκευαστών. Οι μεγαλύτερες νέες παραγγελίες συνέβαλλαν στην ανάπτυξη, ωστόσο ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής εξασθένισε και ήταν ο ασθενέστερος που έχει καταγραφεί σε διάστημα τριών

μηνών. Σύμφωνα με αναφορές στο πλαίσιο της έρευνας, η βραδύτερη αύξηση της παραγωγής οφειλόταν στην έντονη επιδείνωση της απόδοσης των προμηθευτών και στις ελλείψεις υλικών.

Σύμφωνα με τα μέλη του πάνελ που συμμετείχαν στην έρευνα, τον Δεκέμβριο, οι αναταραχές στις αλυσίδες εφοδιασμού οφειλόνταν σε απεργίες και διαμαρτυρίες που επιβράδυναν τις μεταφορές στα λιμάνια.

Ο βαθμός στον οποίο αυξήθηκαν οι χρόνοι παράδοσης εισροών ήταν ο ηπιότερος που έχει καταγραφεί σε διάστημα τριών μηνών, ωστόσο μεγαλύτερος από την τάση της έρευνας.

Την ίδια στιγμή οι ελλείψεις υλικών ήταν εν μέρει ο βασικός παράγοντας που οδήγησε σε περαιτέρω αύξηση της επιβάρυνσης κόστους. Ο ρυθμός αύξησης των τιμών εισροών επιταχύνθηκε στον δριμύτερο που έχει καταγραφεί σε διάστημα εννέα μηνών. Παράλληλα, οι εταιρείες αύξησαν τις τιμές πώλησης με ταχύτερο ρυθμό, στην προσπάθειά τους να μετακυλίσουν μέρος της αύξησης της επιβάρυνσης κόστους στους πελάτες. Ο ρυθμός αύξησης ήταν ταχύτερος σε σύγκριση με την πρόσφατη χαμηλή τιμή του Νοεμβρίου, ωστόσο παρέμεινε μεταξύ των βραδύτερων που έχουν καταγραφεί το 2025, λόγω των προσπαθειών των εταιρειών να παραμείνουν ανταγωνιστικές.

Με στόχο να περιοριστούν οι μελλοντικές αναταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού και να διασφαλιστεί η παραγωγική ικανότητα, οι Έλληνες κατασκευαστές αύξησαν τις αγορές

εισροών και πάλι τον Δεκέμβριο.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της αγοραστικής δραστηριότητας ήταν έντονος, ωστόσο οι μεγαλύτεροι χρόνοι παράδοσης προμηθειών οδήγησαν σε οριακή αύξηση των αποθεμάτων προμηθειών. Επίσης, τα αποθέματα ετοιμών προϊόντων συρρικνώθηκαν και πάλι, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιήθηκαν απευθείας από τα αποθέματα, όπου αυτό ήταν εφικτό.

Εν τω μεταξύ, οι αυξημένες απαιτήσεις παραγωγής προκάλεσαν απότομη αύξηση της απασχόλησης στο τέλος του έτους. Οι εταιρείες ανέφεραν ότι προσέλαβαν κυρίως προσωπικό πλήρους απασχόλησης. Ο ρυθμός δημιουργίας θέσεων εργασίας εξασθένισε ελαφρώς σε σύγκριση με τον Νοέμβριο, ωστόσο παρέμεινε ο δεύτερος ταχύτερος που έχει καταγραφεί από τον Μάιο.

Παρότι τα επίπεδα αδιεπεραιώτων εργασιών συρρικνώθηκαν και πάλι τον Δεκέμβριο, ο ρυθμός μείωσης ήταν ο ασθενέστερος που έχει καταγραφεί στο τρέχον διάστημα οκτώ μηνών συνεχούς μείωσης.

Σύμφωνα με αναφορές στο πλαίσιο της έρευνας, οι ελλείψεις συγκεκριμένων υλικών άσκησαν πίεση στην παραγωγική ικανότητα.

Τέλος, οι προσδοκίες των Ελλήνων κατασκευαστών ως προς την παραγωγή βελτιώθηκαν τον Δεκέμβριο, ο βαθμός αισιοδοξίας κατέγραψε υψηλό επτά μηνών, χάρη στις ελπίδες για πιο αισιόδοξες συνθήκες ζήτησης και για επενδύσεις σε νέα προϊόντα και μηχανήματα.

ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΤΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟ

Αύξηση κατά 941 εκατ. ευρώ παρουσίασαν, το Νοέμβριο του 2025, οι καταθέσεις των νοικοκυριών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων, με αποτέλεσμα το συνολικό υπόλοιπό τους να διαμορφωθεί στα 152,4 δισ. ευρώ.

Υπενθυμίζεται ότι τον προηγούμενο μήνα οι καταθέσεις είχαν αυξηθεί κατά 196 εκατ. ευρώ. Έτσι, το Νοέμβριο ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής αυξήθηκε στο 3,6% από 3,4% τον προηγούμενο μήνα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Επίσης, αύξηση κατά 90 εκατ. ευρώ παρουσίασαν, το Νοέμβριο του 2025, οι καταθέσεις των επιχειρήσεων, έναντι μείωσης κατά 2,332 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, και ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής μειώθηκε στο 8,7% από 12,3% τον προηγούμενο μήνα. Ειδικότερα, οι καταθέσεις των ΜΧΕ αυξήθηκαν κατά 107 εκατ. ευρώ, έναντι μείωσης κατά 2,308 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Οι καταθέσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μειώθηκαν κατά 17 εκατ. ευρώ, έναντι μείωσης κατά 24 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα συνολικά κατέγραψαν αύξηση κατά 1,032 δισ. ευρώ έναντι μείωσης κατά 2,137 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής μειώθηκε στο 4,9% από 5,6% τον προηγούμενο μήνα.

Τέλος, αύξηση κατά 485 εκατ. ευρώ παρουσίασαν, το Νοέμβριο του 2025, οι καταθέσεις της γενικής κυβέρνησης, έναντι μείωσης κατά 448 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, και ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής μειώθηκε στο 12,8% από 18,7% τον προηγούμενο μήνα.

Στο σκέλος των χορηγήσεων, η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις, το Νοέμβριο του 2025, ήταν θετική κατά 1,167 δισ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαράς ροής 1,377 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής μειώθηκε στο 9,9% από 11,0% τον προηγούμενο μήνα.

Ειδικότερα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων (ΜΧΕ) μειώθηκε στο 9,6% από 11,2% τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησής τους ήταν θετική κατά 697 εκατ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαράς ροής 1,030 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αυξήθηκε στο 12,3% από 9,5% τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησής τους ήταν θετική κατά 470 εκατ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαράς ροής 348 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Θετική επίσης κατά 139 εκατ. ευρώ ήταν η μηνιαία καθαρή

ροή της χρηματοδότησης προς τους ιδιώτες και τα ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα, το Νοέμβριο του 2025, έναντι θετικής καθαράς ροής 27 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησής τους αυξήθηκε στο 2,0% από 1,7% τον προηγούμενο μήνα.

Συνολικά, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της συνολικής χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα μειώθηκε στο 7,2% από 7,8% τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της συνολικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα ήταν θετική κατά 1,303 δισ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαράς ροής 1.38 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Τέλος, όσον αφορά στη χρηματοδότηση του Δημοσίου, η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τη γενική κυβέρνηση, το Νοέμβριο του 2025, ήταν θετική κατά 524 εκατ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαράς ροής 317 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε στο 1,4% από 1,5% τον προηγούμενο μήνα.

Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τη γενική κυβέρνηση, το Νοέμβριο του 2025, ήταν θετική κατά 524 εκατ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαράς ροής 317 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε στο 1,4% από 1,5% τον προηγούμενο μήνα.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΜΕΝΟΥΜΕ ΤΟ 2026

Η πρώτη επανδρωμένη αποστολή στη Σελήνη έπεται από 54 χρόνια, διαστημικές αποστολές για την εξερεύνηση των φεγγαριών της Γης και του Άρη, μια τεράστια γεώτρηση στον πυθμένα του ωκεανού, κλινικές μελέτες για τη θεραπεία σπάνιων γενετικών παθήσεων και την έγκαιρη ανίχνευση καρκίνου συγκαταλέγονται στα επιστημονικά γεγονότα που αναμένεται να δώσουν το στίγμα τους το 2026, σύμφωνα με το περιοδικό Nature, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Το 2025, το Nature ξεκίνησε την ιατρική έρευνα για τη θεραπεία του KJ Muldoon, ενός μωρού με μια εξαιρετικά σπάνια γενετική πάθηση. Το βρέφος έλαβε εξασθεσιμική θεραπεία για να διορθώσει τη συγκεκριμένη μετάλλαξη που προκαλεί την ασθένεια. Η ίδια ερευνητική ομάδα σχεδιάζει τη νέα χρονιά να ζητήσει έγκριση από τον Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA), προκειμένου να διεξάγει μια κλινική δοκιμή στη Φιλαδέλφεια της Πενσυλβανίας, που θα δοκιμάσει θεραπείες επεξεργασίας γονιδίων σε περισσότερα παιδιά με σπάνιες μεταβολικές διαταραχές. Μια άλλη ερευνητική ομάδα ελπίζει να ξεκινήσει μια παρόμοια δοκιμή για γενετικές διαταραχές του ανοσοποιητικού συστήματος.

Μια κλινική δοκιμή στη Βρετανία σχετική με μία μόνο εξέταση αίματος για την ανίχνευση περίπου 50 τύπων καρκίνου πριν από την εμφάνιση των συμπτωμάτων, αναμένεται να ανακοινώσει αποτελέσματα το 2026. Η εξέταση ελέγχει τμήματα DNA που απελευθερώνουν τα καρκινικά κύτταρα στο αίμα και μπορεί να εντοπίσει τον τύπο ιστού ή οργάνου από το οποίο προέρχεται το σήμα. Στη δοκιμή συμμετείχαν περισσότερα από 140.000 άτομα και εάν τα αποτελέσματα είναι πολλά υποσχόμενα, οι υγειονομικές αρχές σχεδιάζουν να εφαρμόσουν το εργαλείο σε όλα τα βρετανικά νοσοκομεία. Στη Βρετανία, επίσης, θα τεθεί σε ισχύ τον επόμενο Απρίλιο η μεγαλύτερη εδώ και δύο δεκαετίες επικαιροποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου για τις κλινικές δοκιμές. Σύμφωνα με τους νέους κανόνες, οι ερευνητές μπορούν να ζητήσουν δεοντολογική και κανονιστική έγκριση με μία αίτηση. Ωστόσο, ο νόμος θα ορίζει, επιπλέον, ότι όλες οι δοκιμές που αφορούν φάρμακα πρέπει να καταχωρούνται δημόσια πριν από την πρόσληψη του πρώτου συμμετέχοντα και ότι μία περίληψη των αποτελεσμάτων πρέπει να δημοσιοποιηθεί εντός δώδεκα μηνών από το τέλος της δοκιμής. Στόχος είναι η επιτάχυνση της έρευνας, η ενίσχυση της διαφορετικότητας των συμμετεχόντων και η μείωση του χρόνου που απαιτείται για να φτάσουν οι πολλά υποσχόμενες θεραπείες στους ανθρώπους που τις χρειάζονται.

Διαστημικές έρευνες

Το 2026 αναμένεται να είναι άλλη μία χρονιά γεμάτη ενδιαφέρουσες διαστημικές αποστολές. Το Artemis II της NASA θα στείλει τέσσερις αστροναύτες να πετάξουν γύρω από τη Σελήνη με το διαστημόπλοιο Orion. Η δεκαήμερη πτήση θα είναι η πρώτη επανδρωμένη σεληνιακή αποστολή από τη δεκαετία του 1970 και θα βοηθήσει στην προετοιμασία για επόμενες αποστολές προσεληνώσης. Η Κίνα ετοιμάζεται επίσης να εκτοξεύσει τον επόμενο σεληνιακό ανιχνευτή της Chang'e-7 τον Αύγουστο. Στόχος της είναι να φτάσει κοντά στον νότιο πόλο, μια περιοχή με βράχους και κρατήρες, γνωστή για τις δυσκολίες προσεληνώσης. Το 2023 το Chandrayaan-3 της Ινδίας ήταν το πρώτο διαστημόπλοιο που προσεληνώθηκε με επιτυχία κοντά στον νότιο πόλο της Σελήνης. Εάν καταφέρει να αφιχθεί με επιτυχία το Chang'e-7 θα αναζητήσει πάγο νερού και θα μελετήσει σεισμούς.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ESA) σχεδιάζει να εκτοξεύσει τον δορυφόρο PLATO προς το τέλος του επόμενου έτους, προκειμένου να χρησιμοποιήσει τις 26 κάμερές του για να παρακολουθήσει περισσότερα από 200.000 φωτεινά αστέρια και να εντοπίσει πλανήτες με θερμοκρασίες που επιτρέπουν τον σχηματισμό υγρού νερού. Η αποστολή θα μετρήσει τα μεγέθη των εξωπλανητών και θα ανακαλύψει εξωφασγάρια και δακτυλίους γύρω από αυτούς.

Οι ερευνητές στρέφουν επίσης το βλέμμα τους στον Άρη, με την Ιαπωνία (JAXA) να σχεδιάζει να εκτοξεύσει την αποστολή Martian Moons eXploration (MMX) για να επισκεφθεί τα δύο φεγγάρια του κόκκινου πλανήτη, Φόβος και Δείμο. Το διαστημόπλοιο θα συλλέξει δείγματα της επιφάνειας του Φόβου και θα τα επιστρέψει στη Γη το 2031. Η πρώτη ηλιακή αποστολή της Ινδίας, Aditya-L1, που τέθηκε σε τροχιά το 2024, θα παρατηρήσει τον Ήλιο σε μια περίοδο που η ηλιακή δραστηριότητα είναι κοντά στο μέγιστο και χαρακτηρίζεται από τα υψηλότερα ποσοστά ηλιακών κηλίδων, εκλάμψεων και ηλιακών καταιγίδων. Η αποστολή θα παρατηρήσει τη μετάβαση του Ήλιου από την ηρεμία στην αναταραχή. Χαρακτηριστικό είναι ότι σε περιόδους χαμηλής δραστηριότητας, συμβαίνουν δύο έως τρεις στεμματικές εκπομπές μάζας, μια μορφή ηλιακής δραστηριότητας που συνοδεύεται από μεγάλης κλίμακας εκτόξευση πυκνού υλικού από το ηλιακό στέμμα προς τον μεσοπλανητικό χώρο. Τον επόμενο χρόνο αναμένονται δέκα ή περισσότερα τέτοια συμβάντα καθημερινά.

Το 2026 θα αρχίσει μια μεγάλης κλίμακας αναβάθμιση του Μεγάλου Επιταχυντή Αδρονίων (LHC) του CERN για να γίνει προετοιμασία για τον LHC υψηλής φωτεινότητας, που προγραμματίζεται να αρχίσει να λειτουργεί το 2030.

Τον Απρίλιο επίσης θα ολοκληρωθεί η κατασκευή του ανιχνευτή Mu2e του Εθνικού Εργαστηρίου Επιταχυντών Fermi (Fermilab) στο Ιλινόις. Το πείραμα θα ελέγξει εάν το μιονίο, ένα μυστηριώδες σωματίδιο, μπορεί να μετατραπεί σε ηλεκτρόνιο χωρίς να σχηματιστούν επιπλέον σωματίδια. Η συλλογή δεδομένων αναμένεται να αρχίσει το 2027.

Τα μυστικά της Γης και της τεχνητής νοημοσύνης

Την πρώτη του επιστημονική αποστολή θα κάνει το 2026 το κινεζικό πλοίο ωκεάνιων γεωτρήσεων Meng Xiang. Το σκάφος έχει σχεδιαστεί για να κάνει γεωτρήσεις έως και έντεκα χιλιόμετρα κάτω από τον βυθό της θάλασσας και να συλλέγει δείγματα.

Η έρευνα που υποστηρίζεται από την τεχνητή νοημοσύνη, από την επεξεργασία κειμένου, τη συγγραφή κώδικα έως τη δημιουργία επιστημονικών υποθέσεων, έκανε άλματα το 2025 και η νέα χρονιά μπορεί να φέρει τις πρώτες σημαντικές επιστημονικές ανακαλύψεις από την τεχνητή νοημοσύνη. Επίσης, το 2026 αναμένεται να παρουσιαστούν τεχνικές που ξεπερνούν τα μεγάλα γλωσσικά μοντέλα, τα οποία θεωρούνται δαπανηρά στο να εκπαιδεύονται. Οι νεότερες προσεγγίσεις επικεντρώνονται στον σχεδιασμό μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης μικρής κλίμακας που μαθαίνουν από μια περιορισμένη ομάδα δεδομένων και μπορούν να ειδικευτούν στην επίλυση συγκεκριμένων γρίφων λογικής. Το 2025, ένα τέτοιο μικροσκοπικό μοντέλο τεχνητής νοημοσύνης (TRM) ξεπέρασε τα μαζικά μεγάλα γλωσσικά μοντέλα σε μια λογική δοκιμασία.

Το Nature εκφράζει τέλος, ανησυχίες για τη δεύτερη χρονιά της προεδρίας του Ντόναλντ Τραμπ. Όπως επισημαίνεται, οι διαμάχες μεταξύ του Λευκού Οίκου και του Κογκρέσου σχετικά με τις περικοπές στη χρηματοδότηση της επιστήμης φαίνεται ότι θα συνεχιστούν, ενώ οι αλλαγές στην πολιτική δημόσιας υγείας που έχουν προκαλέσει κριτική από τους ερευνητές, όπως η άρση των συστάσεων για εμβόλια, η προώθηση αναποδείκτων ιατρικών ισχυρισμών, οι περικοπές στη διεθνή βοήθεια και η μειωμένη συμμετοχή σε παγκόσμια προγράμματα υγείας, θα έχουν ευρείες συνέπειες. Τέλος, τα πανεπιστήμια των ΗΠΑ θα πρέπει να έρθουν αντιμέτωπα με τους περιορισμούς σχετικά με τη μετανάστευση, που θα μπορούσαν να περιορίσουν την κυκλοφορία φοιτητών και επιστημόνων από άλλες χώρες. Οι εθνικές ερευνητικές προτεραιότητες της κυβέρνησης Τραμπ επικεντρώνονται στην τεχνητή νοημοσύνη και τις κβαντικές τεχνολογίες, κάτι που ορισμένοι ερευνητές χαιρετίζουν, όμως άλλοι ανησυχούν ότι θα απομακρύνει πόρους από άλλους τομείς.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΑΝΟΔΙΚΑ ΤΑ ΤΕΛΗ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΑΔΜΗΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,21,23

07/01/2026

Αυξημένες χρεώσεις για τη χρήση του δικτύου του ΑΔΜΗΕ θα πληρώσουν από 1ης Φεβρουαρίου νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Η μέση επιβάρυνση κυμαίνεται στο 15,1%, ενώ για κάποιες κατηγορίες καταναλωτών φτάνει στο 35%. Για τη συντριπτική πλειονότητα των καταναλωτών (μη τηλεμετρούμενοι) οι χρεώσεις χρήσης συστήματος αυξάνονται κατά 15,22%. Στον αντίποδα βρίσκονται οι τηλεμετρούμενοι στη χαμηλή τάση (μικρές επιχειρήσεις και νοικοκυριά) με την υψηλότερη κλίμακα αυξήσεων της τάξης του 34,8%. Οι χρεώσεις χρήσης συστήματος λειτουργούν ως βασικός μηχανισμός χρηματοδότησης των επενδύσεων που υλοποιεί ο ΑΔΜΗΕ για την επέκταση για την ενίσχυση του ηλεκτρικού συστήματος και επιμερίζονται στους χρήστες του δικτύου, με διαφορετική αναλογία ανά κατηγορία και επίπεδο τάσης. Από την 1η Φεβρουαρίου τίθεται σε ισχύ απόφαση που η ΡΑΑΕΥ έλαβε τον Ιούλιο του 2025 και δημοσιεύθηκε με καθυστέρηση έξι μηνών σε ΦΕΚ για την πλήρη ανάκτηση του εγκεκριμένου απαιτούμενου εσόδου του ΑΔΜΗΕ για το έτος 2025, συνολικού ύψους 411,1 εκατ. ευρώ. Στο ποσό αυτό έχουν ενσωματωθεί, μεταξύ άλλων, οι αυξημένες κεφαλαιουχικές δαπάνες που συνδέονται με τα μεγάλα έργα διασύνδεσης του συστήματος. Λόγω καθυστέρησης στην εφαρμογή των νέων χρεώσεων από την αρχή του 2025, ο ΑΔΜΗΕ έως το τέλος Αυγούστου είχε ανακτήσει περίπου 238 εκατ. ευρώ. Το υπόλοιπο προς ανάκτηση ποσό ύψους 173,2 εκατ. ευρώ βάσει της σχετικής εισήγησης του ΑΔΜΗΕ θα έπρεπε να ανακτηθεί μέσα στο τελευταίο τετράμηνο του 2025. Το σενάριο ανάκτησης σε 4 μήνες σύμφωνα με τη ΡΑΑΕΥ θα οδηγούσε σε μέση αύξηση κατά 45,6% και σε ορισμένες κατηγορίες άνω του 70%. Η αρμόδια Αρχή, προκειμένου να αποτρέψει την υπέρμετρη επιβάρυνση για τους καταναλωτές από την υιοθέτηση της πρότασης του ΑΔΜΗΕ, εξέτασε μια σειρά από εναλλακτικά σενάρια και κατέληξε στην ανάκτηση του υπολειπόμενου εγκεκριμένου εσόδου σε ορίζοντα 12μήνου. Ωστόσο, όπως σημειώνεται στη σχετική απόφαση, αναγνωρίζει το ενδεχόμενο σημαντικών υποανακτήσεων εσόδων για τον ΑΔΜΗΕ και με γνώμονα τη διατήρηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας του Διαχειριστή επιφυλάσσεται για την εφαρμογή κατάλληλου χειρισμού σε περίπτωση που αυτό κριθεί αναγκαίο. Με απλά λόγια, η ΡΑΑΕΥ αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο για νέες αυξήσεις σε περίπτωση υποανάκτησης δαπανών.

Σύμφωνα με την εισήγηση του ΑΔΜΗΕ, το σενάριο ανάκτησης του εγκεκριμένου εσόδου για το 2025 σε ορίζοντα 12μήνου επιφέρει εκτιμώμενη υποανάκτηση ύψους 36,3 εκατ. ευρώ, η οποία, όπως αναφέρει, θα επηρεάσει σημαντικά το επενδυτικό του πλάνο. Σύμφωνα με την απόφαση

της ΡΑΑΕΥ, η μοναδιαία χρέωση χρήσης συστήματος για τους καταναλωτές υψηλής τάσης (ενεργοβόρες επιχειρήσεις) αναπροσαρμόζεται από 3,353 ευρώ/MWh σε 4,391 ευρώ/MWh, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 30,96%. Αντίστοιχα, στη μέση τάση η χρέωση διαμορφώνεται από 3,476 ευρώ/MWh σε 4,592 ευρώ/MWh, με ποσοστιαία μεταβολή 32,1 1%. Στη χαμηλή τάση η εικόνα είναι πιο σύνθετη. Η ενιαία χρέωση χρήσης συστήματος αυξάνεται από 9,42 ευρώ/MWh σε 10,51 ευρώ/MWh, δηλαδή κατά 11,57%. Για τους τηλεμετρούμενους καταναλωτές χαμηλής τάσης, η χρέωση ισχύος αυξάνεται από 4,066 ευρώ/MWh σε 5,482 ευρώ/MWh, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση, της τάξης του 34,83%. Για τους μη τηλεμετρούμενους καταναλωτές χαμηλής τάσης, η μέση χρέωση αυξάνεται από 9,65 ευρώ/MWh σε 10,74 ευρώ/MWh, δηλαδή κατά 11,24%. Τα ποσοστά αυτά διαφοροποιούνται στις επιμέρους κατηγορίες καταναλωτών. Οι εμπορικοί μη τηλεμετρούμενοι καταναλωτές επιβαρύνονται με αύξηση 3,49%, από 8,87 ευρώ/MWh σε 9,18 ευρώ/MWh. Αντίθετα, για τους μη τηλεμετρούμενους βιομηχανικούς καταναλωτές καταγράφεται μείωση της μοναδιαίας χρέωσης κατά 7,29%, από 8,50 ευρώ/MWh σε 7,88 ευρώ/MWh. Στον αντίποδα, οι μη τηλεμετρούμενοι καταναλωτές της κατηγορίας «λοιποί» καταγράφουν αύξηση 15,22%, με τη χρέωση να διαμορφώνεται από 9,99 ευρώ/MWh σε 11,51 ευρώ/MWh.

ΑΥΣΤΗΡΟΤΕΡΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ: ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ ΤΟ «ΜΠΛΟΚΟ» ΣΕ ΝΕΑ AIRBNB

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 17-18

07/01/2026

Αν μεταβιβαστεί ακίνητο βραχυχρόνιας μίσθωσης σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, τότε μετατρέπεται σε μακροχρόνιας μίσθωσης ή ιδιοκατοίκησης

Με τον αριθμό των βραχυχρόνιων μισθώσεων στην Ελλάδα να καταρρίπτει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο και να έχει σπάσει το φράγμα του 1 εκατ. κλινών, η κυβέρνηση ενεργοποιεί αυστηρότερους κανόνες για τα ακίνητα τύπου Airbnb με επέκταση των απαγορεύσεων και νέους κόφτες με στόχο να πέσουν στην αγορά της μακροχρόνιας μίσθωσης περισσότερες κατοικίες και να μπει φρένο στο ράλι των τιμών στα ενοίκια.

Στο κέντρο της Αθήνας διατηρείται το απαγορευτικό στην εγγραφή νέων ακινήτων στο Μητρώο Βραχυχρόνιας Διαμονής, επεκτείνεται ο κόφτης σε περιοχές του κέντρου της Θεσσαλονίκης, ενώ ακίνητα βραχυχρόνιας μίσθωσης τα οποία βρίσκονται στις συγκεκριμένες περιοχές θα μετατρέπονται υποχρεωτικά σε μακροχρόνιας μίσθωσης ή θα ιδιοκατοικούνται σε περίπτωση που μεταβιβάζονται με αγοραπωλησία, γονική παροχή, δωρεά ή κληρονομιά.

Ειδικότερα, με την αυστηροποίηση του πλαισίου για τα ακίνητα τύπου Airbnb:

1. Παρατείνεται έως 31 Δεκεμβρίου 2026 η αναστολή εγγραφής νέων ακινήτων στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής για το 1ο, 2ο και 3ο Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων. Η απαγόρευση έκδοσης νέων Αριθμών Μητρώου Ακινήτων (ΑΜΑ) στην Αθήνα αφορά περιοχές όπως Πλάκα, Κολωνάκι, Κουκάκι, Σύνταγμα, Ομόνοια, Μοναστηράκι, Εξάρχεια, Ιλίσια, Νέαπολη, Μετς, Νέος Κόσμος, Άγιος Αρτέμιος, Παγκράτι, Βοτανικός, Μεταξουργείο, Γκάζι, Πετράλωνα, Ρουφ.

Σύμφωνα με την απόφαση της ΑΑΔΕ, όποιος παραβιάσει τον κανόνα, είτε είναι κύριος του ακινήτου είτε νομέας, επικαρπωτής, υπεκμισθωτής ή τρίτος διαχειριστής, θα υπόκειται σε αυστηρά πρόστιμα. Το διοικητικό πρόστιμο ανέρχεται σε ποσοστό 50% του εισοδήματος που αποκτάται από τη βραχυχρόνια μίσθωση, με κατώτατο όριο τα 20.000 ευρώ. Σε περίπτωση νέας παράβασης εντός του ίδιου φορολογικού έτους, το πρόστιμο μπορεί να φτάσει έως τις 40.000 ευρώ, αντιστοιχώντας στο ποσό των εισπραχθέντων μισθωμάτων από τον προηγούμενο έως τον νέο έλεγχο. Το πρόστιμο εισπράττεται από την ΑΑΔΕ και αποτελεί δημόσιο έσοδο.

2. Μετά το κέντρο της Αθήνας, έρχεται η ώρα της Θεσσαλονίκης καθώς οι περιορισμοί στις νέες άδειες βραχυχρόνιας μίσθωσης αναμένεται να ενεργοποιηθούν την 1η Μαρτίου 2026. Το μέτρο θα εφαρμοστεί στην Α' Δημοτική Κοινότητα του δήμου και θα ισχύει μέχρι τέλους του 2026, με πρόβλεψη δυνατότητας χρονικής παράτασης και για τα επόμενα έτη. Ο περιορισμός αφορά το ιστορικό, εμπορικό και τουριστικό κέντρο της πόλης. Πρόκειται για μια ακτίνα που ξεκινά από την πλατεία Αριστοτέλους και εκτείνεται κατά μήκος της Εγνατίας και της Τσιμισκή, καλύπτοντας τον βασικό εμπορικό άξονα και το ιστορικό τρίγωνο της αγοράς. Επίσης, εντάσσονται τα Λαδάδικα και η ευρύτερη περιοχή του λιμανιού, καθώς και ολόκληρη η παραλιακή ζώνη από το λιμάνι έως τον Λευκό Πύργο μέχρι της παρυφής της Άνω Πόλης.

3. Στις ζώνες όπου απαγορεύεται η έκδοση νέων αδειών βραχυχρόνιας μίσθωσης σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όταν ένα ακίνητο μεταβιβάζεται, είτε με αγοραπωλησία είτε με γονική παροχή είτε με κληρονομιά, διαγράφεται από το Μητρώο Βραχυχρόνιας Μίσθωσης και δεν μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί ως Airbnb, αλλά οδηγείται υποχρεωτικά στη μακροχρόνια μίσθωση ή στην ιδιοκατοίκηση. Με τον τρόπο αυτόν, η άδεια βραχυχρόνιας μίσθωσης αποδραμεύεται από το ακίνητο και παύει να το ακολουθεί σε περίπτωση μεταβίβασης.

Συνέχεια στη σελίδα 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Αυστηρές προδιαγραφές

Υπενθυμίζεται ότι από την 1η Οκτωβρίου 2025 ενεργοποιήθηκαν αυστηρότεροι κανόνες λειτουργίας για τα βραχυχρόνια μισθωμένα ακίνητα, τα οποία θα πρέπει να πληρούν τις εξής προδιαγραφές: • Να είναι χώροι κύριας χρήσης με φυσικό φωτισμό, αερισμό και κλιματισμό. • Να διαθέτουν ασφάλιση αστικής ευθύνης. • Να διαθέτουν πυροσβεστήρες, ανιχνευτές καπνού, ρελέ διαρροής, οδηγίες διαφυγής. • Να διαθέτουν πιστοποιητικά μυοκτονίας και απεντόμωσης, φαρμακείο με είδη πρώτων βοηθειών και οδηγό με τηλέφωνα πρώτης ανάγκης.

Όσοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λειτουργίας των ακινήτων βρίσκονται αντιμέτωποι με πρόστιμα που ανέρχονται σε 5.000 ευρώ ανά παράβαση και αυξάνονται σε περίπτωση υποτροπής. Για παράδειγμα, εάν ένα ακίνητο δεν έχει ασφαλιστήριο συμβόλαιο, πιστοποιητικό ηλεκτρολόγου, πιστοποιητικό απεντόμωσης, ούτε επαρκή αερισμό και κλιματισμό, υπόκειται σε πρόστιμο ύψους 20.000 ευρώ.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΕΩΣ 94% ΣΕ 7 ΧΡΟΝΙΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 21,26

07/01/2026

Υψηλότερες κατά 7,14% από το ρεκόρ του 2008 και 86% από το χαμηλό του 2017, με τις μεγαλύτερες μεταβολές στην Αττική

Μια νέα πραγματικότητα έχει διαμορφωθεί στην αγορά ακινήτων από το 2019 και μέχρι σήμερα, επιβεβαιώνοντας την άρρηκτη σύνδεσή της με την πορεία της οικονομίας. Η έξοδος από την οικονομική κρίση, η μείωση του επενδυτικού ρίσκου και η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας ενίσχυσαν τις ροές κεφαλαίων από το εξωτερικό και, σε συνδυασμό με την πολυετή συσσώρευση ζήτησης και από τα ελληνικά νοικοκυριά, έχουν εκτινάξει τις τιμές πώλησης κατοικιών και οικοπέδων.

Η εικόνα στην αγορά κατοικίας είναι ίσως η πιο χαρακτηριστική για να περιγράψει τον βαθμό της ανάπτυξης που έχει σημειωθεί από το 2019 μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με την επεξεργασία των στοιχείων του SPI (Δείκτης Τιμών Spiotogatos.gr), οι ζητούμενες τιμές πώλησης στην Αττική έχουν σημειώσει αύξηση μέχρι και 94%. Μάλιστα το ποσοστό αυτό εντοπίζεται στις πιο προσιτές περιοχές του λεκανοπεδίου και συγκεκριμένα στα προάστια του Πειραιά, όπου η μέση ζητούμενη τιμή κατά το φετινό τρίτο τρίμηνο έχει αυξηθεί σε 2.130 ευρώ/τ.μ., από μόλις 1.100 ευρώ/τ.μ. που ήταν κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019.

Πολύ μεγάλη αύξηση, κατά 85,3%, παρατηρείται επίσης στον Πειραιά (δήμος), όπου η μέση ζητούμενη τιμή ανήλθε φέτος σε 2.522 ευρώ/τ.μ., από 1.360 ευρώ/τ.μ. πριν από έξι χρόνια.

Τα δυτικά προάστια

Άλλη μία περιοχή προσιτής κατοικίας, τα δυτικά προάστια, καταγράφουν αυξήσεις κατά 75%, σε 2.155 ευρώ/τ.μ., από 1.230 ευρώ/τ.μ. Το γεγονός ότι οι περιοχές αυτές δεν αποτελούν παραδοσιακούς προορισμούς για ξένους επενδυτές καταδεικνύει το μέγεθος της έλλειψης προσφοράς κατοικιών σε σχέση με τη ζήτηση. Όπως αναφέρουν πηγές της αγοράς, οι περισσότεροι κατασκευαστές τα τελευταία χρόνια επικέντρωσαν τις νέες επενδύσεις τους σε περιοχές όπως τα νότια και τα βόρεια προάστια, που έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά και απευθύνονται σε ανθρωπους υψηλότερων εισοδημάτων, Έλληνες και ξένους. Στον αντίποδα, οι νέες οικοδομές στις πιο προσιτές περιοχές ήταν λιγότερες, με αποτέλεσμα να μεγεθύνεται το έλλειμμα προσφοράς και οι τιμές να καταγράφουν μεγαλύτερες αυξήσεις, με δεδομένη και τη χαμηλή «αφετηρία» τους, καθώς η μείωση στην περίοδο της οικονομικής κρίσης ήταν μεγαλύτερη.

Ασφαλώς, αυτό δεν σημαίνει ότι και στις δημοφιλέστερες περιοχές οι αυξήσεις δεν είναι σημαντικές. Στο κέντρο της Αθήνας παρατηρείται αύξηση κατά 60,2%, με τη μέση ζητούμενη τιμή να ανέρχεται σε 2.440 ευρώ/τ.μ. ή σχεδόν 250.000 ευρώ για ένα ακίνητο 100 τ.μ. Πριν από μόλις έξι χρόνια, το ίδιο σπίτι μπορούσε να αποκτηθεί με σχεδόν 100.000 ευρώ λιγότερα ή 152.000 ευρώ. Την περίοδο 2019-2022, η ζήτηση πυροδοτήθηκε όχι μόνο από Έλληνες, αλλά και από ξένους επενδυτές, ιδίως στις περιοχές κοντά στην Ακρόπολη, που ενδιαφέρονταν για τουριστική εκμετάλλευση των ακινήτων αυτών, αλλά και για το πρόγραμμα «χρυσή βίζα». Αντιθέτως, από το 2023 και μετά, κύριος «υπεύθυνος» των μεγάλων αυξήσεων, ειδικά στο κέντρο της Αθήνας, αλλά και στα δυτικά προάστια, είναι οι δύο κύκλοι του προγράμματος «Σπίτι μου», που προκάλεσε απότομη αύξηση της ζήτησης, χωρίς κάποια αντίστοιχη μείωση για την τόνωση και της προσφοράς. Επίσης, επικέντρωσε τη ζήτηση αυτή σε ακίνητα από 20 ετών και πάνω, πολλά εκ των οποίων εντοπίζονται ακριβώς, είτε στο κέντρο είτε στα δυτικά προάστια.

Αντίστοιχα, στα νότια προάστια η μέση ζητούμενη τιμή ξεπερνάει πλέον τα 4.000 ευρώ/τ.μ. (4.090 ευρώ/τ.μ.), έχοντας αυξηθεί κατά 60,2% σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο του 2019, ως απόρροια της ζήτησης από το εξωτερικό και ασφαλώς του παράγοντα του Ελληνικού.

Με βάση τα στοιχεία από τους δείκτες τιμών κατοικιών της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), με το πέρας και του φετινού

τρίτου τριμήνου οι τιμές στο σύνολο της χώρας βρίσκονται πλέον σε επίπεδο 7,14% υψηλότερο συγκριτικά με το 2008, έχοντας καταγράψει συνολική άνοδο κατά 86% από το χαμηλό του 2017. Ειδικά στην Αττική η εικόνα είναι ακόμα πιο δυσχερής, καθώς οι τιμές είναι πλέον κατά 12,5% υψηλότερες συγκριτικά με το 2008 και κατά 103% υψηλότερες από το 2017. Αύξηση κατά 100% έχουν καταγράψει κατά μέσον όρο και οι τιμές στη Θεσσαλονίκη, ενώ πλέον ξεπερνούν κατά 5,7% το προηγούμενο υψηλό του 2008.

Ασφαλώς, και στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα πολλές περιοχές έχουν προ πολλού ξεπεράσει το ανώτατο σημείο τιμών, στο οποίο είχαν βρεθεί πριν από την οικονομική κρίση. Τα νότια προάστια, το κέντρο της Αθήνας και τα βόρεια προάστια έχουν καταγράψει αυξήσεις που είναι έως 20%-30% υψηλότερες σε σχέση με το 2008, λόγω της μεγάλης ζήτησης που κατέγραψαν τα τελευταία χρόνια, όχι μόνο από εγχώριους, αλλά και από ξένους αγοραστές.

Ακριβή η Αθήνα

Σε πρόσφατη ανάλυσή της, η Deloitte κατατάσσει την Αθήνα στη δεύτερη θέση της λίστας με τις ακριβότερες πόλεις στην Ευρώπη για την απόκτηση νεόδμητης κατοικίας, σε συνάρτηση με τα εισοδήματα των πολιτών. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη μελέτη, απαιτούνται μισθοί 15,3 ετών (μικτές απολαβές) για την αγορά ενός νεόδμητου διαμερίσματος 70 τ.μ. Η μόνη πόλη της Ευρώπης όπου το κόστος αγοράς καινούργιας κατοικίας (αναλογικά με το εισόδημα) είναι μεγαλύτερο, είναι το Άμστερνταμ στην Ολλανδία, καθώς εκεί χρειάζονται 15,4 ετήσιοι μισθοί. Η μέση τιμή αγοράς διαμορφώνεται σε 8.475 ευρώ/τ.μ., έχοντας καταγράψει επίσης αύξηση 10,1%.

Με βάση την ανάλυση, η μέση τιμή πώλησης νεόδμητων κατοικιών στην Αττική διαμορφώνεται πλέον σε 4.100 ευρώ/τ.μ., αυξημένη κατά 10,8% τον τελευταίο χρόνο, κάτι που σημαίνει ότι για 70 τ.μ. θα απαιτηθούν πλέον 287.000 ευρώ. Μάλιστα, σύμφωνα με την έρευνα, οι τιμές πώλησης κατοικιών (νεόδμητων) στην Αττική είναι 2,28 φορές υψηλότερες σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο των 1.800 ευρώ/τ.μ. Πρόκειται για ένα χαρακτηριστικό δείγμα της στρέβλωσης που προκαλείται και στην οικονομία, αλλά και στην αγορά ακινήτων, από τη διαχρονική υπερσυγκέντρωση πληθυσμού που παρατηρείται στο λεκανοπέδιο και εξηγεί και τη μεγάλη απόσταση από την υπόλοιπη χώρα σε επίπεδο τιμών.

